

כ"י . היינו שנעשה בן חורין מכל העמיים . וגם הפרנסה חבא בנבל . ולכן השנה שקודם זה נקרא שנה הגדול . כי הוא המקור לה וכיל . ולה בשנה הראשונה בשנה יציית ממש היה החללה המלכה הראשונה בשנה זה ויקחו להם כידוע . ומסתמא לא היה זהה במקרה . רק שזה עיקר ענין שנה גדול וכיל :

יש ליתן טעם על קריאת שם השיק שלפני זה הפסח . שנה הגדול . כי זאת ידוע שהשנה הוא המקור של השנה ימים שלאחריו שממנו נשפע לכל השנים . וכן שששים שלום זכר בשנה שקודם המילה . מפני שהקדושה נמשך משנה הקודם . והנה חז"ל קראו גדול למי שנעשה בר מלכה בן י"ג שנה . כי בלא זה אין שייכות זמן לאדם שיהיה נקרא גדול . כי כל גדול הוא קטן מהגדול ממנו . רק בשנה שנתקדש בחיוב קבלת כעול חורה ומלוא . יתכן שזה נעשה בלמה גדול . והנה ידוע שקודם יליאת מלכים לא נלשו על שום מלכה . חוץ מהאבות כפי שהיה עמכם מן השמים מוים בפרטי עינים . כמו אברהם אבינו ע"ה על המילה . ויחזק בעסק אחר . ויעקב כמ"כ . ומכאן עד יציית היו כקטנים . וביציאת מלכים שבהחילו לקבל עליהם עול המלכות מלכה ופסח ושאר המלכות שנלשו או נעשו גדולים . וכמו שנאמר בבווארף את העם ממלכים . תעבדון את האלילים וגו' . שנעשו אז מוכנים למ"ה . וכן הוא בכל שנה ושנה . בהגיע לנו זמן חירותינו . ועיקר החירות הוא בקבלת עומים ועול המלכות . כאמרו ז"ל המקבל עליו של חורה מעבדין ממנו

במדרש מעשה ברובל א' שהיה מחזיר בעיירות . וקרא מאן בני סמי דחייא כ"י . הוילא ספר חכמים . ובראה לו מי בלית בחסן חיים וגו' . והנה ברובל הזה לא חידש דבר . רק הפסוק בלורו . והענין הוא בבווארף מי שכולך בדרך חוביק ולא סר ממ"ה . בווארף דרכו דרך חיים . כמו שנאמר כי מולאי מלך חיים . אמנם ברובל הזה בראה שגם אם חלילה לקבל האדם דרכו ונפסק מהחיים . ורואה מחדש להגיע להחיים . וכן בהפץ חיים . יש גם כן תיקון טובה להשיג הכס חיים ברנע אחת . כי כמו שנמלא סמים בשולם להעדר החיים מן האדם ברנע א' ח"ו . כן יש בהקדושה סמא דחיי הנפש להגיע ברנע אחת לשרש החיים :

לשבת הגדול תרבי"ט

מלך האדם . ומלכו ימלא לפעמים הסרסלות בלב האדם . בהכניחו על מעשי ארץ הוא עומד עתה עם ראונו ומהכבוזו . וגם מה שעבר עמו עד כה . אשר כל איש יודע נגמי לבנו . ואיך ארץ יתל להחזיר אליו יחברך . ע"ז נאמר אשר הולאחד מארץ מלכים . להודיע שגם בהחזרה שמתל המקבל אפילו מהכלית הריחוק הוא גם כן מיכולתו יחברך . וישער בנפשו שכבר הוילא כי מהכלית הריחוק אף כי אינו בהשגה מלך האדם ארץ נחזיר כאשר היה כפועל בעלות מלכים שנבלו אז כל ישראל בימיכם עד שירדו להכלית הריחוק . ונשרש ברנע האחרונה קודם לאתם שכיו אז בדיעות החחחחה במיט ש"ט . והע"י ברחמי הוילא מס . ממי שאף נקוד

שבת הוא מלועזק רפואה קרובה לבא . ענין זה הוא ביחוד בשנה זה שקודם פסח . בזמן שנמחקו כל הדמים ונתקן ונחשף הכל . ויוכן הענין בהקדם להבין קושיית המפרשים . על מה שנאמר אנכי ה' אלהיך אשר הולאחד מארץ מלכים . ולא אשר בראתי יש מאין . שהוא יותר רבותא בהודעה יכולתו יחברך . אולם י"ל כי לא בא כנכח להודיענו גדול יכולתו יחברך . כי בה נקבע האמונה בכללות נפשות ישראל . אשר הברא יחברך בכל יכול עד שאין להחפישו בפעולות הנבראים ליקח מה השערה גדולתו יחברך מלך טעם ושכל . כי שרש אמונה נפשות ישראל עגיע למעלה מן הדעה . כי לית מחשבה חפ"כ . רק מפני שנלך להיות אהדלית

נקודה שמקדושה לא יאבד לעולם . לכן בגם שירדו רק ע' נפש מהקדושה . וכשהקטן חתה יד פרעה בהתגברות גדולה שביה קחמיקרמוד בכל העולם . עמי נתעורר נקודה הקדושה ללאה ממחשבה . ויתפרדו כל פועלי און . ועל ידי זה יוכל לבטוח כל פרט נפש מישראל שיוכל הכל להתחוק וירחיב עוז בגפשו להתעורר מלדו . וממילא יושפע כח עליון האהערוחא דלפילא . וכנה עיני יליחא מלרים ייה על ידי ננוף . ורפוא לישראל בנאחו עיני עלמו . ובנאו המכות כסדר . בלרבי האדם ובהקמיים עד המכה האחרונה מכה בכורה שנגע בנופס ומת כל בכור במלרים . ואי הכליה הרפואה לישראל לכחם בענש להקדושה . ובשבת שקודם ילימ היה הרפואה קרובה לבא . ולכן נעשה ההחלטה בשבת הגדול שביה המלחמה בהבכורים כידוע . ומעשה הרפואה קרובה לבא :

הסיפוך . והחסד לישראל . ובכלי אחד ישראל שוחה מים . הוא החסד . ומלרי דם . הם דלימין שמהעברין מישראל . ועל עיני זה היו כל העשר מכות עד המכה האחרונה שנגע בשרש שלכם בגופם להחבטל לגמרי . כמיש ומת כל בכור . וסיחה נעקה גדולה במלרים . ומת נתברר החסד לישראל שלא ישמע אללם שום נעקה . וכמו שאמר הילל חקן (ברכות ס') שביה משרש החסד . כששמע קול נעקה בעיר . מובטח אני שאין זה בחוק בימי . מפני שעמין נעקה לא ישמע במקום שיש שרש החסד . ובגם שנמלל ח'ח'ב עיני נעקה וילעקו בני ישראל אל' . זה היה נעקה שלבג אל' . אבל נעקה מפחד ח'ז לא ישמע : ולוחין אף עקחין בעלין ובייתין . ובשבת הוא מלאעוק . וכמיש משמעות רעה לא יירא נכון לבו בשבת כ' . שרפואה קרובה לבא :

שבת הוא פלועוק וע' דליחא כמודש של מכ

היח משמשה חדש אחד . ז' ימים בהתראה וכ'ד יום היה המכה . ולאידך מ'ד היה המכה ז' ימים וכ'ד יום בהתראה . ועכ'פ לא היה שום דבר בפחות מ' ימים לכ'ע . ולכ'פן זאת כי בודאי לא היה מיעה מלשלוח להם בהתראה ללכם שיהיה בו די הרעיש ללכם . וגם ברנע אחת להכביד המכה עליכם . כמו שביה בנאמה ללכסוף במכה בכורות כנאמה לילח ברנע אחת :

אבן יש לומר כי עיני השבוע היה נכדי שיעבור

עליכם שבת אחת . כי כל העניינים שנתהוה בעולם נעשה כח הפעולה ביום השבת . והגם שאין למלרים שום שייכות לשבת . אך מפני שכל המכות היו נבחי' גנוף למלרים ורפוא לישראל . וכן רפואה לישראל הוא עמנר נקדושה שבת . כי כל ישראל בכלל נקראים שומרי שבת . ורפואת ישראל היה כשנתברר הקדושה תכל עמי הסיפוך שבמכות מלרים . כי במל' הראשונה מתברר החסד שנקדושה לישראל . וכל דלימין מהעברין מינה . וכנה זה מתברר הדין ללד

אהבן את ה' כל חסידיו אמינים נוצר . ככס עמין

אכבס וחסד הוא בדבר שהאדם משתוקק מאוד בהשוקה עזר להגיע אליו . וענין חסידיו הוא כרואה לקבל החסדים . אמנם יש כמה חסדים בעולם שיש השוקה אליהם . וכל השוקות עוכ'ז הם מלד תפיסת האדם בטעם הדבר . ועי'ז מולד החשק . אבל אהבת חסד האמיתי . הוא דבר אמונה שהוא למעלה מן הטעם ודעה . ועי'ז נאמר אמונים ניצר כ' . כי דבר של טעם הוא בגבול תפיסת האדם . ונפשות ישראל יש להם דביקות בהמקור שהוא אין סוף . וחרע שבת הגדול . כי גדול הוא בחי' חסד . וכנה נאמר גדול כ' ומכולל מאוד . כיינו החסדים שכלו על ידי העניינים שיש עליהם תפיסה בשכל . וכיינו מלד פשולותיו יתברך שבת עליהם הסילול והשבת בטעם ודעה . ולגדולתו אין חקר . כיינו שטיקר בחי' גדלותו ית' הוא אין חקר שהוא אין סוף . והוא השרש והמקור לכל הפשולות . ועד שם מגיע אמונת ישראל למעלה מן הטעם ודעה כנחיתה אין חקר . וכה כ' : ששפט נקדושה שבת ובפרט בשבת הגדול :

יחנך כשרים בימים האלו את קדושת חסדו לקרב את נפשות ישראל בלי שום מעשך ופועלך מעבודתך ללחאה . *כי גם עלם כמאכל הוא רק שנשערה מחמתך . והג כסוכות הוא קדושת אהערזותא ללחאה במעשך כמאות בפועל בעובדין ללחאה . כסוכה ואחרוג ומיאו . חכו שנאמר עליכם . מג כסוכות העשך לך . ולקחתם לכם . המורה שיעקר קדושת ימים האלו הוא מזד נפשות ישראל שמחשוררים בעשיית המנות בפועל בכל ימי חג כסוכות . ובשמע"ל נאמר ג"כ עזרת חכיב לכם . יורה שיום זה מיוחד מכל ימי החג שהוא כולו מזד נפשות ישראל . וכונאמח"ל עשו לי בעודי קטנה שאכנה מכס . מבס דייקא . ולכן זמן שישראל ממשכיין הקדושה מזד אהערזותא ללחאה מזכרין נשם . שהשפעתו אינו עוד בשלימות כמו הטל . כמש"כ יבוא כגשם לנו ואמרו רז"ל (תענית דף ט"א) ע"ש . שאמר כ"י יבוא כגשם לנו . אמר להם הקב"ה וכ"י עד אחיב בטל לישראל . אבל בחג הקדוש הזה הג הפסח מתפללן על הטל להמשיך את שרש קדושת החג הזה שהוא חסדי כ"י אשר לא יחמו . * כאמרם ז"ל טל לא מיערך . ופרט ביום הראשון שבו מתגלה חסד העליון אשר הוא השפעת קדושת הטל . מדוע מגי אותיות הראשונים מכוי"ה ג"ה במילוי א"י גימטריא ט"ל :

ר"ק שני

לעשות רצונך אלוהי הפצתי . ותודתך בתוך פעי . בשרתי צדק בקהל רב . שמענו מאדומיר זללכיה מאחיבאל על ותורןך בתוך מני . וזו מטות אבילות מנה שישראל לוקחים את דברי חוררתו יה' לתוך מעיסם . ועפ"י הדברים האלה נוכל לרמז בפסוק זה כל הקדושות מתג הקדוש הזה . לפשות רצונך אלוהי הפצתי - וזו השבחת השאור שיעקרו הוא לכבריה כל קליפת כס"א . זה רמז יחנך ורמז וחפן נפשות ישראל *כמאמר רז"ל רצוננו לעשות רצונך . אלא ששאור שנביסם מעכב . ובהשבת השאור שנביסם . הוא קיום החפך והרצון לעשות רמז יחנך . וזו לפי רצונך אלוהי הפצתי . בשרתי דק בקהל רב . וזו מטות סיפור יציאת מצרים

ואבלתם אותו בחפזן פסח הוא לה' . ענין בחפזן בודאי אין המזון כאלם החלב כרבה לאכילה ורואה לבלות את המאכל כמעט דגש . אך עיני מורה על שרש קדושה כהג הזה . ששרשו הוא הכברה שכל בחסדי כ"י . אשר הוא יחנך משפיע חסדו וטובו לנפשות ישראל . אף שאין בהם שום פועל וכשרון המעשה מזד ענמם . וע"ז מורה תלת חפזן . כמו דבר שהאדם עושה בחפזן ואין לו פנאי לשיה ענה בנפשו . ועושה בלי שום הכנה וכשכר מדעתו . וזו פסח הוא לה' . רומז שכל אינו מזד פועלם האדם . רק לה' . כינו מחסדי המרוטם :

הינדה בליל פסח לבעמיד כום לאליכו זכור לטוב . ואומרים עליו הפסוקים שפך המחך וגו' . הענין י"ל מפני שבלילה הקדושה הזאת נכנסים ישראל לקדושת הכרית . ושיקר שרש קדושה ז' . הוא כריתת קליפת הערלה . ובהתם כס"א וכעברה כל כרענה . נתגלה העטרת הקדושה . ומתגברת הקדושה . וידוע כי אליכו ז"ל הוא מלאך הכרית . ומכיים כום לקדושה ז' . להשקות להיפוך כום התרעלה . ולגדע קין הפוכשים . וזה יתרום קין ישראל . כמו שנאמר וכל קרני רשעים אגדע תרוממם קרות דיק . ולזו אומרים שפך חמתך וגו' . והוא ענין א"י עם הכסא שמכיים לאליכו על כרית מ"ל . כי הכס"א גימ' כ"ים כידוע :

חד גדיא חד גדיא דובין אבא בתרי זוויה רומז שיעקר קימו יחנך בנפשות ישראל הוא בשתי קדושות . שכם קדושת הכרית וקדושת השבת . אשר כל אחד מהם כס בשנים . בקדושת הכרית מילכ ופריעה . ובקדושת שבת זכור ושומר . ובשרש שניכם אחד . וזו הכוונת חד גדיא חד גדיא :

יום ראשון

ביום הראשון של כל המועדים . מזכרין טל . וביום אחרון של כל המועדים שהוא שמע"ל מזכרין נשם . י"ל הענין הוא לכל המועדים יש קדושה פרטית . שמשפיע הוא יח' לנפשות ישראל בכל מועד הקדושה הנשרפת במועד שהוא . ומג הפסח הוא קדושת אהערזותא ד'עילא . אשר הוא

מזרים . שנעת הזכ ימלא פי נפשות ישראל חללות
 ה' . חכו גם כן ענין הפסוק . למדוי לעשות רעון
 וגו' . ובחסדך תמית אחיבי וגו' והאבדה כל לורדי
 נפשי כי אחי עבדך . שמרנו על השבתה שאור .
 שזכו רענו יתברך . בהלמחה האויבים והלורדים
 שבנפש . ועל ידי זה כי אחי עבדך . החזנו על
 קדושת החדות שכליל החג הקדוש הזה . שזכ עיקר
 החירות להיות עבד לכה בקבלת עומים כדוע :

פדות שלח לעמו צוה לעולם בריתו . אל כי
 פדות שלח לעמו רומז ליום ראשון של
 פסח . וזה לעולם בריתו רומז על יום שמי של
 פסח . כי עיקר קדושת ישראל הוא ע"י ברית
 קיימת קדישא . לכן מיד בכתולתם ההקדוה
 ישראל אליו יתברך . כליל יצאה מזרים . ככניסם
 לקדושת כבדית . כי בכתולתם חסדו עליכם
 ברענו יתברך להשפיע לכם את קדושת מדת חסד
 לקרבם אליו . ככניסם לקדושת כבדית להשריש
 בכם מדת הקדושה האמת . שעל ידה נקראים
 קדושים . וזה קדושת יום הראשון . ועיקר
 קדושת מדת זו . הוא רק מה שבהרש מלכו
 יחבר וישמור את הקדושה הזו . ולא אחי יכול
 לבא לתכלית מדרגת הקדושה עד אשר ילך
 מדרגה לדרגה דרך קדושת כמות . ולא מרומ
 עמין עומר . שהוא מלשון מדת . כינו שהוא
 מורד את עצמו לבא מדרגה לדרגה עד בואו אל
 תכלית השלימות . ולא אשר התגלות מדת חסדו
 יתברך לקרבם אל קדושת כבדית ביום ראשון
 של פסח דרך כלל וכלל . וזה על מנת יום שהי
 במטת עומר . לרמו למדוד הקדושה דרך
 מדרגות המדות עד אשר יבואו אל הכוננת
 ושלמותה . כי מלת עמר בעצמו ג"כ מורה על
 שלימות הקדושה . בדברי המעיד הקדוש אים
 אלבים מקאוינן זוקללבי . כי מילוי אוחיות
 עמיר ג"י קדוש . חכו פדות שלח לעמו . כינו
 שמיד ביום הראשון היה לכם להתגלות לקרבם
 אל הקדושה בחסדו יתברך . ועוד זאת היה לכם
 שברוב חסדיו ית' השפיע לכם החמוררה הקדושה
 לבא לתכלית השלימות מדרגה לדרגה . כי אין
 לבא אל מעלה השפיה סרם עלוח על הראשונה
 ועל השני . רק ע"י המדרגות יוכל לבא אל
 שלימות הקדושה . וזהו צוה לעולם בריתו קדוש וגו' .
 ולא רומז ר"ח פדות שלח לעמו ג"כ ג"י קדוש :

ירך חסדך ה עלינו כאשר יחלט לך . שיש קדושת
 החג הקדוש הזה הוא מדת חסד .
 שבימים הקדושים האלו מופיע כשי חסדו לעורר
 את נפשות ישראל . להיות מלפנים ומיחלים
 לחסדו . ולכיות בטוחים בו ית' . שבדולף ישפיע
 לכם רב טוב וחסד . חס נשרם מפכת הראשון
 לשוליו עד . וע"י נאמרי זכרתי לך חסד נעורך
 וגו' . וזהו יכי חסדך ה' עלינו . שאנו מבקשים
 שהוא ית' יופיע עלינו תמיד את החסד הזה
 כאשר יחלט לך לא כניל . וחמיד אנו משחוקקים
 ומלפנים ע"י . כי זה מתחדש בכל פסח . ולא
 חסדך ה' עלינו כאשר יחלטו לך ר"ח
 גימטריא פסח :

קדוהו שכל קיד לא יבושו ולא יכלמו לנצח
 כל החוסים בך . דברנו מה שקדושה
 עמי החג הקדוש הזה . הוא הופעת החסדים .
 והבטחון עליו ית' שמתקים וחוסים בו יתברך .
 שבדולף ישפיע רב טוב וחסד . וכמי' והבטוח
 בה' חסד יסובבנו . ולא ביום הקדוש הזה
 שאנו מתחילין לספור ספירת העומר . ובו
 נשפט מדת חסד שנתחד . ביום זה דייקא היה
 מפלה המן הרע הכר כטור נר זדון מרע
 עמלק . שכל עמינו הוא להכניס ח"י התרשלות
 בלב ישראל . ולהפחדם שיפלו מהבטחון ח"י .
 ולכן נקרא מפרדי . וכמו שנאמר בעמלק אשר
 קרב בדרך . המורט ע"י שח"י הקיר גדל
 התלכנות הבטחון בו יתברך . וקדושת השפעה
 המדה חסד שנתחד שנשפט ביום זה . שהוא
 שרש הבטחון כניל . והבטוח בה' חסד יסובבנו .
 הוריד והשפיל קליפת הכיפון מה . שלא יהיה לו
 עוד תקומה . חכו להודיע וגו' . ולא יכלמו לנצח
 כל החוסים בך . כי נצח ג"י פסח :

פדות שלח לעמו צוה לעולם בריתו . הוא יתברך
 מגלה חסדו וטובו לבית ישראל אשר לא
 יח ממס מדת . אף כנפשות שיהי לכם מאורעות
 בשמירת קדושת אמת כבדית . ולא מלכת לכם
 כהוגן . שח"י לא יעלכ מורך בלבכם . אולי
 נדחו מקדושה זו . לזה אמר פדות שלח לעמו .
 שהוא יתברך יש לו פדיון על הכל . ולא יבצר
 ממנו

פאלו שזס הסדות לכל נפשות הספליס . הסאר קיים לעולם . חכו כי ככרס יטשו וגי וחסדי מאתך לא ימות . ובריה שלמי לא חטוט . אטר מרחמך כי . חסדי מאתך לא יטוש . רוחו ליום ראשון של פסח . ובריה שלמי לא חטוט ליום שני של פסח . וככל . שקדושה כבריה לא חטוט לעולם מנפשות ישראל לכל הסדריות על אשר אטר מרחמך כי . פי עלת מרחמך ירחו שחאו יסבך בסחזו יתקו את שרס הסחמלכ . לשון מרחם משמר . אבאר דברנו מזכ בערשת נח :

תמונו מחומכ חף לנפשות האומללים . לאמר הבדל יבדילנו כי חזי מקדושה ו . פי זה הסדות הוא ענין הסכלנות שהוכרנו למעלה . אשר שלח לישראל זכיוחס עוד כמלחיס שרס בלא לקדושה כבריה . וכוו נחכלית הסעלות . וכוו דייקא שלח לכם הסדיון כוכ לכודיעס שגס אז קדושים כמכ בעלס . כאשר יודו כריח ידות ילח לעמו גיי קדוים ככל . כינו שגס כראציהס בעת סעלותס . [* אולי כוננת דברי קדשו . על כי כריח ידות ילח לעמו אודיות ספיל . וגי קדוים] . קדוש יאמר לכם . ופיין זה לעולם כריתו . יורכ שקדושה הסכלנות

ליר שביעי של פסח

הסעוררות ככל הסולמות . שלעח כסטרכות כישועה יסעוררו הסכדים בלא כאותיות עלמס שיכיכ נעשה ויבקעץ כמיכ . וכמי יעקב שחא קדושה מדה כאמת . המורכ שאתר כל כגבורות וכמלומיס . כבאר מדה הסחד לאכריס קיים לעולמי עד . כי ק מדה אמת הוא אמת קיים לעד . ואותיות יעקב . גיב יבקיע . נמשך מזכ הסחד וסישועה של ויבקעו כמיס . חכ מאמר הסדרש בזכות יעקב . ועיקר הסגלות מדה יעקב הוא כשרס קדושה יוסף . כמיס אלכ חולדות יעקב יוסף . כמורכ שעיקר גילוי קדושה יעקב הוא כשרס קדושה יוסף . מדה סיכוד . קיימת קדישא . כינו קיוס כאציתי של הסכדים לעולמי עד . לכן עיקר הישועה של קייס היכ מזל קיוס מדה הסחד שחגלב עיי כאמת ליעקב כקיימת קדישא של יוסף . ולכ היכ הישועה כיוס וי של פסח דייקא . שקדושה כיוס היכ הוא קדושה מדה יסוד כבהסד . והכו קיוס כמדה אמת ליעקב ככל . ולכ ימכ יחלעק אלוי ריח אותיות אמית . וסיח מכי חלעקי אלוי דברי אלוי בניי ישראל ייסעו גיי יסוערס :

מה הצעם אלי דבר אל בני ישראל ויסעו . כמדרש בלחז זכות נקבע כיס . חיל בזכות אברהם בזכות ויבקע עני עולכ ויבקעו כמיס . וחיל בזכות יעקב שנאמר ופרנח ימכ . וחיל בזכות יוסף . שנאמר כיס רחב יעס . בזכות וינס וינא כחולכ : הסנין יל כי שרס קדושה כנג הכ הוא מדה כחסד . שכסיי משפיע לנפשות ישראל . חף כשלין לכם שוכ זכות גכהסעוררות עובדא דלחחא ליהוה רחוי לכישועה . הוא יתברך יוכ חסדו עליכס לכישועס . חכו דבר אל בני ישראל . רוח על שאין לכם שוס מקוס לכישועה מזל ענחס . רק מכ שזס בני ישראל . שהמדות הקדושים סכללים כקדושה אכריס הוא כמביא לכם את הישועה . וידוע כי ראציה ועיקר שרס מדה הסחד . כחעורר על ידי אכריס חבינו עיי . סכל סעולותיו היכ חמיד רק לאכבחו יתברך כלכ כוערת עד חשו בקע בעלמו העניס להעלות את כנו יסודו . לעשות רעונו יתברך . ולחא חף סעלס דבר כיקוע העניס לא היכ דבר גדול כיי . רק מחמת שהסעוררותו לכקוע העניס בעלמו היכ מחמת גדול הכככה עכ לעשות רעונו יתברך . סועלים כארותיות סנחכוכ ממעשה חלח אותיות ויבקיע

יום ארונו של פסח בשק

סעודה שרישית

מזמור לדוד ה' רועי וגו' . בנאות רשא וגו' , יל כי המזמור הזה רומז על כל קדושות. החג הקדוש הזה . כי רועי רומז לקדושת מלות הלילת מלכה . [* מיכלא דמיתמותא . שפס"ה הוא רועי] . לא אחסר הוא השבתה השאר [* שנביחכ המעבד . ובשבתה המעבד לא אחסר מלעשות רזונו] . בנאות דשא ירביני רומז לקדושת העומר . כחאמחיל הביאו לפני עומר בפסח כדי שיהבך לכס חבואה שבשדות . על מי מטוחה יוכלני . רומז לקדושת ברכת הטל . אך טוב וחסד ירדפני כל ימי חי . סינו שעל ידי הקדושות שבגה הזה . [* וכשיקר הוא כמלכ] . תתקיים הקדושה בנפשות ישראל כל ימי חייכם . כמאמר חיל (מגינה כי) . על הפסוק ואותי יום יום ירדשון . שכל העוסק בחורש יום אי' בגגה מעלה עליו הכתוב כאלו עוסק כל השנה כולה . ושבתת ימי החג פועלים על כל ימי חייו של אדם . ימי שמוחתו כבס שנביחשג . כי כל יום מורה על עשר שנים . חכו כל ימי חי . ורמז לדבר . ר"ה "אך יטוב וחסד ירדפוני כל ימי ימי יתובתי צבנים" י' לאורך ימים עם הייב חטות ועם כולל גימטריא מליה :

רָחֵם זהב נעשה לך עם נקודות הכסף . ידוע מאמחזיל גדולה ביח הים מביח מלרים . והכס ענין גדול הנס על יציאת מלרים נאמרה ושנית כמס פעמים בחורה . וגם בראשית עשרת הדברות נאמר לאבי כי אלפיך אשר הולאחיך מארץ מלרים . ולא כן נס קיים ידוע . אך בענין יל : כי קדושה יציאת מלרים היא הנקודה אשר היא המקור . וממנה נובעים כל הקדושות . ומתפשטים לכל המדות הקדושות . כמו המעין אשר במקורו נובע רק טפה טפה . ומזה מתפשט לנכר גדול . כן קדושת יציאת מלרים היא הנקודה המקדושת חסדו יתברך . שבעת הכוא נחגלה מדת חסד . וממנה נתפשט לכל המדות הקדושות עד יום השביעי שבו מדת המלכות . ובו נשלם התפשטות כל המדות הקדושות . ומנה זה נעשה הקיים . חכו חורי זכב נעשה לך [* זכב הוא יראל] שיהא מדת המלכות . עם נקודות

ראשית חלפה יראת ה' . מורכ על קדושת סיוס הזה . שבוה השמימי לתב קדושת הזה . שמורכ על דרגה תמימה . שבוה קדושת הכרית . כמכר בוזיק בנקדמה . ונקרא חכמה . כדליתא בוזיק פרשת לך ע"פ ומכשרי אחיה אלוה אל ריה : אל נכירו דחכמתא - והפסוק הזה נאמר על קדושת הכרית כמו שתיחא בוזיק הרל . מכשרי ממש . ע"ש . ובקדושה הספירה הוא יום השביעי . מלכות . הנקראת יראת ה' . כמו שכבר דברנו מזה על הפסוק והיה אמונה עתך וגו' יראת ה' היא אורו . היא המדה שבישית בפסוק . רומז על מדת השביעית שהיא מלכות . חכו ראשית חכמה יראת ה' . והענין כי עיקר השגשג לבא אל קדושת מלכותו ית' . ראשיתו היא מדת החכמה . שהמדה זו היא בתי המליחות . כמי' והחכמה מאין חמלא . והחמה היא קדושת הכרית הרל . והקדושה הכרית היא בחינת השם הקדוש שדי . ולזה נאמר וארא אל אברהם וגו' באל שדי וגו' . שאלו היה ראשית רזונו יתברך להוציא את נפשות ישראל מיד שבעד זר . ולכביחם חחה עול מלכותו יתברך . ולזה היה הכתחלה בקדושת השם הקדוש שדי . שעל ידי זה יוכלו לבא להכרה המלכות הנקראת אי' כי ידוע . כסיוס הפסוק לכן אמרו לבני ישראל אי' כי . וע"ז מרמו ס"ח ראשית חכמה יראת ה' כי בגימטריא מלכות שדי . ולאשר כל השמות והכתיים והספירות הקדושות . מקורם ותרעם וכללים כהשם הקדוש הוי"ה ביה . לקגס בראש הפרשה חכו ראי הוי"ה . לכורוה שמעם הקדוש הוי"ה ברוך הוא נמשך כל האורות הקדושות . וגם קדושה בחינת מלכות שדי נובע ממקור קדושה השם הקדוש הוי"ה ברוך הוא מקור החסדים . ולזה נס בפסוק יראשית יראת ה' שפס"ח גי' מלכות שדי . הירח עם ד' האותיות גימטריא רליב כמספר כל יצופי היות . מ"ח בין ס"ג מי' . יורש שיקורא דכולא הוא השם הקדוש הוי"ה ביה . וכאשר נתגלה שלימות כרת מדת המלכות בשעת קריעת הים . אמרו ה' ימלוך לעולם ועד . יורה שנחגלה לבס שלימות קדושת המלכות מהארת קדושת השם הנכבד הוי"ה ברוך הוא . חכו קדושת יום הקדוש הזה ספירת מלכות שנחמד :

נקודות הכסף . יורכ על הנקודה הראשונה שהוא
התגלות מדה כחמד: שמד זה היה הילתה מזרים כידוע.
וכיל . ולא נחיתה הספירה ביום אחרון של פסח .
[* שהוא ככולל הכל] היא מלכות שבחמד :

היינו שיסוד הכל הוא שיחפעל הפעם בשחי אלה .
אהבה ויראה : [* כמדומה לי פסיים בזה"ל שמוז
נתשך בוי"ט וע"ע . וזה ושתי זוי . זויייה דיער .
חריער לויטק מהרע . ואריער לו להטוב] וכרמו
בפסוק היל הלא הוא אבייך קיך :

וייך כי לזה נרמו ברי"ח אבייך קקך יהי' יעבך
"ויכונקן גי' יעק"ב . כי יעקב אבינו ע"ה
היה הברית החיוקן שבו נכלמו שתי הבחי' של
אהבה וחמד לאברהם . ופחד יחק . וייל ג"כ
זה הפי' של היג ח"ג קאי על יעאע"ה דזבין
אבא . שבו נתאחדו שתי הלה הבחי' של דזבין
ושל אבא וכיל . ע"י בהרי זוי . היינו ע"י ב'
אבותינו הקדושים אברהם ויחק . שעל ידס נהבררו
שתי הלה הבחי' בתכלית השלימות . מזה נמשך
שטולד מהם יעקב כלול משהו הבחי' גם יחד . וזהו
הסיים חד נדיא' הד נדיא' :

דיל ראשון

[לא נרשם השנה]

קך נדיא חד נדיא דזבין אבא בתרי זוי . יס לפרש
דברי הכמים ומידוהם כהעיר לב בשחי מלות
האלו דזבין אביא נראים ככוחרים זאי' . כי דזבין
מורכ על קיין כמו הקונס עבד . ואבא הוא בסייך
זה . אך ידוע החילוק בין בן לעבד . כי בן הוא
בחינה אהבה . ועבד הוא בחינה יראה . וכמו שמצינו
ענין זה גם כן בפסוק הלא הוא אבייך קיך
גיכ כסותרים זאי' וכיל . אך ייל שמרמו בזה
ליכראל עם הקודש העובדים את ה' בזהב
וביראה . שזה הוא העיקר ליכור תמיד כי הוא
יחי אבינו ואנחנו בניו . שמד זה יחפעל' נפש
האדם לעבוד בבחי' אהבה . וגם אהנו קנייים
לעבדים נאמנים למלכו יחבך לעבוד גיכ בבחי'
יראה . וכמו"כ טול לרמו בביר אה . חד
נדיא הוא ישראל עם הקודש . הנקראים אחד .
גוי אחד נארכ . שעובדים להשי' בשחי אלה הבחי' .
דזבין . היינו בבחי' עבד העובד מיראה . אמנם
העובד בבחי' עבד לבד . אף אם הוא בשלימות .
עוד אין זה תכלית השלימות הנרש . כי עכ"פ
יוכל להיות שמשחוקק להפטר מעבודתו . כמשל
האיה העובד בעבודה האבא . אף אם הוא עבד
נאמן למלו . ובשעה עבודתו מבטל עצמו לגמרי
בכל כוהויו לעבוד בשלימות נאור . אבל כפי'
תמיד הוא משחוקק לאלת לחפשי . אבל ישראל
עם הקודש אינו כן . רק עובדים גיכ בבחי'
אבא ככן העובד את אבינו מאהבה . וזהו בחרי
זוי . היינו שזכ העיקר שיחפעל נפש האדם בשחי
אלה החפעלות בנפש . כי זוי הוא לשון
החפעלות וחנענה הנפש . הנקרא בליא [יריעו] .

דיל שני

יי להבין למה לא נצטוו על מלות מתחכם
חגורים רק בפסח מזרים . ולא בפסח
דורות . ייל כי אז בפסח מזרים שעאלו ישראל
ברא דבירה קדישא בפעם הראשון [אחר שבמזרים
לא מלו] כידוע מוה"ק בראה מקומות . לזה לזה
השי' מתחכם חגורים . רמו שיקשרו עלתם בנקדושה
הואת . לכל ימוט מהם לעולם . וזה מתחכם רומן
לקדושה הנריח . כי מתנים וירכים הוא ענין
אחד . [* מתנים ועד ירכים יהיו] חגורים .
היינו שיחקשרו בקדושה הואת לשלמי עד . כמו
שאתר דהמש"ח חגור חרך על ירך גבור . היינו
גיכ להגור את החרב פישות של קדושה הנריח
על ירך שיהיה חגור לעולם . כמו"כ לזה השי'
בפסח הראשון . עת כניסתם לקדושה הנריח .
שיחגרו מהניהם וכיל . ולכן שפ"ד לא נרבו
עוד לזה אחרי שכבר נפעם הראשון חגורו את
מהניהם . היינו שנהקשרו בקדושה הואת לשלמי
עד . עד סוף כל הדורות . חמן :

יום שביעי של פסח

הכורא ית' שיוולד עם הכסרון שצנפון . היינו שיהיה בו ערלה . ולאות אוחו במלות מילכ . לכרות הערלה שיהיה תמים מלד מעשו . וכמו"כ עמין מלות מלכ אנו כפי שיהיה דייקא מחמשת המינים שיכולין לבא לידי חימוץ . ועיי' שמירת האיש הישראלי יהיה מלכ . אף שיהיה ביכולת לזנות לאכול מדבר שאינו במליחות לבא לידי חימוץ . לא בזה בחר כ' . רק דייקא מדבר שיוכל לבא לידי חימוץ . וק' הענין בכלל בכל נפש . כי כל מה שיש בכחות הנפש העלומות חכמה . נמלא כנגדן הכיפוף . בכדי להוסיף לאור גילוי החכמה . עיי' השחלות האדם להגביר הטוב . וזהו מדה אמת . לידע שיש בנמלא הכיפוף ולהגביר הטוב . ועיי' מורה ה"ח של ברכת מלכ . וטו"י עלי' אהלי"ת מלכ"י גי' אמת :

רבן גמליאל היה אומר כל שלא אסר ג' דברים וגר לא יצא ירדי חובתו . ואלו הן פסח מצה וסדר . ככה פסח מורכב רחמים . כמ"ס ופסחתי . ופסח סי' . ותרבות וחמל . ומדת רחמים הוא מדה יעקב דליל תריוכו . היינו שיש בחינת גבורה ומתקן לרחמים וחסד . וזה פירותו . פסח מלכ ומרור . היינו שהפסח הוא כולל מלכ המורכב על חסד כדוע . ומרור המורכב על גבורה כמשמעו . והפסח כולל שיהיה . וכמלכ בעלמותה כגם שמור על חסד יש בה גם כן עמין הנמלאם ופנימיה מהכיפוף לסוד מרע ושיהיה רק טוב :

יום ראשון

כ"י האיש החפץ חיים וגוי . נצור לשונך וגוי . סוד סרע ועשה טוב בקש שלום ורדפהו . ככה איתא במדרש פי' בחר . ר"מ טוב לעבדו להביא לו חולקא טוב . אייתי ליה לישן . פ"א אמר לו אייתי חולקא ציטא . אייתי ליה לישן כו' . כד הוא טוב ליה טוב מינה כו' . להבין הענין ככה ידוע כי ברית המעורר מכון נגד ברית הלשון . ובאלו כי האברים נמלא כל שרש הטוב והיפוכו ח"ו . כי כן ברע אוחס כפי שיהיה בהם דבר והיפוכו . כאשר בגרית המעורר (תורת אמת) טוע

ישם את הים לחרבה ויבקעו המים . איתא במדרש מלמד שנחבקעו כל מימות שבעולם . והמדרש הזה אומר דרשוני . כי עפ"י פשוט לא יוכן לאחז לורך נתבקעו כל המימות . ופי' עבד קוב"ה יוסא למגנא . בפרט גם ק"ים . שידוע כי הוא כגדול שבנסים . וראיתי בספר עבודה ישראל מהמגיד הקדוש מקאחיין זאוקלל"ה י"ע ועיי' מקשה זאת . ומתקן כי כל המימות קאי על הירדן ליהושע . ועל נהר גינאי לר"פ בן יאיר וכדומה . אמנם גם בזה לא יוכן עוד הלשון כל מימות שבעולם . אמנם י"ל כי ידוע שכל השקיות פרטיות שבעולם נקרא מים . כי השקיות נמשך מלחוחיה שכלל דבר . ולזה לא יואמה שום מין טמה . רק אם יבוא עליו מים המכנים בחוב לחלוחיה . שעי"ז מתרבה בו כח השקיות להוציא פרוי . אף השקיות פרטית נקרא רק מים . והשקיות הכללה כל השקיות נקרא ים . כי כל הנחלים כולכים אל הים . והנה בכל השקיות שבעולם יש מ"ד . רק שהטוב הוא מכותה בקליפה למעלה . וזה הוא עיקר עבודה האדם לשבר את הקליפה ולברר את הטוב שבפנימיות . וזהו"ע בחי' המדה יסוד שנחסד . היינו צירוף מדה היסוד שהוא הנקודה הפנימיות שנחסד הומו לשקיות כדוע . ולזה כנגיע יום השביעי של פסח שבו מתחיל להאיר אור המדה האמת כתיב וישם את הים למרבה . היינו שנחבר ונחייבש הים שהוא עם כולל לכל מיני השקיות פרטיות וכלל . ויבקעו המים . היינו שיהיה כמו ציקוע קליפת האגוז וכדומה להוציא הפנימיות הטוב שבה . כן נבקעו כל מימות שבעולם . היינו שכל מיני השקיות פרטיות שבעולם נבקע הקליפה המכסה על הקדושה . ונתגלה היסוד שבה . היינו הנקודה הפנימיות שהוא הטוב בגנו בגבו :

ליל ראשון

(לא גרשם השנה)

ענין מלות מלכ ומלות מילכ ענין אחד להם . כי ככה היה ביכולת לברוא את האדם שיהיה תמים מעיקרו בלי ערלה . אך כן היה רצון **ג'מל**

מדוח הקדושים . ויום הכ' הוא נגד גבורה שנחסד . ע"כ היה התגברות מהיית עמלק עליית המן ימ"ס . וכאשר נמחק הגבורות נחסד . ועשה מזה חסד נחסד . ע"כ בספירה הוא חסד שנחסד . וזה עיקר מלות אכילת מלה לכלול הגבורות נכחחסדים . ויבן :

ראש כבית רשע מחצת בעץ חמשים בפסח . הנה ידוע כי ח"ו לעו"ז עשה אלהים . כמו שיש מיט פערי בינה . יש כנגדן בהיפוך מיט פעיט . ואז בימי המן היה התגברות הקליפה ר"ל . עד אשר כפי מחשבת המן היה מוחלט אלו שח"ו יתגבר עליהם להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים ח"ו . אך הש"י ברוב רחמיו שמע חפלת מרדכי וישראל ונמחקו דינין בשרשן . וח"ו עץ חמשים . שהוא שער החמשים של ג"ש"כ . היא אימת עילאה שהוא בינה . היא חסובה . שע"י החסובה נמחק הכל בשרשו . ח"פ ראש מביח רשע ממלח בעץ חמשים . כי לא לחנם נכחב בהמגילה שהיה בעץ גבוה חמשים . רק לרמוז כ"ל . כי מלך המדות שהם המיט שערים לא היה נכחם להחגבר נגד עמלק . רק על ידי חסובה שנמחק בבינה שהוא שער החמשים . ומעילא נמחק הראש מביח רשע :

יום שני

משמועה רעה לא יירא וגו' . ענין החג הקדוש הזה . לדעת שיש שליטה בהיפוך ולהשמר ממנו . בסוד מרע ועשה טוב . וח"ו משמועה רעה לא יירא . כינוי לדעת שיש רע . ולצטוו בה' להיות סוד מרע ועשה טוב . ועיקר שרש ההיפוך הוא בח"ו עמלק שהוא שרש הכס"א והדינין ביסוף . וע"ז רומז ר"ח "משמועה רעה ג"י עמלק" . ור"ח "משמועה רעה" "לא יירא ג"י ר"פ . שהוא ר"פ דינין בשרשן מלוחות מלפ"ן ג"י ר"פ . ונכח מלות מלה יתן חוקף ועוז וכתיבות להנלל מכל זכ . כדברינו במאמר הקדום . כי מלות מלה דייקא מחמשה המינים שבאים לידי חימוץ . כינוי לדעת שיש רע . ולהשמר ממנו . ועל ידי זה היה נחיות עמלק בחג הקדוש הזה :

ידוע כי חולדתו בערלה . והמזהו למול . וכמו"כ בשמירת הכרית הוא עלם הקדושה . הנקרא ט"ב . אמרו לדיק כי טוב . וכל מקום שחכם מואל גדר ערוה אחת מואל קדושה . וההיפוך מהשמירה הוא הרע ח"ו . וכן ברית הלשון המכוון נגדו גם כן הוא כן . ובפרט ציו"ט הקדוש הזה לריך כל אחד מישראל לקבל עליו שמירה יחירה נשתי בריות האלו . כדליתא בספרים הקדושים . ששם פסח הוא פה בח . שהיה הדיבור והשיחה רק בטברה להדות ולהלל ולספר בליאת מלכים . ולאחר מדיבורים שאינם כהוגן מלר"ד וכדומה . והל"ל מלדבר ח"ו דבר של גנאי על שום א"י מישראל ח"ו . כידוע שישראל נקראו עטרת הפארת . ובעטרת המלך נקבעים רק כל מיני אכנים טיבות ומרגליות . אשר לא יכולה ערכם . ואם ימים אדם שום דופי אף בהפחות שבאכנים הקבועים . בוודאי הוא ממרס כבוד המלך . כן מי במדבר בגיטת אדם מישראל ח"ו . אם לא על מי שטודע צדיקה ש"אל לגמרי מנצול הקדושה ח"ו . אבל כל ישראל נכחם ח"ו לשום שמה וכניל . ולזה רומז שם פסח פה בח על שתי בריות האלו . פ"ה ג"י מיל"ה . כ"ח ג"י חיים לדיק מי עמלון . ולכן גם בשמירת ברית הלשון כתיב מי האיש החפץ חיים . והשרש לשתיים הוא שלום . וכל הפסוקים הנ"ל מדברים ומשמרת שתי בריות הנ"ל . מי האיש החפץ חיים וגו' נאר לביק וגו' סוד מרע ועשה טוב . ומכיים בשלום בקש שלום . והנה הקדוש הזה הוא מקדוש לשתי בריות הנ"ל . ויכלל . ובמענו בשם הרב הקדוש היהודי מפרש"בסחא ז"ל קל"ה" . שאמר על פסוק או יחזיק בנעו"ו . שהוא להחזיק בהל"ת מלה . כי במעו"ו ג"י מל"ה . כי שרש מלה זו היא גם כן עשיית הטוב . וההסרה מרע . היינו שהיה דווקא מהמניין הנאים לידי חימוץ . ולהמור שהיה רק מלה . כ"ל במאמר הקדום . וזה שלום יעשה לו . יעשה שלום לו . כי זהו הנקרא שלום בלחמה . כאשר נמלא ההיפוך יכלל בהטוב . וכפל הלשון הוא מעילא לתתא ומתתא לעילא . [* והוא השתי בריות הנ"ל] :

ליר שני

דה הקדוש הזה שרשו נחסד . לפי סדר המועדים . והוא נגד אברהם . ויש בו ז' ימים נגד ז'

כי כל אוכל חמץ ונכרתה. כי כל אוכל חמצה ינכרתה. בודאי אין זה במציאות חיו בלומה ישראלית. רק רומז על הסטי'א. שבחג הזה נכרתים כל קליפות הסטי'א. ע"כ כ"י אכל גימ' קלי'א מספר כ"מ. וס'ית כ"י כלי' אוכלי' מחמט'א גילטרי'א עמלי'ק עם המילוי :

רבות. איך הוא כולו חד. וככל תלוי בהש"י. וככל הלוי בהם :

אחרון של פסח בריד שיק

שבת הוא מלועזק. ורפואה קרובה לבא. הוא ג"כ עפ"י דברינו האמורים למעלה. כי ישועה ישראל הוא ישועת הקב"ה. וע"ז מורה אות הש"ק. כי אות הוא ביני וביניכם ונ"ו. ח"פ שבת הוא מלועזק. מאחר שנוגע אליו יחבדך. ובכל יתחם לו דר כזכור. ומה לורך לנעקב. ובמאמר מה הנעק אליו. והוא ורפואה קרובה לבא. כסיום הפ' דבר אל בני ישראל ויסעו :

שושנת יעקב צהלה ושמחה בראותם יחד חבלת מרדכי. עיקר השמחה הוא המהקת הנבזרות נחשדים. זה בראותם יחד חבלת מרדכי. חבלת מורה על דין כדוע. מרדכי גימט' ר"צ הס"ד. אהו השמחה לכנס"י הנקרא שושנת יעקב בראותם בחינת חבלת ונחיות מרדכי וכללים ונמתקים יחד. וגם במצות ליתת הם כלולים יחד. כי יש בו לבן המורה על חסד. וחבלת המורה על דין. וכללו יחד להיותם נמתקים לרחמים :

יום אחרון של פסח

שבשפרנו זכר לנו. השי"ן של חיבת שבשפרנו מורה כי הוא נחיות טעם. שלטעם זה נעשו לישראל כל החסדים המבוארים במזמור הזה. מפני כי הם שפלים ונכנעים ובעלים לפני הש"י. ע"כ הם כלים מסוגלים לקבל השפעת החסדים. כי אשכח את דכ' :

יום שביעי של פסח

ויאמר ה' אל משה מה הצעק אלי. דבר אל בני ישראל ויסעו. מבואר במדרשים כי פירושים. א' מה לך להרבות בחפלה כיון שהדבר נוגע לי. ב' כי בהם כדבר תלוי. ומה לך להחפלה אלי. דבר אל בני ישראל ויסעו. ובודאי שני האמורים האלה עולים בקנה אחד. כדאיחה בזוכ"ק כי גם קריעת ים סוף היה בזכות יעקב אטי'א. יאמר נח ישראל. ישראל סבא. יידוע כי יעקב לורתו חקוקה בכסדי'א. והוא למשל כמו מלך שיש לו בן יחיד יקר יאהוב עליו מאוד. אשר לא יוכל רגע א' להפרד מאתו. ונענועיו אליו חמדי. הוא מלייר לורתו ודמיהו בחדרי משכיתו. ואם גם בזה לא ישפיק. כי לורה הוא רק חוחא. יחוקק לורתו בחקוקה שלימה. כן לבצבור כי יעקב בחר לו יח ישראל לבגולתו. ישראל עלה במחשבה. לורתו חקוקה בכסדי'א. ברומז על התקשרות עולם אהבה שבינו יח' וצ"ן יעקב. ע"כ בעת שנלרך ישועתה יעקב. נוגע הדבר להש"י. והדבר תלוי בו. ותלוי בהם. וכולא חד. כי ישועתו של ישראל ישועתו של הקב"ה. כמבואר במדרש לדיק ונושע. ועוד במקומות

תרכיה ליל א' של פסח

ותבואי בערי עדיים וגו' ואת ערום ועריה. בעד"י עדיים ג"י ר"י. רומז על גאולת המרים אחר ר"י שנים כמספר רד"ו שהיו ישראל צדיקה ההחטונה. כסיום הפסוק ואת ערום ועריה. שכל הלשון מורה על תכלית השפלות שלא היה להם שום ממנות ומעשים טובים במה להחלבם. כי בודאי לא קאי על לבוש הגוף. שהרי מאמר וישאלו וגו' ושמלות. רק כמ"ל שהיו ערומים ממלות ומעשים טובים. רק שהיה להם שצירח הלב ונענועים לישועתו יח'. וישי' השפיע להם הש"י ממקור ישועתו שיהיה להם מנחה להחלבם

זה בפסוק טרף נתן ליראיו . כי טרף הוא ליבנה דמויו רומז על המלה . שהוא מתייב ליראיו כלי . ולא נקרא כאן בלשון טרף . הכוונה על החכללות גבורה בחד . כי טרף גי' חסד גבורה עם הכולל . הייט החכללות שיהם יחד :

להחלבש . הוא מדה בטחון הנקרא עד . כמיש בטחו בה' עדי עד . וזה צעדי עדיים המורכב על מקור מדה בטחון . זה נאמר בפסוק קודם ואת ערום ועריה . כי כל ישועות ישראל כן הוא . שלמיחה ישועה הוא קודם הדחק . כמאמר ז"ל שבי" בורא רפואה קודם למכה :

ליל שני

ואל הבקר רץ ובר לשור ערך פסח . דברנו כבר מזה הענין מה שהאבות הקדושים קיימו את התורה עד שלא נתייב היה מחמת גודל דביקות נפש במקור הקדושה . עד שבכל ענין אשר הגיע לידם הרגישו את הקדושה השייך לו . כי ההוכיח באמת היה מקדם עד שלא נברא העולם . רק שיהיה בנחי' מחשבה למעלה מההתלבשות זה העולם שהוא במעשה ובזמן . והאבות הקדושים שהיו דבקים בהשרש . הרגישו את הקדושה השייך להמעשה או לזמן . ולכן כשהגיע יום חמשה עשר בניסן . אף שעדיין לא נקדש יום הזה כלל . ולא היה עדיין שום מנוח עליו . מ"מ הרגישו האע"פ פנימיות המלה של קרבן פסח השרש בקדושת היום הזה . ומדורו ורץ מעגמו לעשותה . וזהו ואל הבקר רץ ובר לשור ערך פסח . כי בקר נאמר ג"כ אלל קרבן פסח . כשי" חממת פסח לה' אליהן לאן ובקר . וכעת שתינה החורב אהנו מעוררים ע"י המעשה [* או בזכרון פסח . כידיע כל העוסק וכו'] את פנימיות הקדושה שהיו אבותינו מרגישים דביקות שלהם :

הטעם שמעמידין בלילה זו כוס לאליהו . כבר אמרנו שהוא כמו הכסף של אליהו שמכינים על צריח מילה . כי אליהו הוא מלאך הברית ומלאך הגואל . ושייבס אחד . כי עיקר הגאולה נמשך מקדושת הברית שהוא הכרתה הערלה שהוא קליפת הכיפור . וזה שרש הכהן הקדוש הוא . כמו שאמר בדמין ח"י . בדמין ח"י . דם פסח ודם מילה :

ברקים למטר עשה טוצא רוח סאוצרותיו . סיח ברקים למטרי עשה' אוחיות רמיח . רומז על גאולה מלריס . ובני ישראל יולאים ביד רמיח . ונרמו בתיבות אלו . כי גאולת מלריס היה כמו ברק . שהנרק בעגמו אינו המכוון . רק על ידי ראיית הברק נעשה האיפיו והקויו להמטר שגודליו יבוא . וכמו"כ הגאולה היתה הארה כמו ברק . ואח"כ נמשך ממדריגה למדריגה עד שרש המכוון שהוא ונחתי רוחי בכס וחיהם . והוא השפעת טל של תחיה הנמשך מהמקור . והוא מולא רוח מאורותיו . שמתל אורותיו מורה על המקור שהוא אורו של הקב"ה . וזה נרמו באבילת מלה שמרמז על מולא פי כי אשר יחיה האדם . כי משם הקדוש הוי"ה ב"ה נמשך חיות האדם . כי ג' אוחיות הראשונות יה"ו במילוי א' גי' ט"ל כידוע . וממנו שרש השפעת טל של תחיה . ובי' אחרונה מרומת על מקבל השפעת . ונרמו בה' של יחיה "האדם :

יום שני

אשרי איש ירא את ה' בסצותיו חפץ סאור . ביום הזה ב' של פסח הוא ג"כ אחדות הקדושה . ההכללות גבורות בחדים . כי הוא ראשון לספירה . והוא מדה חסד שנחמד . ואכילת מנה שגזונו לאכול בנה הוא בכלל . הוא מורה על היראה והנמאס דברינו כמה פעמים . וזה מרומז ג"כ בפסוק אשרי איש ירא את ה' . איש ירא רומז על אכילת מנה . שמורה על היראה כלי . ואת ה' רומז על מדה החסד שנחמד . כי שם כו"ה

יום ראשון

טרף נתן ליראיו וגו' . ביום הזה הוא אחדות הקדושה . החכללות הגבורות בחדים . כי יום זה שהוא ראשון לז' ימי הפסח מורה על מדה חסד . [כי כל השביעות מרמזים על שבעה מדות הקדושות] . ומגות אכילת מנה ביום זה מורה על הנמאס . כי מנה נרץ גודל זכירות וכמה עמני שמירה . וזה מורה על מדה הגבורה והיראה . ונרמו

היי"ח ז"כ הוא מקור החסדים . במלותיו חפץ מאוד . רומז ג"כ על אחדות הקדושה מצד המקבל . במלותיו חפץ מורש על החסד [* שהוא אהבה וחפץ (חשוקה) . מלת מאוד מורש על מדה היראה והגבורה . כמחמרים ז"ל על והנה טוב מאוד כידוע . והוא שיקר הקדושה לאכללא שמאלא בימינא . והוא שרש מדות הרחמים :

משמועה רעה לא יראה . נכון לבו בשוח בה' . ריח משמועה ירעה נימי עמליק . וריח יכון לבו יטווח יבי' עם כסולל נימטריח מילי' . רומז ששיקר הבטיחות שלנו להכריח את עמלק ולהגלל מכל מכמורי רשתיו הוא על ידי מצח מילכ :

לברית מידה ביום הנל

הלידה שקדם בריח מילכ קורין בלי' [וואך נאכט] . והוא בודאי עפי' פשוט מפני כי החצוייח הזכר בואי'ק היו מעוררם כל הלילה האחת . אמנם להבין הענין גופא להיות נעור בזה הלילה . י"ל כי ידוע ששיקר ענין המלוא האחת הוא להכריח את קליפת עמלק כדאיתא בואי'ק ברי' פ' תוציע . ובארו דקיימא קדישא להעברא הדיא ערלה מקמי בריח כו' . כל עובדין דישראל עבדין לחתא ארבער כפי לעילא יעו"ש . ולכן מחפוררים אגחמו בלילה האחת להיות נעורים כל הלילה . לעורר לעילא כביכול ג"כ בחי' ויקן דיבן אדמי . שיהיה הרעש והלעקה בפמליא של מעלה על הסגברות קליפת עמלק . כי כעת עידן רעוא וסייעתא מלעילא . שפי' מצוה זו שנעשה ביום זה יבא נכרח זכר עמלק מכל וכל . כמו שמצינו ג"כ במפלת המן שהיה ביום הזה בטי' ציפן . שנלילה שלפניו היה הרעש הגדול בשמי מרום . כש"כ בלילה הכה נדדה שנת המלך . ואמרו ז"ל שנת מלכו של עולם . שהיה הלעקה גבר מלכא עילאה ממלכא חתאה . וביינו כי כל עיקר קליפת עמלק הוא להכחיש ההשגחה . ולהכניס בלב שהכל חיז במקרה . והעולם מחוהג מעלמו בלי משגיה . ועיקר מלחמתו כנגד מלכו של עולם . ועי' קיחה הלעקה והרעש . גבר מלכא כו' . ולמה לא יולדת הזדון הזה מכל וכל . ויהגלה שרש הקדושה . ויודע לעין כל כי ה' יהי הוא המשגיח בעליונים ובחחחחונים . ומלכותו בכל משלה . וכמו"כ בכל עת מצוח מילה שהוא הכרחת הקליפה . אנו מהעוררים ג"כ שיהיה בחי' נדדה שנת כו' . ויהיה הרעש הזה לעילא שיוכרת הזדון . ותתגלה הקדושה . לכן נקרא [וואך נאכט] :

רשע יראה וכעס . דברנו מזה . כי מצוח אכילת מצח מורש על יראה ומאוס . כי לריך לשמירה גדולה . כמו שנאמר הרבה שמירות כחורב על מצוה זו . ושמרתם את המלוא . את מצ המלוא השמור . ושמרתם את החוקה האחת . ועוד כהרבה מקומות . שזה מורש על הפלגת השמירה הנכרך למצוה זו . ששיקרה הוא להשכיח השאר יחתיך . ועד עתה אנו חברים בשמירה יחירה במצוה זו . וכל כיוצא זכיר ונשמר הוא צ"ח יבשר . ומלוא זו הוא מכון ממש עד שמירת קדושת הברית שאריך ג"כ שמירה גדולה . והוא הכרש לכל השמירות שבחורב . וכמכ ששומר האדם חפנס בקדושה האחת כן נשמר בכל השמירות בכל החירה . [* והוא יסוד היראה . עיין בואי'ק פרשת ויראה ד"ה פתח ר' שמעון . דלוי צבא לא ישרי דחילי על רישיה דבי' לא דחיל ליה לקוב"ה בשאר פיקודיו] . ומלוא מצח ששיקרה להשכיח השאר יחתיך . מורה ג"כ על הכרחת קליפת הכיפוף . שהיה הערלה המכסה על הקדושה . והוא עי' היראה והמאוס . ולזה נרמז ברי' ירבי' יראה' יכעס' גי' יראה' . וסי' גי' מני' :

שושנת יעקב צהלה ושסחה . בראותם יחד חבלת סרדכי . רומז ג"כ על אחדות והכללות גבורות בחסדים שביום זה . כדברינו מקודם . וחו יחד חבלת מרדכי . חבלת מורה על גבורה ויראה . ומרדכי גי' ריב חסיד כידוע מכהארי"ל . ושושנת יעקב ג"כ מורה ע"ז . כידוע מזהאי"ק מה ששונה אית לה חלישר עלין . ורומז על י"ג מדכ"ד שהוא מדה יעקב שהוא התכללות חיי' . ומלח יעקב מורה על הקיום לעד . עד העקב שהוא הסוף . וחו הכיום השועתם סייח לנח . ותקוהם ככל דור ודור . וכל הקמיוס עד שרש זה יכלו ויאבדו . ואפילו כעומד נגד א' מישראל

מישראל . ומכשי' נגד עשרה מישראל שהם עדי קדושה . ועלכרח נגד השביר שהעולם קיים על הכל פיהם בנוודלי לא יהיה להם תקומה . ושם הקדושה יתקיים לנצח . כשי' אני כי לא שרתי וזהם בני יעקב לא כליהם . כיון שהם בני יעקב שהוא נחיי' קיום לעולם כגיל . והוא שפחדה לאבותינו ולנו . שלא אחד בלבד פוי . והקבי'ה מאלנו מידם :

ליל שבת חול המועד פסח

שבת הוא מלועזק ורפואה קרובה לבא . ככל שיק נפסק כל מימי דחק ולטקה . ולוחין אף עקתי'ן בטלין ושביתיהן . ובפרט בשבת קודש זה שהוא המקור מכל ימי הפכה שהם שבעה . שאין שבעה ימים בלא שבת . ושם התג הזכ הוא גאולת מלריס . שאו נפסק העקה והלחנה שבי' מקודס . כמי' וילוחו בני ישראל וגוי' ויעקו . ומקול העקה הזאת נמשך בגאולה . כי היה קלא דלשחממע . ובמלות 'רפואה' 'קרובה' 'לנח' נרמז ברי'ח אוחיות קול . לרמז על הקלא דלשחממע . שממנו נמשך כל הרפואות וכל הישועות . אמן :

ונתך ה' תמיד והשביע בצדצחותה צפוך וגי' . בצרכות האלו יש רמז על ימים אלו . חג הפסח וימי הכפירה וחג הכנעות . הצרכה הנאמרה קודם וחרג בחושך אורך ואלפתך כלהרים . מורה על שרש חג הפסח שיאלנו מאפלה לאור גדול . ובצרכה זו של ונתך ה' תמיד . רומז על קדושת הש"ק ייחא דכולא . שממנו נמשך קדושת יליאת מלריס . כי מינייה נפקין כל קדישאן . הגם שהגוי' בפועל על השבת היה אחר יליאת מלריס . מי' שבת הוא קביעא וקיימא . רק מלדנו המקבלים שמיכל לטעום ולהרגיש קדושת השבת היה צהנרה להקדים בי'ימי . ולזה שבת גם כן זכר ליליאת מלריס . כמו שנאמר וחרה כי עבד היית בחרך מלריס ויואלך וגוי' . ע"כ אף ה' אלהיך לעשות את יום השבת . אבל עלם הלי'ימ היה נמשך מקדושת השבת [*כידוע] שחיה נידם מגילות ומשהעשבים בהם מבכה לשבת . ומשרפי' בהר להם יום השבת למנוחה . וע"ז נקרא במחנה חלקן] : ופירוש ברכת ונתך היינו שיריש הוא יחברך

בקרננו עלם הייחא של שבת לשולמי עד . ואף מי שפדיין אין בו ייחא ז' . רק שהוא משתוקק ומלפס עליה הוא גם כן בכלל שרש הקדושה זו . וגם מלאת אכילה מזה שבת הזכ הוא משרש קדושה צחינה זכור ושמור . כי הקדושה מאכילה המלה היא צחינה זכור . וגודל השמירה של השבתה השלי'ר מהמלה שלא חבוא לידי חיתוך הוא צחינה שמור . חג מרומן בצרכה והשביע בלחמיות נפשך . כי מלת והשביע ירמז על אכילה המלה שהוא השביע מן הקדושה . ומלות בלחמיות נפשך ירמז על השמירה של השבתה השלי'ר שהוא טהרה ולחוח הכפש . גם רומז על ימי הכפירה . כי והשביע הוא גם כן מלשון שבעה . כי התורה אינה ממוקדת . ורומז על השבעה שנושות חספר לך . שהם ימי הכפירה הנמשכים גם כן מהקדושה של אכילה מזה המרומן במלת והשביע כגיל . כי קדושה זו הוא המקור שממנה מחפשט קדישת כל הימים . הגם שהם יותר צחיני' גדלות מהג הפסח . כדליחא בספרי' . מי' שרש הנקודה הוא הלילה הראשונה של פסח . ומנקודת הזאת מחפשט הקדושה לכל ז' ימי הפסח . ומכל יום מימי הפסח מחפשט הקדושה לכל שבעה שנועות הכפירה . חכו והשביע בלחמיות נפשך . היינו שיומשך הקדושה לכל שבעה השנועות מימי הכפירה ללחמא ולטבר את נפשותינו . שזה שרש הכפירה . ויהיה ההמשכה עד יום החמשים שהוא יום קבלת התורה . שהוא וכמולא מים אשר לא יכזבו מימיו . כי מולא מים רומז לקבלת התורה . שהוא כמעין הנובע שלא יוכל לפסוק בשום אופן . שגם אם ירצה אחד להפסיקו . וגורף ממנו המים . הוא חחר וטובע . ואף אם ירצה לקפוץ בעלמו לחוכו ולהפסיקו . עד היכן יוכל לקפוץ הלא התהום כנגדו ונטבע בס . כן דברי התורה הקדושה אינם יכולים להבטל ח"י בשום אופן . והעומדים כנגדם לנטלם . בוודאי יהיו נטבעים בעומקא דהבומא רבא . ויפלו בשחת רשחם . ודי'ח יהיו מתקיימים לעד ולנצח נצחים . וזהו אשר לא יכזבו מימיו :

סעודת שחרית

הנה עין ה' אל יראיו לסיחלים לחסרו . רומז על התג הזה שהוא התכללות גבורה בחסד . כדברינו

דברינו מה . שמה מורה על יראה ופח . שאלו היה הנקודה הראשונה
 שהג הוא מודת הכבוד . כי הוא הראשון מהמועדים . שנושט גבורה .
 וידוע . [* שהג' רגלים הם חגית . שנושט גבורה .
 אוריחא מנצורה נפקא . סוכות חפארת . מדת
 יעקב . ויעקב נכב סוכות . נמלא פסח חסד] . ועל
 סוף הבעות הפסוק הזה הנה עין ה' אל יראו
 למיחלים לחסדו . אלו מחפלין ג"כ יחי חסדך ה'
 עלינו כאשר יחלנו לך . היינו כי מיחלים אנו
 לחסדו . יע"כ יחי חסדך ה' עלינו . הבעות
 הנה עין ה' אל יראו וגו' . ורמז ברית 'חסדך ה'
 'עלינו' כ'כ'ר 'יחלנו 'לך . בני פסח' . ורמז גם כן
 בפסוק זה מלה אכילה מזה שהוא חסד ה' שמעולם
 ועד עולם על יראו . כי ר"ת יחי 'חסדך ה' עלינו
 גי' ל"ח . ומלה חסד הוי"ה ג"כ גי' ל"ח . רומז
 על אכילה מזה הדרמז בזהשביע בנחמות נפוך
 דברינו בסעודת הלילה :

סעודה שרישית

בזמר ידיר נפש . וחגנו כיפי עולם . רומז על יליאת
 מנצח ה' הקרא ימי עולם . כמו שנאמר
יחבר ימי עולם משה עמו . ועל ימי עולם אלו נאמר
כימי אלתך מארץ מנצח ארצנו נפלאות . וחו
התפלה וחגנו כימי עולם :

יום שביעי של פסח

אודה ה' בכל לבב . רומז על חג הפסח .
 דברינו מכבד על ככל לבבך וכל נפוך
 וכל מאודך שמרמז על הג' רגלים . וכל לבבך
 מרמז על חג המנוח . כי עיקר ישראל אכילה
 מזה והשבתה חמץ . הוא טהרת לבב . היינו
 שיהיה נשבת ונכרת הכיפוך . ולא יהיה לו שום
 חשיבות ושוי בלבבנו . והקדושה תהיה נשבת
 בלבבנו בכל מימי חשיבות . וחו שנאמר ולא יראה
 לך שאור . שמלת יראה מורה על החשיבות לבב .
 ולכן עיקר ההשבתה הוא לבב . כדליתא בספרים
 ומובא בר"ט . רק יראה כל זכורך הרימז על בחי'
 דבר [* הוא שפע קדושה העליונה] שיהיה נחשב
 בלבבנו :

תערוך לפני שלחן נגד צוררי וגו' . הפסוקים

האלו מרמזים על חג הפסח . תערוך
 לפני שלחן נגד צוררי רומז על אכילה מזה . שהוא
 הערכת שלחן להשבת האור שהוא שבעיה .
 וכמו שנקרא כבוד קדש ורחץ שלחן עורך . דשנת
 בזמן ראשו . ירמז על עלם קדושת כוי"ט . כי
 שמן הוא חכמה . והיבות יו"ט טו"ב גימט' הכמה
 כדליתא בזהא"י ז"ל . כוסי רויח רומז על מלות
 הארבע כובית . אך עוב וחסד וגו' . רומז שכל
 המעשים האלו המה להשיג בקרבנו החסדים לכל
 ימי חינו . כי מן אכילה מזה נמשך לנו הקדושה
 לכל ימי חינו . דברינו מה כימים הראשונים :

היל שביעי של פסח

ברוך ה' שלא נתננו טרף לשניהם . דברנו
 כימים הראשונים . כי מלת טרף רומז
 על

פדות שלה לנפשו צוה לעולם בריתו . קדוש
 ונירא שבו . פדות שלח לעמו רומז על יום

על תג הזה . שהוא החללות שמאלה בימינא .
 גבורה נחסד . כי המלה הוא גבורה ולמאוס .
 ושרה עגס החג הוא מחסד . ומרומו זה במלת
 פטיר שהוא תרגום מלה . כי חסיד גבורה עם
 הכולל גי' רפ"ט . אזהיות טרף ופטיר . והנה
 אולעו"ז כו' : וכנגד המדוח שבקדוש . ק יט
 לעו"ז בהיפוך . שכל מגמתם והפסל ללכוד אותנו
 בפח יוקבים שלהם . שיכא נכלל ימינא בשמאלא
 ח"ו . חכו ברוך ה' שלא נהגנו טרף לשיניהם וגו' .
 רק שיכיה טרף נתן ליראיו יחוד לעולם בריתו :

בפייט נרשעים סבין קצרי יד תתה לבו שם
 ישראל וירא ישראל את הירד . רומן גיכ
 על דבריו הנ"ל . קצרי יד מורה על הכיפוף אשר
 שרשם לכולל ימינא בשמאלא ח"ו . ולכן נקראים
 קצרי יד [*] העירוני אחד מהמבדים שאולי הכוונה
 על כי גבורה דרועא שמאלא ונקרא חד קצר כבמאמר
 פחה אליהו] . והוא יחברך מושיע ומגיל אותנו מידם .
 ואו יירא ישראל את כיד הגדולה . היינו שנכלל
 ונעשה ככל ימין הנקרא יד הגדולה שהוא חסד
 כידוע . ועי' ימין כ' נאדרי ככה ימין ה' חרען, אויב .
 שנעשה ככל ימין :

בפייט למי זאת נרשמת הבר נא דבר אמת למי
 החזותם ולמי הפחילים . ביום זה' של
 פסח נתגלה מקור ההלכה מקדושה הברית . וזהו
 למי זאת . [מי רומן לבינה שהוא המקור כידוע] .
 זאת הוא רצו דבריה . וביום זה נתאחד זאת
 כזה . כמ"ש את השירה הזאת . זה אלי ואניו .
 וע"כ נאחנו מנזי"ים נרשימות אלו . ברשימת הברית
 קודש . ובמלות אליה . עוד קודם ביאחינו לכלל
 דעה . כי מיד שנו"ל הילך מלך אוחו . וגם לי"ה
 מלבישים לחינוק קטן . וזהו למי החזותם ולמי
 הפחילים :

ליר אחרון של פסח

יום זה קורין אחרון של פסח . לרמוז שהלכה
 הקדושה שנתגלה נתג הזה שהוא מקור ראשית
 ההתגלות מבחינת מהשבה החילה . תחייס בקרבנו
 לעולמי עד . ועי' מורכ לשון אחרון . כמו שנאמר

כי אנכי ידעתי את המחשבות וגו' לתת לכם
 אחרית ותקוב :

עזרי סעם ה' עושה שמים וארץ . כבר מלחינו
 אמונה בשם רבינו הקדוש יהודי מפד"סמא
 זוקללה"י . על הפסוק או יחזיק במעוז יעשה שלום
 לי שלום יעשה לי . שמרנו על מלוח אכילה מלה .
 כי כמעוזי גימ' מ"ה . ושכודחי היסה כוונתו .
 שמגודל התקופות והעוז שאנו מהרים ונשמרים
 במלוח זו של מלה . שהוא למאוס גדול . ולדרך
 לזה תקופות וחזוק גדול . מה נמשך אחדות
 הקדושה מתחת לעילא ומעילא לתתא . וזהו יעשה
 שלום לי . שלום יעשה לי :

וי"ך שגרנו גיכ בפסוק הזה . כי שמים וארץ היינו
 עילא ותתא . ור"ח עושה"י שמים"י ארץ"י גי' שלום .
 והס"ת אזהיות מ"ה . ויום זה שהוא אחרון של
 פסח הוא גיכ אחדות הקדושה . כי הוא שביעי
 להפירה שהוא מדת מלכות . [*] כדכונה מקבל
 והוא שמיני לימי החג דבגא המינחה מורה על
 מדת יסוד . [*] כדכונה משפיע] . ומדת יסוד
 נקרא שלום . ומרומו גם כן בפסוק הנ"ל
 "עזרי מעם ה' עושה שמים"י ארץ"י גימ' מלכו"ה .
 ועושה שמים וארץ ר"ח גי' שלום וס"ח מלה כניל :

יום אחרון של פסח

תשועת ה' כדרך עין . זה נתגלה ביום קריעת
 ים סוף . שלעומת שנאמר ויקח שש
 מלות רכב בחור . וידוע שרכיבה מורה על מהירות .
 ורכב בחור מורה על מהירות גדול מאוד בהלכות
 האפשרי . לעומת זה היה הישועה . כמו שנאמר
 כי תרכב על סוסך . והוא כנגד הלשון רכב בחור .
 וכנגד מרכבות פרעה נאמר מרכבותיך ישועה .
 ונאמר הישועה בלשון מהירות אללו יהברך . כפי
 מה שהפה יכול לדבר לשבר את האו"ן . והמהירות
 אללו יחברך באמת הוא בלי שיעור וגבול . וישועת
 ה' כהרף עין :

וישאלו סמצרים כלי כסף וכלי זהב וגו'
 כלי הוא בית קיבול ויכול לקבל בחופו
 מה שירצה . וזה היה ענין ההלילה כלים ממזרים .
 שנכשיו

כת החיות . ועיקר החיים הוא בלב . והאחילת
 החמה נמשך הככרה בלב . כי לא על הלחם
 לבדו יהיה האדם כי על כל מוצא פי כי יהיה
 האדם . שהשי הוא המכוה את הכל . וזה הוא
 עיקר החיים . ויל כי נרמז בריאת ימי ימי
 "הוא האלהים בשמים ממעל ועל הארץ
 "מתחת" אין עוד עם הכולל גי' ריה . בנימנריא
 כל מליה עם המילויים . ועם גי' מיליח שיש
 לאות כי כח . מים לדי היא יי כי :

שנעשיו או כלים לקבל מדה החסד בחינת כסף .
 ומדה היראה בחינת זכב . כי שרש מלרס הוא כל
 מיני חמדות וכיסופין . ונקלטו בנו השרש הזה
 בקדושה . דהיינו שהיה כלים למדה החסד . לא
 שניה חיי מוכסד בחסד זר הנקרא חסד וכיסופין
 בפלין ורעים . רק חסד שבקדושה . ועיז הכנים
 כשי אוחנו למלרס לקלוט את ענין שרש החסד .
 וזהו וישאלו ממלרס בלי כסף . שהיה כלים למדה
 שהוא בחינת כסף . דהיינו חסד . ועל זה נאמר
 זכרתי לך חסד נעורך וגו' . ובקריעת ים סוף
 נעשיו כלים למדה היראה . כי אז היה הפהד
 והיראה מאוד שהיה הים סוגר והשונא רודף .
 וכמו שנאמר והנה מלרס נוסע אחרים וייראו
 מאוד . ויראה האלה היה גם כן רק כלי ליראה
 האמיתית . כמו שנאמר אחיב וירא ישראל יגו'
 וייראו כעם את כי . וזהו וכלי זכב . היינו כלים
 לבחינת זכב שהוא בחינת יראה כידוע . וזהו שנאמר
 חורי זכב נעשה לך עם נקודות הכסף . שהנקודה
 שבשעת יראת מלרס שנכנסו למדה החסד נתפשט
 בהשפטות . עד שנמשך גם ההשפטה של מדה
 היראה . ומשרש מדה יראה . *שכח בחינת
 גבורה] בלחם ש מני השפטה ברוי . כי גם
 החורה ידוע כי אורייתא מגבורה נפקת . וזה
 נרמז במלת חורי . ויראיתו זה אחיב בהפטיק
 אובס ישראל שמלת חורי מרמז על גי' חורות
 שבכח ושבעים] . והשפעות בני חיי מזוני נמשכים
 גם כן ממדה הגבורה [ולזה נקרא כל השפעות
 אלו בלשון גבורה . מזוני . גבורות גשמים . בני
 גבורות אנשים . חיי . ואם בגבורות שמונים
 שכן] . וזהו שהזכרו גי' השפעות אלו בדברי חז"ל
 בלשון קשין . על מזוני אמרו זיל קשין מזונותיו
 של אדם כקיים . ועל בני אמרו קשה לזונן
 כקיים . ועיקר המכוון של זיווג הוא בני . וחיי
 הוא הקיים בעלמו . שהיה ישועה בהללה ממות
 לחיים . מפני שכל השפעות האלו נמשכין ממדה
 הגבורה כלי . ולזה זה נקרא קשה . ודל :

תרביז ליל ראשון

טיעם על המנהג לאכול ביצים בלילה של פסח .
 במעט עיז מלרמזיז וללכיה עתהביא .
 מפני שכל הטלדים שבגולם נגמר הולדה בפעם
 אחת בשלימות . וזה הולדת הביצה שאינה עוד
 הכלית הולדה . רק שממנה יהיה הולדה שניה
 שהיא האפרוח . וכן היה בענין של יראת מלרס
 שהיה בחינת לידה הראשונה . בענין שני גוי מקרב
 גוי . ורק לא נגמר עוד אז הלידה בשלימות . כי
 היה לדרך עוד לכוונה לידה שניה . כידוע מכחלרז"ל .
 ועפי' הדברים האלה יש להבין עפי' פשוט בטעם
 המנהג . דבזוהאי בכל איש ישראל בפרט . נשפע
 שפע השרת הקדושה מזמן הקדוש הזה . אמנם
 בזוהאי אש היה כל אדם מרגיש בהשרת האלה
 היקף . בזוהאי היה מוכן מיד להתחיל מחדש לחדש
 משביו לפיכך . רק לאשר בהשרת האלה הוא
 בשעה זו בפנימיותו בהעלם גדול . רק לאחייב באש
 לירי גילוי . אבל השרש נהווה מיד בהעלם .
 והוא בענין הביצה . שבחולדתה היא למראה עין
 כגולם פשוט . ואין בה שום רשעם האפרוח .
 ובאמת בפנימיותה נמצא כל כח יקום האפרוח .
 בשלימות . רק שהוא בהעלם . וכן היה ביצי'ם .
 שמיד נעשו כלים מוכנים לקבלת החורה בהעלם .
 מה שאחייב בא לירי גילוי בפועל במתן חורה :

יום ראשון

הנה עיקר השרת קדושת מן הפסח הוא להבנה
 חסד הנשפע מאחלרז"ע מלד כי חסן
 חסד (תורת אמת)

ידעת היום והשבות אל לבבך כי ה' הוא
 האלהים בשמים מטעל ועל הארץ
 סתחת אין עוד . ייל שרמזו בזה מלוח האילת מלח .
 שהוא רחל דמיתמותה כידוע . וזהו והשבות אל
 לבבך . כי עיקר ענין האילת בכלל הוא להמשך
דרית

הנה ביום הראשון של פסח נשפט שרם החסד . והוא המקור לכל הספירות הקדושים . וכלל עמו גם יום השני של פסח שלמספר הימים הוא גבורה . ויש בו כח יום הראשון שהוא חסד . ובספירה הוא חסד . לכן היה ביום הזה נפלה המן שהוא מחיית עמלק . שהוא עיני גבורה שנהכד . היינו להחנבר על כל המונעים והמהגדים להקדושה . והגם באלו רוחים שהיו עוד ביכלהינו למחות זכרו בשלימות . כי הרי לפעמים נמצא עוד פיהו בלב . אולם ע"ז נאמר תחמה וגו' . כי תחא תחמה . היינו שהאדם מחויב לעשות כל התפעלות ולהחנבר נגדו במה שהוא בכחו . ואה היומר מבטיח לנו הש"י שיגמור בעדנו וימחה זכרו לדור דור . והקדושה תקבע בנפשיתו בשלימות :

יום שני

פזר נתן לאביונים וגו' . הנה מזה האכילה בפסח הוא להם עוני . וכרשו בהנפש לתמוס עלמו מכל התאוות והגאות לכל לבקש מותרות . כי זאת הוא ענין כלחם עוני שאין נרגש בו טעם ומימוך זר . זולת נוך בלחם . וע"י סבת זה כלמאוס ננפש נעשים כלי מוכן לקבל כל השפעות טובות מקדושה . וזהו פזר נתן לאביונים . כי אביון הוא ההאב לכל . והיינו כי ע"י הצמזומים ננפש נעשים חאנים לקבל השפע קודש . כמשל המרטיב עלמו מאכילת דברים גסים כבדי שיהכל להיחבון מעדנים המוכנים לו . וזהו ענין פזר נתן . כי ענין הפיזור . ניכר בכל הדם כשפזר לפי ערך עשרו . וממילא נדע כמה הוא הפיזור של מלך מביא הקב"ה שהוא בלי גבול ושישור עד בלי די . וזה שנאמר אנכי ה' אלהיך המעלך מהרץ מלרים הרחב פיך ומתלאהו . היינו שע"י הצמזום הנעשה מאתנו בימי אחרנו מארץ מלרים . אלו נעשים כלים מוכנים בהרחבה גדולה לקבל כל מיני השפעות מאתו ויחברך . ורפסוק כייל נמצא רמז ג' המדות הקדושות של ג' אבות הקדושים שהם שרש כל הקדושה . פזר נתן לאביונים הוא נגד ארבעה מדת השפעת החסד עד בלי די כיל . נדקחו עומדת לעד הוא מדת יחזק אצ"ה . כי

חסד הוא . כמו שנתעורר בתחילה בריאת העולם . כמו שנאמר עולם חסד יבנה . כי אז לא היה בוודאי שום התעוררות מתחתונים . כי לא מראשו ית' הפשט מלד כי חפץ חסד הוא . כי מדרך הטוב להטיב . והנה הנפש הראשון שיהיה הכלי המוכן למדת החסד היה אברהם אבינו ע"ה . ועל דרך זה נעשה השפעת החסד בעולם . שמה . נפש . כי אברהם אבינו ע"ה היה הנפיש של חסד . ופל ידו נחשט החסד בעולם . כמו שנאמר אלה תולדות השמים והארץ בהבראת . ואמרו ז"ל באברהם . והשפעת החסד בזמ"ן הוא בנג הפסח . וזהו הענין שמברכין על ביום הראשון של פסח [* חולי כוונת דברי קדשו . כמו שנמצא גם אצל אברהם אבינו ע"ה לך על ילדותך] :

לברכה וגו' . לחיים וגו' . לשובע וגו' . ר"ת 'ברכה חיים טובע אוחיות ש"ח . רומז שיעקר המכוון בתפלתו על שפע חיים וברכה וטובע שהוא פירסה . הוא רק כבדי שיהיה למתח מזה שבח והודיה אליו יחברך . להללו ולשבחו על כל הטוב שיספיע אלינו :

ליר שני

שרי אלה רגע תביא לעוצית בפסח . דהנה בהאדם נברא ב' עינים . ולצורך הראיה יש די בהתח . כי יש בה ג"כ כל כח הראות . רק לאבר שהאדם עם כל אבריו הוא רק כיוון להקדושה בעבודת הבורא . ובחי העינים בוודאי מרמזים . התח על כור מרע . והתח על עשה טוב . ובחי הקדושות האלו נקבעו בנפשנו בהג הפכה הקדוש . ועל שרש זה נצטוונו בפסח בנתי מורה . הסבתח המך הוא סור מרע . דהיינו להסבית מלבנו כל החאוות והמדות זרות שנמצא בהם עומק רע . כשאיור ומחמלת . והמאזה עלינו לבערם מכל וכל צבל יראה ובל ימצא . ואכילת המצה הוא עשה טוב לקרות בנפשנו עם הקדושה . ועל ידי קיום שחי אלה המלות בהג הפכה נקבעו בנפשיתנו קנין ב' אלה הקדושות ביצועה ה' כהרף עין . וזהו שחי אלה רגע תביא לעוצית בפסח [* עיין לקמן במאמר שחי אלה רגע שנת תרפ"ט] :

כפע המעטנים ולאכלם לחיאטון . וי"ל כי לזה
 נרמו בסי' חב"ד אבינו"ה חשיב"ע לחס" גי מלי"ה
 לרמו דברינו כגיל :

לדק ידיעה דליכו דין . קרנו תרוס ככבוד הוא
 מדה יעלע"ה . כי כבוד הוא בח' חפלות . ועי"ז
 רשע יראה וכעס וגו' . תאות רשעים תאבד . היינו
 שיטברו כל החלואות זרות מנפשות ישראל :

דגה ז' ימי הפסח הם בזודאי נגד ז' מדות
 הקדושות . ויום הראשון שיהי בו הילולת
 מלרים הוא החסד שבקדושה . כשי' זכרתי לך
 חסד ישורך . ויום השני הוא גבורה שבקדושה .
 היינו השפלת כל שונאי ישראל המתנגדים להקדושה .
 ולהתגבר עליהם לכניעם . ולכן היה ביום הזה
 מפלת כל המתנגדים לקדושה . שלא כדרך הטבע .
 היינו מפלת סתומה עם רוב ממאכו כהרף עין .
 ומפלת מדין עי' גדעון . ובעיקר מפלת המן שהוא
 שרש עמלק . וביום הזה מתחילין לספור כפירת
 העומר שהוא גי' לשרש הזה . מפני שהוא בחי'
 גבורה שבקדושה . היינו בחי' הלאמוס מלד המקבל .
 וחו עיני' העומר שבה מן השעורים . כי שעורים
 מורה על בחי' הלאמוס . כמזכר בספ"ק נוטריקון
 שעורש שעור כי' . [* עיני' זו"ה"ק פרשה בלק
 דף קפ"ח ע"ב] . והייט שיפור ואלמוס [* המקבל
 שהוא בחי' ה'] לבל להתפשט . ועי"ז י"ל הרמו
 בחו"ה"ק כשמכרו שכנת המינים בשבת חרץ ישראל .
 שמרומוס שבבע מדות הקדושות . וכזר שעורש שני
 לארץ נגד מדה גבורה שבקדושה כגיל :

אם ישמרו בניך בריתי וגו' . כי בחר ה' בציון
 וגו' . צידה ברך אברך אבינויה אשביע לחם
 וגו' . כנס כל המלוא שבפכה נאמרו בחו"ה"ק
 בלבון שמירה . ושמרתם את העבודה האלה . שמרת
 את ח"ד"ש האביז . ושמרתם את המלות . ושמרת
 את החוקה האלה . את תג המלות השמור . והוא
 כי ידוע שיעקב ענין שמירה הוא שמירת הברית .
 היינו לשמור עלמו מכל תאות זרים . והוא ענין
 אחד עם שמירת המלכ מתאמן . כי כנס שיהי
 ביכולה להשמר מתאמן בפסח עי' מניעה מכל מהכל
 להס . האמנכ לא זכו דרך השמירה בעיקריה . כי
 אצרכ תורש שנעת ימים האכל מטח . ודייקא
 מדברים הבלים לידי חינוך . וזכו עיקר השמירה .
 זה שמכר בספ"ה"ק שהמכר ממשכו מתן בפסח .
 מונטח לו על כל השנה שלא יחסא . היינו כגיל .
 מפני שהוא ענין אחד עם שמירת הברית . ושמירה
 זו הוא שרש כל השמירות . כאשר ידע חיי"ט
 בפסחו . לכן בשמירה זאת מונטח לו על כל השנה
 שמירה . כי שס שנה היא היקף שסי' ימות
 החמה . והס נגד שסי' לאוין . ועי' שמירה זו
 שמר מכל הלי"ה . שחס בחי' שמור . זה שמכר
 בזו"ה"ק (פי' בא צרע"ת) דכאי שעתא עאלו בחולקא
 דברית קדישא . כי זה היה שרש יליאת מלרים
 ללאה ממאסר אפלת הסט"א . ועי' שלא השניחו
 על עולתם . ממכ יכיה בנת חיותם וחזונם . כי
 כל מגמתם היה רק ללאה ולהמלט על נפשם מנבול
 הסט"א . ויהי אוין שיהי . כשי' עי' זכרתי לך
 חסד נעורך וגו' לכתך אחרי במדבר . וכשי' וגם
 ילידי לא עשו להס . עי"ז זכו ללידה ברך חב"ד .
 אבינויה חשיב"ע להס . כי עי' הלאמוס נעשים
 מוכנים לקבל שפע ממקור הברכה . וזכו ברך חב"ד
 שהוא לשון מקור הברכה . ענין אבינויה חשיב"ע
 להס הוא כמבואר בדברינו כגיל . עי"פ פיר נתן
 לאבינוים . שהוא ענין אביון התאב לכל עי' הלאמוס .
 ולא כמו שמרטיב עלמו ללא כלום . רק כמבל
 מי שידע שמכיים לו כל מעדני עולם . והוא מוגע
 עלמו משאר חיליות . בכדי שיוכל לקבל בשעה קלה

ליר ז' שר פסח

אשרי איש ירא את ה' במצותיו חפץ מאד . וסוף
 הממור מסיים תאות רשעים האבד . כי
 ידוע שבטבע האדם נמשך לבו לכל דבר הטוב
 ונחמד למראה עיניו . ולברוח מכל דבר המפחידו .
 לבל לקרב אליו בלל . אבל בקדושה הוא להיפוך .
 מלד היראה הוא משתוקק יותר להקדושה . כמו
 שמתחיל הממור אשרי איש ירא את ה' כי
 במלואיו חפץ מאוד . וסוף הממור תאות רשעים
 האבד . היינו שכל החלואות וכסופין בטלין נעשים
 זרים בעיניו . ואין לבו נמשך אליהם כלל וכלל .
 והוא עי' היראה המכר בראש הממור . וכמו
 שמכר בכחני קודש של רבינו איש האלהים מפה
 לובלין זוקללה"ה בשם רבותינו הקדושים זוקללה"ה .
 על מה שאמר האע"ה לאבימלך כי אמרתי רק
 אין יראת אלהים במקום הזה . שלכאורה הוליל

ג' לשרש זה . כי ידוע שהמים הם שרש החסדים וההטעמונים בכל היסודות שבגבראים . ולכן המים מלמחים כל מימי ג'תמים . והיה נקרא מקוה מים . שמרמז על קיבוץ כל מימי הקדים המדומים וכל מימי החאוות זרים . ולכן ביום זה דייקא נקבע הים לפני בני' והלכו בתוכו ביבשה - כי בכה יום הזה לשבור כל החאוות בהמה . לעבור בהוך ואין עומד כנגד . והמלריים נטעמו כשראו לעבור . כי רק זה עיקר שרש חיותם . וכבגישם לעבור יטל מהם כל חיותם . כי בלא זה אין להם חיים כלל וכלל :

נחזור לדברינו . אשרי איש ירא את' במלחמו חפץ מאוד . שמיראח ד' בחים לדי השתוקקות מופלג . וזהו חפץ מאוד . כמו שאזכירם בק"ם ובכל מאודך . היינו עס כל מימי השתוקות שנמלא בלב האדם . יתדבק עצמו על ידם בו יח' . וזה היה בקריעת ים סוף . כשי' וייראו מאוד . והגם שכתחילה היה יראח תחלה שנמשך מוכנה מלריס נוסע אחריהם . אמנם ממנה באו ליראח עילאה היל' . [* כמי' וייראו הפס את ה' כניל במלחמ דיה וישאלו שנת תריכ"ס] . הגרמז בכפסוק במלחמו חפץ מאוד :

י'דך הענן והחשך ויאר את הלילה . כי הכה באור הטבעי . יוכל הרואח לראות כל אשר יחפון . גם דבר אשר לא טוב הוא . אבל לישראל נאמר ויאר את הלילה . כי להם האור האור שבקדושה . לראות רק טוב . ועיקר האור שבקדושה . הוא מברש קדושת הכרית . שהוא שרש האור כי טוב . כענין שנאמר ומבשרי אחזה אלוה . כידוע מוכיח' שזה נאמר על קדושת הכרית . כי בחויה גם אם יתחוך הני גופו לא יפעול בו דבר . אמנם לנפש ישראל לא יחסר בלתי החיכת הערלה מאבר הזה בכה ובפיטל . כי רק זאת מכסה על הקדושה . ובכסוי זאת מחוה נשאר מוכן להאיר על נפשו כל האורות הקדושים . כמלחמתחיל (תענית ע"ו) לריקים לאורם . וכשי' אור זרוע ללדיק . ולדיק ידוע שהוא סס שומר הכרית . ושרש האור הזה הוא בכל העולמות . וזהו ויאר את הלילה :

אין אהבה אלהים במקום הזה . רק אהבה זרה . אך מפני שראה שכל מאוויסם היה בענינים זרים הללו . בלשה יפ'ה . ידע מזה עצמו שאין ביניהם יראח ה' . כי יראח ה' שורף את כל החאוות זרים . ואזעי' ידע זאת מנפשו . שהוא היה המרכבה להסד שבקדושה . ולבצר מלבו את כל החסדים זרים . וידע זאת בטח שאין באופן להגיע לזה בלתי יראח אלהים . וזהו ענין האכילה מזה בפסח לקנות היראה והאמנוס . כמו שהוא ענין המנהג שהם הפח חלוטם בזמן . לבל להיחזה להתפשט כלל כמעט רגע . [ועי' אצמנוס הזה מקבלים החסדים הקדושים הנשפטים בנה הפכה ששרשו חסד . כי ה' רגלים כמה עגד ג' מדות הקדושים . חסד גבורה הפארת . וחג הפסח הוא עגד חסד . ולכן עס החודש הוא אציב כסדר אלף בית . וגם כי חיבת אב . מורה על חכמה שהוא שרש החסד . כי חסד הוא ענף החכמה כידוע] .

וכן נמלא בריק של הרצ הקדוש הרי' מנחם מענדיל מרימניאז זוקלבי' . שסגולת אכילה מזה מועיל לבטל מהנפש כל החאוות זרות :

והנה אמרו חז"ל ע"פ ששה ימים תאכל מצות יום השביעי עררת . מה שביעי עררת

חף ששה רשות . ולהבין זה למח הוקשו כל הימים לשביעי דווקא . אכן מפני שעיך ענין המנה הוא רק השמירה ממשוה חיומן . ולכן לאו דווקא המנה עצמה . רק גם כל המאכלים אם ישמרו לבל להתערב בהם משהו חמץ . הוא מקיים בה ג'כ שמירה זו . ועמן משהו חמץ ידוע שעיקרו רומז על חאוות ה'אכ"ר . ועיקר השמירה הוא שמירת הכרית שהוא הכולל של כל החאוות . ולכן נלמדו בזה כל הימים תשביעי . כי יום שביעי של פסח הוא מבורר לשרש קדושה זו . כידוע . שספירת יום הזה הוא יסוד שבחבד : ויסוד נקרא בספ"ק אבר התענוג . ועיקר השמירה שלו הוא לשמור את עצמו מכל הענוגים וחסדים זרים . ובקדושה ג'כ מדה זו הוא שרש העונג . מפני שמקבץ אליו כל השפעות הקדושה :

י"ד שלטעם זה נקרא היום הזה עררת . [* שהוא לשון קיבוץ ואסופה] . וי"ל ג'כ שלטעם זה היה קריעת ים סוף ביום זה דייקא

יום שביעי של פסח וברית מילה

מילה לעשות נקמה בגוים . וזה נאמר ליטועט
 עשה לך חרות לוריס ושוב מול את בני ישראל
 שנית . שפטי פזוט לא יובן לשון שנית . כי כל
 אדם אוינו פומול רק פעם אח' . אמנם רומז על
 פיקר מכון המלות מילכ בכח . שהוא הכהנגברוק
 על הכיפוך שנעבדו זה . והפיקר בזה לכל להחרפות .
 שאף אם חלילה לא תגבר האדם גאחה פעם נגד
 הכיפוך . עמי לא ירפה ידיו ויתחוק שנית .
 וכמו שמנינו גם בפועל המלכ . לחזור על ציין
 המתעבדין את המילכ . וכבר דברנו מזה . שעיני
 אבילת מלכ הוא ג'כ משרש זה . להשנית ולהכרית
 החמץ והשאר שזוא כח הכטי' . ולזה סי' כי
 כ' נלחם' להס' במלריס' גי' מלי' :

ד' מלך גאוח לבש . השיר הכז נאמר ביום עשי' .
 ואדכיר אמרו . כי לפס או ברוכ' . וראה
 שחלילת מכון הכרחה יהיה נגמר בלאת ישראל
 ממלריס שהגמר יהיה בקי' . ואז יהיה גאוח לבש .
 ביינו בלו יחלבש השי' כניכול בלבוש של גאוח .
 והגאוח שבקדושה הוא להשפיל ולהכניע כל המהנגדים
 להקדושה . ועיי' נחרומס קרן הקדושה . והוא
 שרש מלות מילה . להכרית קליפת הערלה והחיטויס .
 וממילא נעשה הכריעה שזוא המגלות הקדושה . זה
 הוא בחי' הגאוח שבקדושה . וזה שזמרו ישראל
 אשירה לה' כי גאה גאה . ומזה נכון כהאך מהו
 מעולם אח' . אמר ג'כ על השלום מכון הכרחה
 בקריעה יס סוף . כדליתא במדרש נכון כהאך מהו
 מאז ישיר . והיינו כי אז תלס הכסא . עי' בחי'
 הגאוח לבש . להכרית ולהשפיל את הכטי' . נעשה
 בזה הכנה למחיית עמלק בשלימות לעיל ב'כ
 שזו יהיה הכסא שלם . כמחמח'ל און השס שלם
 ואון הכסא שלם עד שימחה זכר עמלק . כשי'
 האויב תמו חרות לגל' . מה כתיב אחריו ו'
 לעולם יב' . כרי הכס שלם . כון למשפט כסאו
 כרי הכסא שלם . וזה נכון כהאך מאז . שזמלו
 ישיר נעשה בכנה להכסא שלם ב'כ :

ליל אחרון של פסח בש"ק

טרף נחן ליראיו יזכר לעולם בריתו . רומז על
 מלות מלכ . ששפי נחן לנו כטרף הכז
 לאכלכל כל ימי הפסח . וכבר דברנו שמלת ליראיו
 מורה על שומרי הכרית . כבזכ'ק סוד ה' ליראיו
 ובכריתו להודיעס . ולשון טרף בלישנא דמוונא נאמר
 בזכ'ק אלל נח הכרי' . בפסוק והנה עליה זיה
 טרף בפי' . כי נח היה רוא דברית . ולכן ה'
 זן ומפרנס . ולזה מבר באן לישנא דמוונא בלשון
 טרף . וכדכריתו שרומז על המלכ . כי ענין המנה
 רומז על שמירת הכרית . ביינו שכיפוק הוא לשמור
 את נפשו לכל יעלה על לבו שום הכוררע הי' .
 ומכ גם כשנא הי' לנגדו איזכ ענין מזה . והוא
 שזכר את האווחו ועומד בנכיונו . ואז נעשה בחינת
 יראיו . ולזה סי' של טרף נח' ליראיו גי' מלי' .
 עכ' . לרמו דכריתו הגיל . והנה עי' הקדושה האחת
 יכוליס להמחיק כל הגבורות שיזיו וכלליס בחסדיס .
 ולזה רמו במלת טרף שזוא גימ' חסיד גבור' פס
 הכולל . וגם מלי' בגי' חסיד דיץ עס הכולל .
 וכולל לרמו זה . שזכח קדושה כזאת וכלליס
 הגבורות וכדייס ונעשה מהס חסדיס . וזה ג'כ
 ענין זכור ושמור דיבור אחד . ולזה גם קדושת
 הפסח בכלל הקרא בלשון זכור ולשון שמור . למתן
 תזכור את יום לאחך מארץ מלריס . ושמרחס את
 המלות

שבת

הוא מלועזק ורפואה קרובה לבא . הוואה
 יראה בזכ'ק [עי' ה' ילחם לכה] .
 שקדושת שביעי ש"פ הוא ענין אחד עס קדושת שבת .
 וזה יש להבין ממאמרו יתגברך מה השעק אלי .
 שלכאורה על פי פשוט הלז הרבה היה להס ללעוק .
 סיס סוגר והשונא רודף וכו' . אכן לאשר קדושת
 יום הזה היא משרש קדושת שבת . וזה מאמר
 כזכ'ק בחגיגותא ודכקתא תליל מילתא . וזה ג'כ
 ענין שבת הוא מלועזק :

ג' נלחם' להם' . סי' מלי' . כי הנכ

בלחמה הוא כחו על עשו שמתנחל בירושחו .
 ולכן מלינו בששאר של נחרב אלל לקראתך .
 הכוחו אוחו . כי זה כחו נחרב אלל לעומת
 נחרב של עמלק העומד לנגדו בכח החטא .
 יתן לנו כח נחרב פיפיות שבידיו הוא מלות

המלות . את חג המלות השמור . ועוד הרבה פסוקים :

יום אחרון של פסח

אִשְׁרֵי אִישׁ יִרְא אֶת ה' . בשעותיו הפך מאור .
 כנה כל המזמור מדבר בליש ירא ה' .
 היינו שהוא משחק המלות והגבורה עם החסדים .
 בלינו משתמש ב'חסדים' (* שהוא אהבה) לבדם .
 כאשר יורה ע"י תחילת המזמור יראה את כוונתו .
 במלותיו הפך מאוד . שחיבת מאוד קאו על מלת
 ירא ועל מלת הפך . וסימו שכלל הפלו והשוקותיו
 משחק עמם היראה . [כי כשמפרידים אחת מאחת
 הוא לא טוב . ועל זה נאמר הפסוק שבסוף המזמור
 רשע יראה וכעס וגו' תאור רשעים האבד .
 היינו שלוקח לעצמו חסדים בלבד . ונעשה מהם
 תאור . ממילא כשיטלו ממנו . נפסק כל
 חייתו . כי רק זה היה החיים שלן] . וכאשר
 גם נשיקר הכריחה היה מן הדרך לשחק הגבורות
 עם החסדים . [כידוע מאמחז' ביקש כו' .
 שיחק עמו מדכ'ר] . כי בלש לא היו משתחפים
 הגבורות . היו גם החילונים יונקים משפט
 החסדים . וכן אנו רואים בחוש . שעל ידי
 שיחוף הגבורות בלש כל מיני השפעות . כמו
 גבורות גשמים שטרסם בגבורה . ועל יום בלש
 כל מיני השפעות . כי המה מגדלים כל האמנם .
 וכל כנת חיות האדם בא מהם . ועל איש הוא
 נאמר משמועה רעה לא יירא . היינו שלא יירא
 חלילה משום דבר המפחד ומשום פגע רע ר"ל .
 כי נכון לבו בטוח בה' . וס'ת נכון' לבו' בטוח' בה'
 בגימ' חיים עם הכולל . כי זה שרש החיים
 האמיתיים . וזה הוא שרש החג הפסח . כי בחג
 הוא נקנה בנפשנו השיחוף של האמנם והיראה
 להחסדים . ולכן לא יראה משום דבר . כנאמר
 משמועה רעה לא יירא . וריח' משמועה ידעה
 גימטריא עמליק . כי זה עיקר ענינו להכניס
 מורך בלב האדם . אבל אנחנו משמועה רעה לא
 יירא . כי נכון לבנו בטוח בה' . ועל ידי המלות
 שאנו מקיימים בפסח בהשבתה החמץ והשחור
 שבלב . נשבת ונכרת כח של עמלק .

ונסמך לבנו לבטוח בה' . וכמו שאמרנו חז"ל
 בזכר שלש ראשון או לשלשה ראשון . להכריח
 זרעו של עשו שנקרא ראשון . והיינו ע"י הראשון
 של פסח . ומכ גם בהגיע יום האחרון של פסח .
 שקיימנו מלות אכילה מלש כל שבעה הימים .
 כודאי נוכל לבטוח בו יחנך . כי כבר נקבע
 הקדושה בנפשו . ויש לנו דבקות בו יחנך : כמיש
 ששת ימים תאכל מלות . וחס השביעי עזרת
 לה' אלהיך . ועזרת הוא יסוד המחבר ותקשר כידוע .
 והיינו שבו אנו נדבקים ונקשרים בו יחנך בקשר
 חמץ בכריחה ברית . לבל ימוט מאחתי
 לעולם . חמץ :

סעודה שלישית

אֵן יִשֵׁד מִשֵׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל . להבין זאת שמהר
 שיהיה להם התגלות גדול בעת ההיא באין
 לשער . כאמרם ז"ל רחמי שפתה על הים מה
 שלח ראה יחזקאל . ואיך למה נאמר השירה
 בלשון עתיד . אז יסור . שמשמעו על העתיד
 כידוע . י"ל הענין דבאמת כל ההתגלות שיהיה
 על הים היה מעין לעיל . וגם ידעו שיהיה נכסה
 מהם אחיכ . כי נאך עוד להיות בחינת יום ולילה .
 רק שלפי שעה כשנבקע הים לפניהם . ונשתלקו
 כל המסכים המסתירים את אור אלהותו יחנך .
 התגלה להם אז האור שלעיל . ואמרנו אז יסור .
 וזהו ויושע ה' ביום ההוא . כידוע שמלות ביום
 ההוא הוא בחינת לעיל . כמו שנאמר ויהי ביום
 ההוא יתקע וגו' . ויהי ביום ההוא יאלו מים
 חיים וגו' . והיינו היום שאנו מחכים ביצ שיהיה לא
 יום ולא לילה . שלא יתכסה עוד מאחזנו הארת
 שכינת עשו לעולמי עד . ולכן כשירה הארת
 אמרו רק פעם אחת זה אלי . מחמת שידעו
 שעוד יתכסה מהם . ולעמיד נאמר ואמר ביום
 ההוא הנה אלהינו זה קוינו לו ויושענו זה כ' קוינו
 לו . כי פעמים זה . מפני שיהיה לעולמי עד . ולא
 יפסוק עוד מאחזנו לעולם . ולכן גם קן גמר
 השירה כי ימלוך לעולם ועד . מפני שיעקר
 הקווי

מכוון ; כי מקודם הולל זאת ערום ועריב .
 ואעפ"י רבבה כלמה כהנה מסתך ומרבי ותגדלי .
 אמנם זה עיקר הגדלות של נפש ישראל .
 שאמר כל הגדלות הוא מכיר בעצמו שפלותו שגדלו
 הוא ערום ועריב . ובגדלות לא מכחו ופשלתו
 כל לו . שעי' רומז החחלה הפסוק רבבה ג'ג'ג'ג'
 כהנה מסתך . שלג'ג'ג' ועולם מבלי פשלת כלדס .
 רק מכם המלמיעו שהוא הבורא יתברך . חס' ג'ג'
 וישו אוחזי במצרים עשי' ככה וגו' . תלה מן הארץ .
 ידוע ע"ז מדרש חז"ל . כשישראל בירידה החתונה
 משם הם פוליס . קשי' ועלה מן הארץ . וכו' ג'ג'
 סתך לדיעט כג"ל . שזה עיקר השליש . ובגדלות
 של ישראל . היינו כהנה השפלות . וכל רבבה
 כלמה כהנה מסתך :

הקוי היה להם על למיל . שיתקיים הגלות
 המלכות שמים לעולם ועד . ולזה אנו אומרים
 היתה בכל יום . כי אזו עיקר השופט שאנו
 מקין ניב . ולכן אנו מביימין בפ' וסיב' כי למלך
 וגו' . ביום הכוזב יהיה כי אחד ושמו אחד :
ובזה יזכר כוזב חז"ל שאמרו גדולה הייתה בימי
 פנימי מצרים . שנאמר תורי זכב ועשה
 לך עם נקמות כהסף . שבפסוקים אלו מובן . כי
 בלא בינימי לקחו את כל אשר להם . כמו שנאמר
 ויגלו את מצרים . אמנם פתימות הענין יל' . כי
 כנחמה שבענין ישראל אליה ביעלה מצרים היה כנחמה
 כהסף . והכארה . שכופיע עליהם בקיים היחה לנגד
 גדולה מאלו . מחמת שהיה ההחלנות שלמיל . וכו'
 תורי זכב ועשה וגו' . כי נעשה משמש גם לשון
 עמיד . וגם זכב הוא בחי' בינה כידוע . וענין
 סאת עמיד לכה הוא שרש בינה כידוע מספיק .
 ולכן מסתיל היתה בלא שהוא האלף על הדין .
 כי זין מורה על ז' מדה הקדושים . וא' הוא
 בינה שהוא למעלה מהס' . וכו' דרגה חמישה
 * [וכן ח"ז מספר שמונה] שהוא שרש החשובה .
 כשי' ולכזו יזין ושכ' ורפאל לו :

וייך שזכו כוזב אמרם ז"ל למח קבצו רפואה
 בשמימה . מפני המילך שמתנה בשמימה
 וזיכה רפואה לכן קבצו בשמימה . כי מיל' .
 הוא שרש החשובה ותיקון לחקן בשפול להסיד מהאדם
 את מסך העדלה . והוא שרש הרפואה כג"ל . וגם
 בשפול יחד שפול על לב הכוזב חשובה להחזק
 משנה . מרפאל כל העולם כולו עבדו . כהאמרם
 ז"ל . גדולה חשובה שבשפול יחד שפול . מוחלף
 לכל העולם כולו . שנאמר ארפאל משוכחם וגו'
 כי שז אפי ממנו . מהס' לא נאמר אלא ממנו .
 ופסחגואים ע"פ יחד בשולם שזכ' בחשובה שלימה .
 ובשפול ירחם כשי' על כל העולם להסיד כל מחלה
 מפל ישראל . אכיר :

קרב יום אשר הוא לא יום ולא לילה . רם הדוע כי
 לך יום אף לך הלילה . ככה לא נמצא
 בחוביק שום מלוח עשה שיכה דווקא כלילה . כי
 בלמה שרש ענין המלוח עשין . הוא מבחי' יום .
 חקן עמלוח ז' חכילה מלח שהוא דווקא כלילה .
 כמו שנאמר מפורש בחזרה בערב תאכלו מלוח .
 והוא כי ענין לילה ז' הוא בחינת לא יום ולא לילה .
 ענין יום הוא כשוראה האדם בעצמו את הכהנה
 יתברך . כמשל ארחה השמש . שלפי ארחה השמש
 כן חופיע האורח על האדם . ולילה הוא ענין שפלותו
 הארחה . ובכך סובב כולך כל הכהנה הכוכב' ביום
 ובלילה . כי חזן עת שיוכלו לומר עליו שהוא לא
 יום ולא לילה . אכן כלילה האת חופיע במקור
 של היום וכלילה מבלי החחלקות . וכסיום הפיוט
 רם הדוע כי לך יום אף לך כלילה . והוא ענין
 עולם בהה שנאמר עליו וסיב' יום אחד הוא יודע
 לה' . אשר הוא לא יום ולא לילה . כי יום הוא
 בחינת משפיע . ולילה הוא בחינת מקבל . וכאשר
 נחודע להמשפיע שאינו משפיע מעצמו רק מה
 שמשפיעין לו מלמילא . והוא כבחנינה מקבל . שידע
 בעצמו דלית ליה מגרמיה כלום . ואז הוא עיקר
 בחינתו המקבל והמשפיע להשרש . חזו גם כן
 ענין עיק' . כי בכל שכינת מלמד ויבי ערב ויבי
 עוקר . חקן מביום השביעי . מפני שביום השבת
 נתגלה המקור של ערב ובוקר של כל שכינת .
 והוא

תרכיט ליד ראשון ושק

ורב כשי' רבבה כצפח השורה גתתין ותרכי
 ותגדלי וט' ואת ערום ועריה . לכאורה לשון

והוא ענין הכיחודות הכלל . שזה ענין זכור ושומר
דיבור אחד :

יום ראשון

ראשית חכמה יראה ה' . ככה ידוע ששיקר ענין
הג הפסח הוא משרש בחינת חסד .
והוא כנגד אברהם אבינו ע"ה . שהיה המריכבה
לחסד . וגוון המלוכה בזה הוא יראה ומלכות .
כי לא תמלא בשום ידוע מלכות לית בפרט . חן
מאוסור עשיית מלאכה שבכולם בכלל . ובזה היה
יש הרכה לית . לא תאכל חמץ ולא יראה ולא
ימלא . ומלכות לית ידוע ששרשן בחינת יראה .
וגם המלכות עשה שבהג הזה נאמר גם כן בלשון
שמירה . ושמירתה את המלכות . את הג המלכות
השומר . ושומר ידוע שהוא לית בחינת יראה
כיל . וגם לאברהם אבינו ע"ה נאמר אליו
כי ירא אלהים אהה . והענין הוא מפני שבחי'
הסד הוא ענין חכמה . וראשית חכמה הוא
יראה ה' : וכן בריאת העולם שהיה מלך
החסד . כמו שנאמר עולם חסד יבנה . ופתח
דברי החוכ"ק בבריאת העולם הוא בראשית ברא
אלהים . [* וידוע מחיוב"ק . לירוף בראשית
שב ביראת . ותרנוס בראשית במוכחא]
שמרנו על ראשית חכמה יראה ה' . חכו
גם כן ענין שבה . זכור ושומר בדבור
א' . כי זכור הוא בחינת השפעת החסדים .
ובשיק נהגדר שהשי' ברא את כל בעולמות
מלך חסדו וטובו . רק תרלוט הפשוט שמדרך
כטוב להטיב . ומזה עלמו טולד היראה בלב
האדם . יראה כרוממה מגדולתו יתבדך . והיינו
בחינת שמור ענין יראה ובניל :

דיל שני

איתא בספסיק שכל המבר ממסכו חמץ
בפסח בטוח על כל הכנה שלא
יחטא . ויש לבין זאת סלה בחזירה חפשים .
ואך שיך בזה בטוח . יל שמרנו זאת בהוי"ק .

שנאמר בקרבן פסח . ופסח ה' על הפתח ולא יקן
כמשחית לבוא אל בתיכם לנגוף . ושיקר מלוח
מלך והשבחה חמץ נהלה בהקרבן פסח . כמו
שנ' לא תאכל עליו חמץ . שבעת ימים תאכל עליו
מלוח . ומלוח זו הוא שער ופתח . שעל ידי
קיומה בשלימות חכה לביות נשמר בכל המנה
בכל המלוח . ומלוח זו פעולה בזמן . ויש עוד
מלוח בהגפש שהוא גם כן שער ופתח . שעי'
שמירתה לראוי חכה בהגפש להשמר מכל מכשול
עון . וגם זאת נרמז בפסוק הכלל ופסח ה' על
הפתח . וכדליתא בוי"ק . על הפתח ממש .
ואיכו פתח הנוף דליכו מילה . דליכו פתחה
ומשיכא דרוחא וגופא . ועל ידי הכשימא קדישא
שאלו רושמיין בבשרינו האות ברית קודש . אלו
בשמרין לכל יבוא חליכה זר בפתח נפשו .
וזה היב הכיחית ברית לאברהם אבינו ע"ה לרעו
חמיו . כמו שנאמר והקיימתי את בריתי איתך
לכיות לך לאלהים ולרעך אחרך . ולזה יל
ברמז ברית ה' יעל הפתח גי' מילי :

שתי אלה רגע תביא לעצית בפסח .
ענין רגע ידוע הוא בדברי חז"ל :
שכוח מה שלא יוכל להתחלק עוד בזמן .
והוא ענין ישועה ה' בכרך עין . שגעשה
בליל פסח . שבחפון ילאש מארץ מצרים . ברגע
א' מעומק הכיפוך לתכלית הקדושה . שגעשה
חמיד כאלה . כי בא ברא חלית . כמו
שיחקש האדם ויטבר נפשו במתהבה
דיבור ומעשה מפיחויס זיס . כן יקנה ברגע
הזאת הקדושה בנפשו . והוא קשין הפסוק לא
תאכל עליו חמץ שבעת ימים תאכל עליו מלוח שהוא
בבה אחת . כענין זכור ושומר בדבור אחד . והוא
ענין מילה ופריעה . שהוא שרש הסוד מרפ וע"ט
בבה אחת . שא"ל לכיות זה בלא זה . וכשי' וכל
קרני רשעים אגדע הרוממה קרנות אריק .
וכנראה בחוש . שאין באופן לכיות בפריעה כל
עוד שלא נחרך הערלה . וחיותך בלא פריעה .
בגם שנראה כמיוול . אינו עוד כלום . [* נמלא
שגטשו שתיבן כאלה] חכו שתי אלה רגע תביא
לעוית בפסח . עוית הוא לשון חפון .
כמו אל גליו . שעיין ואל"ף ממואל א'
ומתחלפים . והיינו שבחפון של ליל פסח .
עש

נעשו שחי אלה הגיל. ברגע אחת :
זבוח יל הרמז בסמיכת הפסוקים . אני אמרתי
 כחפז כל האדם חוב . מה אשיב לה'
 כל הגמולות עלי . היינו כחות האדם ופעולותיו
 כי כל האדם . היינו כל כחות האדם ופעולותיו
 מאלו חוב והכל ודיק המה [* רק השי' עושה הכל
 בציא . ככיל] ועיז מה אשיב לה' כל הגמולות
 עלי . שכמו שהאדם מטהר נפשו למאוס בכל
 כחות חטוני הטבעים . כן האיר על נפשו עלות
 מאתו יחי להחזיק בשרש הקדושה : וגם זה
 יל בחיבת לעולות . היינו העולות שבאים מאתו
 יחי בלב האדם להתקדש . ועיז מהייה חטון
 ידך ותרום ימיך . חטון ידך הוא התוקף והטון
 להכניע ההיפוך ולגדע קדמות רשעים . ועיז תרום
 ימיך . שתרוממנה קדמות לדיק . כליל התקדש
 חג פסח . כי בליה זו נעשה שניה בציא ככיל .
 וגם בפועל הגלוי נגפו בכורי מלרים . ונתקדשו
 בכורי ישראל ברגע אחת . כי ענין בכור הוא
 הטפה הראשונה שכול המובחר . חלוצי' כמו שיש
 בכור בהקדושה . כן לעיז יש בחי' עשו שלא ראשון
 שבטוהיז נראה לעין שיש לו גי' כחות . וברגע
 אחת נכנע בחי' זו . ונחודע ונחברר בני בכורי
 ישראל . ונעשה ישראל לסגולתו :

וב' עינים אלו רמזים בקרבן פסח שבכלל הוא שם
 חמים זכר . וכתיב גי' מן הכבשים ומן הכזים
 חקתו . ועז הוא גדי [* ונקרא גי' שם עיני כמדד
 וילא פי' עי' . היינו ששניהם כאלה טובים . ולזה
 רומז הפייטן . חד גדיא חד גדיא דזינן אבא וגוי' .
 היינו ששניהם קצין אחד לאבינו שבשמים . וכולהו
 חד . וכדכרנו הגיל :

יום שני

הנה השלש רגלים הם עד בחי' כהן לוי ישראל .
 שרש אברהם יחזק יעקב . סגיה . וחג
 הפסח הוא עד אלעי' מדת הסחד . ועיקר
 מדחו הוא אמונת השי' . היינו בחיבתה מלאותו
 יחי והבגחתו בכל פרטי הענינים . וכשי' ומלאות
 את לבבו נאמן לפניך . כי הוא היה הכפש הראשון
 שהחמיל לרעים בלבבו מי ברא אלה . והקדש
 להקדיש שמים וארץ . כשי' הרימותו ידי אל ה' אל
 עליון קונה שמים וארץ . ובחג הפסח נקיה
 האמונה האלה בלב כללות ישראל . עי' האכילה מאה
 שנקרא מיכלא דמבימותא . וכמוכר ברע' פי' בא .
 פקודא דא לאכול מאה בפסח . דוכרנא לדרי
 דרין על רחא דמבימותא וכי' . ובסידור של הרב
 מביא על מטת אכלת מאה . הפסוק שכן ארץ
 ורעה אמונה . שיש ענין שרועה ומפרנס את האמונה נופא
 שהתגדל ותחברנה בלב האדם . והוא אכילה המאה מיכלא
 דמבימותא . שעי' יהיה האדם ויתגדל באמונתו יחי :

חד גדיא חד גדיא רובין אבא וגוי' . יל הרמז
 בזה על ענין השאלה שנמלא בגמרא . הי'
 אימרא יחי . אי גדיא יחי . ומסיק ששניהם שקולים .
 ואמר רבינו הקדוש איחא הכריב זוקללהי . שמתלקותם
 הוא אם בעל חסובה גדול או לדיק גמור . וייל
 הפירוש אי אימרא היינו הלדיק מעיקרא שהלך
 חמיד ביותר כאימרא שהוא שם שמהלכו חמיד
 ביותר לא בדילוג וקפילה . או גדיא רומז לבעל
 חסובה . שטעם טעם חטא . וכששז מהגבר על
 יצרו בחוקף ועז . שמשלתו הוא שאף שלא הלך ישר
 וסר מהדרך כמו הגדי שמהלכו בקפילה ולא ביותר
 אף . חחר וקופץ בכה גם כן אל הדרך הישר .
 וכמוסיק דלחוקריב בהילא יהיר . ובאמת אין
 בעוסי' שום ציור . כי שניהם כאלה טובים . כי
 אחר החסובה נחודע שם המכשול בקרה לו היה
 למען יחודע לו כמה שלך לשמירה יחירה .
 ושניהם נכללים במלה גדיא . כידוע מפירשי זיל
 על לא חכשל גדי שגדי כל ולד רך במשמע .

אורה לה' בכל לבב . בסוד ישרים ועדה . ענין
 הודאה לה' בכלל נקבע בשרש בכלל ישראל
 עי' אלעי' . כמיש ומלאות את לבבו נאמן לפניך
 וכרות עמו הברית . היינו שנעשה על ידו כריחת
 הברית שלא יופסק האמונה שנמלא בלבבו מכל
 זרע ישראל . המנס יכול להיות זאת בהעלם גדול .
 כי העיקר הוא שתחפצט בהודאה לה' שהוא שרש
 האמונה . בכל לבב . היינו שלא יקוט וירגיע
 לבו בכל פרט לראות בחוש מלאותו יחי . ועיקר
 הדבר הזה הוא בלב . כמיש ומלאות את לבבי'
 דייקא . ובכלל נקזה זאת בלב כל ישראל בחג
 הקדוש הזה . שהוא כנגד הלב . [* כדברי חרות
 אמת . שג' רגלים הם נגד בכל לבבך ובכל
 נפשך ובכל מאודך . עיין יוס' ז' של פסח תרכ"א .
 אמת

אמנם ביום הראשון של פסח נמלא הכל בנהלים. כידוע. ואח"כ ביום ב' מהחילין לספור. כי בו באים המדות לידי גילוי בהתפשטות פועל לחסד וגבורה וכו'. וחו בסוד ישרים ועדה. גדולים מעשי ה' דרושים לכל חפאיכם :

לפניו בשפתיים. רק עיני יחול וקויו לה' לכוזב מרשע רגלם. כי היה נראה לעין. שכל היותה ממזרים לא נתקיימה. כאשר עתה חקפה יד מזרים עליהם מכל לך. וגשמת לעקבה. והגבר לעיניהם שחסי ה' לעולם לא ימוט. חרש יהי חסדך כי עלינו כאשר יחלט לך. כי נתברר עתה שהחסד הראשון יהיה בכוח קיום. כידוע מלשון הים. שהוא התקשרות לעולמי עד. כמו שמצוי בקדושי אשה לשון הים מפי שמתקשרת לבעלה לעולמי עד. חרש הספירה בשביעי של פסח יסוד שנחסד. שנתקדש החסד בקשר של קיימא לקיום עולם. ועמך ישועה הזאת הוא בכל דור הדור בכל פרט עפש מישאל בזמן המקודש הזה. כשי' למען חזרה את יום נאחך מארץ מזרים כל ימי חיך. ובלשון יחיד לכל פרט. שכל יום הראשון של פסח כפעה החסד אל ע"י היחול והקויו כגיל. וביום השני מהחילין לספור ספירת חסד שנחסד. * עיין דיבור קדוש]. ובשביעי של פסח הוא ג"כ מקרא קודש. ואעפ"כ אין לומרם בו זמן. כי אין בו החחדשות בעולם. רק ברור גילוי קיום החסד הראשון לקיום עולם :

ידי' חסדך ה' עלינו כאשר יחלט לך. החפלה שנפסוק הזה יתכן על יום ב' של פסח. שיצואו עתה החסדים בהתפשטות. כמו מהחילין לספור ספירת חסד שנחסד. ואלו מבקשים יבי חסדך ה' עלינו. כאשר יחלטו לך. קאי על יום ראשון של פסח שאו לא באו עוד המדות הקדושות בהתגלות בלב. רק ספירת הלב והיחול והקויו להתקרב. מפני שהוא עוד בהעלם. ולכן בא המאזה בלילה הראשונה לאכול לחם עוני. כדרכו של עני בצרוסה ושצירה. והסתלת ההגדה בא לחמא עימא כו' דלריך כו'. כי אז מרגישין גודל החסרון והלורך לישועה. וע"י ירמח הפסוק ליל שמורים הוא לה' להוציא מארץ מזרים. כי שמור הוא לשון קויו כידוע מואבדו שמר. והיונו שבלילה הזה עולד קויו ויחול לה' להוציא מארץ מזרים. והוא הלילה הזה לה' שמורים לכל בני לדורות. שהקויו הזה נתעורר בכל שנה ושנה בלב כללות ישראל לדורי דורות מחד אהדלית להתקרב. ואח"כ יתפשטו המדות בלב כל ישראל עד יום החמשים יום מית. שבו נתעורר אהדל"ע מחד השי' להשלמה החסרון. כמיש וירד ה' על הר סיני. וכבר אמרנו כי ר"ח יחסדך יהי עלינו כאשר יחלטו לך ג"י פסיח. והוא ג"כ לרמז דכרינו בגיל :

יום שביעי של פסח

[בפייט] (מהחילין) ובכן וישוע ה' ביום. והוא. כל ספוט הזה רומז שבישועה היה ע"י בחי' היום שהוא. שהוא ספירת יסוד שנחסד. שהוא בחי' יו"ם והיאל. כידוע לודעים. וע"י רומז הכיפון. חילי הלק. כי הבא מבחי' יסוד לדיק נקרא לדיק. ידועים. כי בחי' דעת הוא המתברר את המדות הקדושות. עד מדה כיסוד שהוא חינוך ההשפעה להתקבל. בנים מנוולים כנעשים. רומז ג"כ ליסוד. כמיש וחיי עולם נטע בחוכמו. * עיין יסוד נקרא חיי עולם. לדיק חיי עולם. גזע חפארה וגו'. הוא ג"כ בחי' יסוד קו הממוצע חיבור חסד וגבורה. המשפיע והמקבל. דבוקים וחשוקים וגו'. כי בחי' יסוד הוא שרש החשק והחיבור לקדושה. כידוע שבעתן זה נמלא ביוצר חשק זר. והוא כדי להתגבר על הכיפון. וע"י מניעים לחשק שנקדושה. זרעם בנים מודעים. כי ע"י קדושה כיסוד בא זרע קודש. מערבים וגו'. הוא

ליל שביעי של פסח

ידי' חסדך ה' עלינו כאשר יחלטו לך. הכח עצם היותה ממזרים היה בבחי' יחול וקויו לה'. כי באמת היה רחוק מן הדעת וקשה מאוד בעיניהם לעזוב את מקום מגוריהם וגם פריסתם בלאחטם אל מקום אה. ובזולתי אבם הבינו שסוף דבר הנמריים ירלו לעכס. ורק שביה להם היחול והקויו לה' ויאלו באמונה. ובהגיעם לים. ורדפו המזריים אחריהם בחוקף גדול. ולא היה להם שום עצה. אז גדלה מאוד העקבה בלבם. עד שלא היה ביכולת לפרט בחיתוך הדיבור. כשי' וילעקו בני ישראל. שהוא עיני עקבה שלב. עד שאין ביכולת

הוא יסוד בתי' המדע שבקדושה כגיל . טובס וגוי .
 אמרו לדיק כי טוב . ידועים ידועים ומיודעים :
 הוא יסוד שהוא חיבור המשפיע והמקבל והשפע .
 כחומס וגוי . הוא החומס ברת קודש . למודי נכיס
 ושפעים . כי עיי קדושה היסוד זכין לכיס ולכל
 כשופעה :

ליל אחרון של פסח

כבר דברנו מקריאת שם היום הזה האחרון של
 פסח . לאשר שידוע שנה הפסח הוא הראשון
 להמועדים . והוא בתי' ראשית . כי הכס שיש
 ימים טובים בתי' עליונה יותר . אמנם בתי'
 הראשית נמלא בנה הכה הכחלה לכנוס
 בקדושה . ועיי' גם כל החודש נקרא ראשון להדעי
 השנה . ונטי' לחדש קיימא סיברא באשלמותא .
 ועמר ושלם הכתחדשות לכנוס בבקדושה מראשית .
 אכן כי לה נזר' ברור שיבאר ק' ולא יופבק .
 היינו שיהיה לו אחרית טוב . זה נעשה בשמיני של
 פסח שהוא אחר הירק' ז' ימי הפסח . ואינו חג
 בפ"ע . ויום השמיני הוא השביעי לספירה . בתי'
 מלכות שהוא בתי' בית קיבול החסדים להקיים .
 ועיי' נאמר כי אנכי ידעתי וגוי . לתת לכם אחרית
 ותקוה . ולכן נקרא אחרון של פסח . כדי' אני
 ראשון ואני אחרון וגוי . ועיי' חט מהפללים בגלל
 אבות תושבע בניס . והביא גאולה לבני זמנם .
 היינו גי' כגיל . כי האבות נקראו ראשונים . ועל
 ידם יבוא גאולה לאחרונים . כמי' אני כ' ראשון
 ואת האחרונים אני הוא :

יום אחרון של פסח

יש ליתן טעם על מנהג המקומות שאין נושאין
 כפיסם ביום כשחל בשבת . יל כי בטיק
 יש פשרות מקור הנרבה עד שאין שייכות לעשות
 שום פעולה גם בדיבור של ברכה כהנים . וכמכר
 בוציק אחאי לה אישחכה מנה ביומא שביעאה .
 משום שכל ברכאין דלעילא ותתא ביומא שביעאה
 תליין עיי' :

זבוח יש להבין גם מאמרם זל ע"פ ששת ימים
 תאכל מצות . ויום השביעי עלתה לבי
 אלהיך . מה שביעי רשות אף ששכ רשות . כי
 ענין השבחה החמץ ואכילה המלח הוא ענין אחד .
 רק שבשבחה חמץ הוא בתי' שב ואל תעשה .
 ואכילה מלח הוא בקום ועשה . ועינים הוא סוד
 מרע ועשה טוב . וכידוע מדברי הוציק בענין
 חמץ ומלח . דל יל'יר ודל יל'יט . וקדושה שביעי
 של פסח . הוא בקדושה טיק כדברינו מה מכבר .
 ולק' ב' של פסח בודלי' און בו חיוב אכילה מלח
 בעשי' . רק בצב ואל תעשה להשמר מחמץ .
 מנישים ממילא להקדושה . כי הקדושה ביום זה
 למעלה מבתי' עשי' . והקשו כל הימים של פסח
 ליום זה . היינו שבבעין זה נתקדשו כל ימי הפסח .
 שבעיקר הוא רק להמנע עצמו מהסיפוך . וממילא
 תחול הקדושה . אמנם יכול אף בלילה הראשונה .
 חיל בערב תאכלו מצות . הכתוב קבעו חובס .
 היינו מפני שבהכנסה קדושה חג בהכרת להקדש
 עיי' התדלית דווקא מפשרות האדם . וכמכר בוציק
 (פ' יתרו) גם על ענין קדושה השבת . חיל' ולהתא
 אילטריר' לאיתקדשא וכי' . ודל כד מהעטרה מעלי
 שבתא על עמא קדישא כדקא יואת בללותין ובעותין .
 וביינו התדלית הגלך' להיות בהכנסת שבת . והנה
 גם מצות אכילה המלח בלילה הראשונה גי' אינה
 כפועלה גמורה מלד האדם . כמו במצות שאר
 המועדים . כסוכה ושופר . רק באכילה הלחם שהוא
 אוכל חמיד . יהיה נשמר עתה משום חימוץ .
 וממילא נעשה מלח . כי באמת שגם בענין התדלית
 און ביד האדם לעשות מעשה בפועל . רק שיהיה
 לו הקוין וסחול לכי' . וכוו באחערותא שלנו .
 וכמאמר הוציק בגיל . בללותין ובעותין . ועיי'
 גומ הפסוק . יכי חסדך כ' עלינו כאשר יחלט
 לך . כדברינו מה במאמרם הקודמים :

גדולה היתה ביח הים מצות מלרים . שגאי
 תורי רב נעשה לך עם נקודות הכסף .
 הכס בודלי' און עיקר הכדועה הוא שהיה לכם
 עושר גדול . וכן בפסוק ויוליאם בכסף חכב וגוי .
 כי מה נפקא מינה עתה במה שבי' לכם אז
 עושר גדול . [רק מסתמא גם בפשטות נשפע
 הכס הוא בכל שנה ושנה לשפע עושר ורחבה
 לכל

כמו שיש בקדושה ז' מדות הקדושות . וכל אחת כוללת מו' . וכס מ"ט ש"ב : כן לעו"ז בהכיפוך . ובלילה הראשונה של פסח יולאיש מהמ"ט שעי"ט . וע"ז בא הלוי שבעת ימים תאכל מצות . כדי לכנסו ב' המדות שבקדושה . וכאשר הגיעו ליום השביעי . אז השיגם פתה חושים על כים . והיה בשמחה גדולה . כי נדמה לו בטח שכל מה שעבר לא היה כלום . והיה רק במקרה . והא רחיה שעתה נסגרו בטח בידו . וגם ישראל בעלמא הרגישו עמה הקטרוג הגדול עליהם מלעילא . כידוע הטענה מה נכחנו אלו מאלו . ומאלו שכל העבר עד עתה לא הועיל ח"ו . והגם שהכל היה בהשגחה בראשית המחשבה . כי לפני השי"ה היה גלוי מקודם . עד היכן יגיע האעקה שלהם משומק לבס ויתבררו לעוב . רק לפניכם היה ועלם כ"ז מפני שהיה הלוי בנחמה . וכדי שיהיה האעקה משומק הלב . כח"ש ופדעה הקריב . שהקריב את ישראל לתשובה . כי ע"י ההעלם הזה גדלה לעקתם לפני השי"ה שהוא כל יכול . שיעיד עליהם בגמולא להם זכות . ובאמת כן נעשה . כי כן בה בחי' תשובה . שזדונות נעשו זכיות . ונקברו עתה שנכחו לכל המדות שבקדושה . וכולם נחקיימו בהם . [וי"ל בע"ז רמזו חז"ל ע"פ שבת ימים תאכל מצות ויום השביעי עשרת . מה שביעי רבות . היינו שאז נחברר שהם כבר בהקדושה *] עיין בסמוך] אף כולם רשות . כי בא ללמד על כלל כולו . שעד עתה כבר נכנסו לרשות דקדושה . חוץ מלילה הראשונה שהכתוב קבעו חובה . היינו שאז הוא ראשית היציאה מהכיפוך] . ובחי' זו נקרא חותם אמת . שכביכול השי"ה חותם עלמו ע"ז ומקיים הכל שהוא באמת . וכמו שאנו אומרים על בריהך שחתמת בבשרנו . כי בחי' זו הוא הלבון של מאזנים המכריע . והכל תלוי בהכרעתו כחוט השערה . וכדאיתא בתיקונים מאזני לך תרי סמכי קשט . הן לך אוח בריה קודש . שהוא המכריע המאזנים וכיל . וע"ז נאמר זכרתי לך חסד נעורך . שמשפירות שביעו זה שהוא כל המדות שנחמד הקדושה . המכוון השיקר הוא מדת היסוד ראו דדבורא הוא המקיים . והוא זכרתי לך . והוא ג"כ למשן תזכור את יום לאתך מארץ מזרים כל ימי חיך . היינו שהעיקר הוא הבחי' זכור ראו דדבורא . לקיים את יום לאתך מארץ מזרים כל ימי חיך . היינו בחי' כ"ל

לכל ישראל] . אמנם חוכן הדבר . כי עינן יציאת מזרים היה החשב והרעון הראשון לכנס אל הקדושה . לזה נקרא נקודות הכסף . כמורה על נקודה קטנה של הרעון הראשון . *] כי כסף הוא רעון וחשב כידוע] . ועוד לא נודע אם יתקיים כן . וקדיעת ים כוף היה לאחר שכבר נסלו מדעתם . ונתרחקו מעט . כשי"ז וימרו על ים גוי . ולאח"כ חזרו ונתחזקו בתשובה . והנה נקרא חורי זכב . בחי' תשובה בהתגברות . מדה גבורה שהוא זכב . ואז נחברר שגם הרעון הראשון יתקיים . והוא עינן החמד . כשנחללנו מדה הגבורה יש לו קיום . ובזה ידויק הלבון גדולה היתה בינת היס מביח מזרים . *] גדולה הוא חמד כידוע . והיינו שביח היס שהוא גבורה כניל . היתה כלולה ממדה החמד מביח מזרים כניל] . וגם הפסוק חורי זכב נעשה לך עם נקודות הכסף . היינו ההכללות כניל . וגם לשון נעשה הוא לשון עמוד . המורה על שרש התשובה שכל נעשה להיטיב מעשיו ולהקרב מחדש :

תהליך ליל ז' של פסח

הקריאה הזאת הוא עינן אחד עם שלום זכר . כי הוא התחלת הכנסת הנרות לכלל ישראל . כי הוא ספירת יסוד שנחמד . שהוא עינן כריחה בריח לקיום עולם שלא יופסק לעולם . ולכן נקרא בחי' זו בריח קיימ"ה . וכשי"ג זכרית שלומי לא חמוט . כי ע"ז בחי' יסוד נעשה צירור על הספירות הקודמים בהם לקיום . וי"ל זה ברמז הפסוק שמנה בו דהמע"ה כל המדות הקדושות בפ' לך כי הגדולה גוי' . וכשמגיע למדת היסוד אמר בלשון כי כל בשמים ובארץ . וחיבת כי מורה כנתינת טעם על הקודמים . והיינו ע"ז מדה זו נחברר כל המדות הקודמים שהם מקיימים . וממילא בכלל ונתקשר בו גם מדת המלכות . ולרמז זה נקרא היס היה עלית . לשון התקשרות *] שהוא יסוד] . והוא היס ז' של פסח *] שהוא מלכות מדה השביעית] וכידוע שענין יציאת מזרים היה ללאת ממ"ט שעי"ט . כי זלע"ז .

וכלו כיבשה בחוך היס . מפני שכלו במסמי כח האמונה . שמי שנתן חיים כיבשה ביכולתו ליתן חיים גם בחוך המים . וגם אם הרגו מהשיי שלא יעלו חיו מן היס . גם על זה מוסכמים . ועל ידי זה זכו לנס . ועל רמז זה יל ס'ת ופעמי' שולמי'ת יפ'י בנעלים' ניתמרה'ת מיל'ה ופרעי'ה . כי זכו בחינת מיל'ה למסור דמו ונפשו לרגון כשי'ת . ור'ה כר'ל הוא בנימ'תרה'ת השם . ה'ק'י של ברי'ת עם האותיות והכולל :

כי'ל ש'כ'ו' יסוד והוא הכולל ימי חיו'ק . היינו כל הספירות הקדושות הנקראים חיים . והיסוד שבהם הוא חיו'ק כידוע :

יום שביעי של פסח

איתא במדרש פרשת בש'ה . ע"פ שומע חפלה עדיך כל בשר יבואו . בשעת שישראל מחפלין אין אהב מוא'ל שכולו מחפלין לאחד אלא כל כנסי' וכנסי' מחפלה בפני ע'למ'ה כו' . ומאחר שכל הכנסיות גומרות כל החפלות . המלאך נוטל כל החפלות ועושה אותן עטרה בראש חי העולמים . שנאמר עדיך כל בשר יבואו . ואין עדי אלא עטרה . כשי' כי כולם כעדי חלבי' . ע"ש . ובדואי שאין זה מדי'ה גם לפני מלך בוד' כשיבי'ל ע'ה רגון לבקש מלפניו להפיק ר'ונס . שי'תאחרו ק'לחם מק'לחם . א'חמם כי ידוע יותר משהכ'על ר'ול' ל'ינק כו' . וזה בע'למו רגון כשי' . כי ע"ז רמזו בפי' עדיך כל בשר יבואו . כי כל זמן שהאדם הוא בלב'וש בשר אין החפלה בשלימות . עד שיפשיט לב'וש הבשר . ויתלב'ש ברוחניות . וכל מה שמי'גע ע'למו יותר להכשיט הלב'וש בשר ומכין ע'למו ללב'וש מחל'עות . יותר ברגון לפני השי' . וכל' חד לפ'ום שי'עור'ה דילי'ה . והכ'ה זכו עיקר קדושת החג הזה זמן חירותנו לל'את לחירות משעבוד עמי'י הגוף ומאסריו . ומ'ה גם ביום הזה שאמרנו ז'ל מ'ה שביעי רשות . היינו שנכנסים לרשות יחיד . ויואל'ים בשלימות משעבוד רשות אחרים . אף כולם רשות . כי ב'ה ללמד על הכלל כולו אף על הימים שעברו :

ליל אחרון של פסח

תאז'ת רשעים האבד הל'ויה . יל רמזו בזה על ימי חג הפסח . כי ז' ימי הפסח הם עמן תאז'ת רשעים תאבד . כי זכו עיקר כוונה א'חיל'ה המ'ה בשבעת הימים . כדוא'ת'ה בר'ע'י'מ פי' בא . פקוד'ה לאכול מ'ה כו' . ד'ה י'כ'ה'ה וד'ה י'כ'ה'ס וכו' ע"ש . וידוע שכל נפש ישראל יש לו רגון רק לטוב . רק השאר שביטי'ה מעכ' . וזכו פעול'ה ז' ימי הפסח להיות תאז'ת רשעים תאבד מכל ז' המדות . כלל'יה רומז על אחרון של פסח . ש'כ'ו'ה הכלל והכדויה לאחר שזכו לזה . והכל של יום ראשון הוא כמו ברכ'ה לפ'יו . ונמשך הברכ'ה עד האחרון של פסח . ש'ה הכלל כמו ברכ'ה לאחריו :

יום אחרון של פסח

פז'ר נתן לאביונים וגו' . רומז על לילה ראשונה של פסח . שא'ו כביכול תפ'ור השי' השפע לכל נפש כקטן כגדול . ובאשר לב'וש המ'ה נ'כ' או אפילו עמי שבישראל לא יאכל עד שי'ס' . מפני שא'ו נפ'חה האור של'ה כבד'רנה . של'ה מ'ה'ת אהדל'ה . וממיל'ה כולם שוים לטוב'ה . גם כעמי ואביון דלית ליה מגרמי'ה כל'ום . והכ'ה ידוע מספ'יק ש'האור הזה מסתלק . ונאך אחר כך לספ'יר'ה על ידי אשת'ור'ה'ה דלת'חה . ובדואי ש'ס' במתנת בוד' לא יחשב לנחמ'ה דבר של'ה י'כ'ה לו קיו'ם . א'חמם ע"ז נאמר נדק'תו עומדת לעד . שב'חמת שהפי'ור של נדק'ה כ'ר'ל יש לו קיו'ם לעד . וע"ז רומז היום האחרון של פסח . כמו שנאמר

יום'י ריבשה' נדפכו' פצולים' . ס'ת גי' ז'א . כני' ב'י השמות הקדושים . הוי"ה אדני' . ש'כ'ו'ה התכללות הגבורה בחסד בחי' רחמים . והוא עי'ן קריעת ים סוף . ועי'ן מורה המשמעות יום ליבשה ה'הפכו מ'ול'ים . מ'ול'ים הוא הדי'טים כמקומ'ם במ'ול'ת ים . ונכפ'ו לבחי' אור יום ש'כ'ו'ה בחינת חסד . הטבעת בתרמית רגלי ב'ת ענמ'ת . רומז נ'כ' על כ'ר'ל . כי המ'ר'יים ש'ס' משרש הסטי'ה נפלו ונטבעו במקום כראוי להם . ופעמי' שולמי'ת יפ'ו בנעלים . כי זלעז'ו . כש'ה ופ'ל זה ק'ס . ועי'ז היה לישראל עמידה טוב'ה .

כתננו פיקח שמריח בכלים הראויין לתת לחזק
 יין . ובמחה רומז על חג הסוכות זמן שמחהו .
 וכו' לאחר בנתקיים החכמה ודעתה נלב . וכל
 לפועל בכל הענינים . ועל זה יש גם כן ז' ימי
 הסוכות עד ז' המדות שבאים מלד החכמה והדעת .
 ונחייבנו בלב בשלימות .

עזרת לה' אלהיך . ועזרת הוא לשון קיום . לה'
 אלהיך . סינו הכנינו שהוא מאחפיהוה דלעילא
 מה' אלהיך . רק שההלקוח האור הוא רק
 למראה עיני האדם . בכדי לבא על ידי זה
 לאחלית כניל [* שהוא לה' אלהיך בלמיד] :

כי לאדם שטוב לפניו נתן חכמה ודעת ושפחה .
 יל שנפסוק הוא נרמז קדושת בג' הנלים .
 כי לאדם שטוב לפניו רומז על קדושת החג
 הפכה . שהוא הפרש והמקור של כל המועדים .
 הנם שיש אחרים גדולים במעלה שנומרים בהם
 הכלל . ככזי המקור להם הוא יום הראשון של
 פסח . וכנאמר בפיוט . בראש כל מועדים נאח
 פסח . וזהו לאדם שטוב לפניו . שהשיי בחר
 בו . ונאלמו חן צמינו להשיד עלינו שטובים אנהו .
 וזהו פרש היום טוב . ולאמר לאדם שטוב לפניו .
 שלפניו יתברך עלה במחשבה בחינה ישראל .
 שהם בצורת אדם . ולא מלד שוב מעלה ויתרון
 מלדנו . כידוע שבבטת שבבוד מזרים היה כיכ
 עד שלא היה שום היכר והבחינה בין ישראל
 למזרים . כי נאלמו בהם צמיט שטיט . והק
 השיי ריחם עלינו כההדליט רק מלד הנשימות
 חן שאלמו חן צמינו יתברך להיות טוב לפניו .
 וכדליתא במדרש שביט . עיפ לא ידעתי נפשי
 שמהני . משל לבת מלך שהיחה מלקטת
 בשלפים עט חברותיה . עבר המלך והכירה שהיא
 בחו . נטלה והוכיחה בקריון שלו . והיו חברותיה
 המהין עליה כו' . הטיבה להם גם צמתי אני
 המוח . הדיד לא ידעתי נפשי שמהני . כי לא
 היה הכנה והבנה מלד אחלית . רק על ידי
 שבכיר השיי כניכול בני מה שעלה במחשבה לפניו
 יה' . ולא היה באפשרות להגיע לזה על ידי
 שוב אחלית לנחת מהחח ידם . כי לא היה לזה
 שום כח מלדנו . כידוע שהעבר אין לו שום
 זכיה וכה מלדו לנחת לחירות . כי אין לו כסף
 ולא שום יד . רק על ידי אחרים . וכן היה
 שרביי ריחה עלינו לפדות אותנו משכדות לחירות .
 נתן חכמה ודעת רומז על חג הסוכות . שהשיי
 נתן לנו אף החכמה והדעת . וזה היה אחר
 האחלית מלדנו . שנטהרנו צמינו הספירה בכל
 המדות להיות כלים מוכנים לקבלת החורה . וכנאמר
 המדיה פרישת ויקהל עיפ יהיב חכמה לחימיון .

תרים ליד ראשון בש"ק

בזמירות אטל בשפחה כי כבר רצן וטי .
 וזכו לרב טוב כל המתענגים בה . בבית
 נוהל לחיי עולם הבא . הנה יליחת מזרים הוא בשש
 כל החורה . כמו שנאמר למטן חזכור אח יום
 נאהך מארץ מזרים כל ימי חיך . וכן שבכת נאמר
 וזכרת כי עבד היית בארמ"ל וגוי עיב לוך וגוי . וכן
 הומרים בקדוש זכר ליליחת מזרים . כי דייקח
 לזה נבחרו אבותינו הקדושים שיהגברו כבוד הברזל
 במזרים . כמו שנאמר ויעקב ונמו ירדו מזרמה .
 וזהו היו הבבטי יה . ועוד הולידו ענפי הקדושה
 שבטי נפש . ואח"כ נפקו בטימחת מזרים עד
 מדריגה התהוה . רק שהשיי הלייחם בנח קדושת
 החכות והיחודי סגולה שבאותו הדור . ומכח הלעקה
 שהיה מכלל ישראל . כמו שנאמר אהה הוא הי'
 האלהים אשר נחרה בארם וגוי . ועל ידי זה
 וחרף את עני וגוי יאח זעקתם שמעת וגוי . וכדי
 שלא יפול לבנו בגלות החל הוא שכלו כל הקיץ .
 ולמה לא נושענו . הלא גם כעת בודלי מנאחם
 בכל דור ודור יהודי סגולה אשר בזכותם מוכל
 להושע . ע"ז מרמז הפייטן בזמר הזה . אכול
 שבמחה כי כבר רץ . כי בנחת השמחה של
 יליחת מזרים אטל עולמית . כמו שאומרים ודברך מלכנו
 חמת וקיים לעד . וכמו דליתא בשם הכעשיט .
 עיפ לפולם הי' דברך נלב בשמים . היינו הדיבור
 שילא מהשיי על הכרייה . הוא המקיים אותה
 לשלמים . כי חלל השיי העברי והכו והעמיד
 שוין . ואין שייך שום ההחלקות זמן . וכן גם עיין
 יליחת מזרים הוא לפולם . שהכלל ישראל נבדלים
 מכה הסטי"א בכל דור . וזהו כי כבר רץ .
 ומכח הוא מכה לגאולה השלימה ציב . עיפ מביים
 וזכו לרב טיוב וגוי בציחת נוהל למי
 השולם בה :

נפשו שהוא כשפלי המדרגה . ואין לו שום כח
התעוררות מלדו . אז מי לי . היינו שאלו נתעורר
עליו הרחמים מלד הש"י בחי' מי . וחכו עיקר
קדושת חג הפסח שאוכלים לחם עומי . כי בליגה
מזרים לא היה לישראל שום כח מלדס להיות להם
מיון נוקבין . רק שנתעורר בחי' הרחמים נובה'
מיון דכרין . פדי להיות להם מי' . והוא בחי' יעקב
חבל נחלתו . ועיין חבל הוא הדבר המשולש שקושר
ב' דברים ביחד . היינו המלאת המיד' שהוא
האהדליע' לנורח האתדלית . וזה מלד הרחמים . וזהו
שגבש עשר מדיח שהם יג' מדהי' . ומספרם שלשה
עשר . היינו בחי' שלשה שהוא בחי' רחמים כגל' .
מן העשר ספירות הקדושות הנקראים מדות . כי
כן מדדס הש"י כניכול שיש בהם די לרחם ולהושיע
אח ישראל לכל פרט נפש איך שהוא . אפי' לשפל
שנשפלים . שהיו מרחמים בעת הזאת מכה קדשה
יעקב חבל נחלתו וכיל' :

ךך נדיא חד נדיא רובין אבא בהרי זוזי חד נדיא
חד נדיא . לשון זוזי הוא דבר שיש לו
הנועה להזיז את עצמו . וכולל לומר שמרמוז על
שני התעוררות . התעוררותא ללעילא ואתדלית . ועי'
נבחרה האומה הישראלית בקיץ להש"י עוד מאתעיה .
כמאמחזיל אברהם קיץ אחד . וחכו רזיבין אבא .
בהש"י קנה אוחנו . וידוע בלשון חז"ל כח הקיץ
שהוא לעולמים שאין באופן לחזור בו . כי מי
שאינו עומד בדיבורו . כגם שאינו מדה חסידות .
עדי' בעלם איך המקח מלט . אבל מי שעושה
קיץ כדת . אין לו כח לחזור בו . ומכ"ש אלל הש"י
כניכול כשנאמר בו שקנה אוחנו בחרי זוזי . היינו
שיהיה נמלא בט כח שני האתעוררות . ללעילא
ודלתחא . ע"י גמר אומר חד נדיא חד נדיא . שעי'
נעשו שריכס אחד . בקיץ אחדות המוחלט . שמלד
כאתדלית יוכה האדס לאהדליע' . ומכח האהדליע'
נוכל להתעורר באהדלית . ונמלא שהם שנים שהן אחד
באחדות גמור :

יום שני

יום ראשון בש"ק

איתא במדרש שמוח פ' י"ט שקדושת ז' ימי הפסח
הם נגד ז' ימי בראשית . והנה ידוע
שיקרב מכוון הבריאה של שיה"מ היה בשביל ישראל
שיקבלו החורה . כשיזי אכזי חכנתי עמודים סלס' ;
ידוע מאמחזיל ע"י שקאי על אכזי ה' אלהיך .
וחאח יאח לפועל בעת יליאה מזרים . כמיש אכזי
ה' אלהיך אשר הולאתיך מארץ מזרים . שאח נתגלה
הסוף מעשה שעלה במחשבה תחילה . דהיינו ישראל
עלו במחשבה . ולכן נתקדשו ז' ימים . נגד ז' ימי
הבנין של בריאות העולמות משילא לתחא . ונגד זה
ז' ימי הפסח מתחא לעילא . והנה ידוע שביום
הראשון של ימי בראשית לא נברא כלום מחולדות
שמים וארץ . רק הכח המקור של כל הבריאה של
חולדות השמים וארץ . והיה מבחינת חסד . כמיש
עולם חסד ינכס . ונגד זה הוא קדושת יום
ראשון של פסח מתחא לעילא . שבו נתעורר הרצון
לכנוס בקדושה . והוא המקור הכלול בו כל המדות
שבקדושה . כי הכל חלוי ברצון . ועל יום זה
נאמר זכרתי לך חסד נעורייך . אהבה כלולותיך .
היינו הרצון וחשק האהבה שבקדושה שבו נכלל
כל פרטי המדות . וביום השני של פסח מתחילים
המדות

יום זה מכובד מכל ימים ונ' . להבין כלשון מכובד
מכל ימים . מה עיין שבת לימי החול .
שנאמר עליהם שהוא מכובד יותר מהם . הלא יש
הבדלה בין קודש לחול . י"ל שהמכוון הוא על הימים
של מקראי קודש . שקדושת שבת הוא מכובד בזה
שהוא כלול מהם . והוא על מכוון הזוה"ק . שבתא
אחייקר מכל שאר תנין חמנין . משום דכולא ביה
אשכחא . היינו שקדושת כל המועדים וכללים
בקדושת שבת . וזה הנאמר אחיזי בזוה"ק . נגיב
משום דאשכחא כולא ביה אידכר חלת זימנין . ויכל
אלהים ביום השביעי . וישבות ביום השביעי . ויבקר
אלהים את יום השביעי . י"ל שרומז על קדושת
השלשה רגלים שכוללים בקדושת שבת :

דיל שני

שרישה עשר מי יודע שלשה עשר אגני יודע . י"ל
שהוא על רמז המשכה דאבות אס אין
אפי' לי מי לי . היינו כאשר האדס יודע ומרגיש

"שבת" הוא "מלצוק גנימטריא השם הק' של ברית . חיל' שדי . וכמשמיות השם הק' שדי באלוהיותו לכל ברית . שיחיה הישועה והרפואה קרובה לבג' מזל הש"י :

יום שביעי שר פסח

מה נאוו על ההרים רגלי מבשר משיע שלום מבשר טוב משיע ישועה אומר לציון סלך : ארך . הפסוק הזה יש לו שייכות ביום הזה שהוא ספירת יסוד הנקרא טוב . שנאמר אמרו לדיק כי טוב . וייל שעי' רמזו חויל . איש טוב מבשר טוב . היינו מי שנמלא בו קדושה זו הנקרא טוב . הוא המבשר טוב . וזה גיכ ענין משיע שלום . גיכ רמזו על קדושת היסוד שממנו באים כל הישועות . ומכה הזה טובטו אלוהיותו על היס . וכדליתא במדרש ע"פ היס ראה ויטוס . מה ראה ארזו של יוסף ראה . שנאמר בו ויגס ויאל החולה . וייל שזה הנאמר אח"כ מלפני הדון חולי ארך . כידוע שבגת הבכיון מיוסף הדיק . לא היה מכה עלמו לעמוד בכיוון . כאמרם ז"ל ע"פ ויבוא הבינה לעבוד מלאכה . וינינו שמלד עלמו כבר נתיגע . וישועתו לעמוד בהכיון היה רק מעור הש"י . וזה מלפני הדון חולי ארך . בחי' מלכות שמים . מלפני אלוה יעקב . כאמרם ז"ל דיוקנו של אביו ראה . וזה מלפני אלוה יעקב . ההופכי היר אגס מים וגו' . שזה גיכ מקדושת יסוד הנקרא מכות דבורא . שממנו טובעים כל שפע הישועה . ועי' מרזו סוף הפסוק הגיל אומר לציון מלך אלהיך . פי צוין הוא קדושת יסוד . כידוע שהוא גני' יוסף . וגם משמיות ציון רמזו על הרשימה קדישה . שהוא הציון שנלטיין בו תמיד הניק שהוא מדרש הקדושה . וזה נהדרר ביום הזה דייקא . כי הגם בגליל רחשין של פסח מלו ישראל . כנאמר גם את גדם בריהך גי' . עכ"ז אח"כ על היס היה הקטריג והטענה מ"ש אלי מאלו . כי נניק הדבר בפועל אין עוד צדיר בזה נגד האומות בגם הם יוכלו להתך מבשרם . רק דייקא ביום הזה שהוא שרש קדושה היסוד . נהדרר שקדושת ישראל בעלם המה בשרש קדושה

המדות ללאח לפועל מזל האדם להיות בדעתו מואס ברע ובוחר בטוב . להבדיל בין אור לחשך . וזה מחחילין לספור בו ספירה העומר . כידוע של ענין הספירה הוא לקדש ולטהר המדות כולס לברר כהם הטוב מהרע . כמו שנאמר לך ה' הגדולה והגבורה וגו' . היינו לכנס בו' מדות הקדושות : **וייל** שאח מדמן גם כן מפלת המן שהוא מהיית עמלק בפועל ביום זה . כי ביום הראשון של פסח נאמר למכה מצרים בכוריהם כי לעולם חסדו . שהיה רק מזל חסדי הש"י להכניע הדיסוף . וביום השמי ניתן הכח אל הפועל להאדם מזלו ביכול להכניע הדיסוף מזלו . ולכן היה בו מהיית עמלק שהוא מהיית כח הסטי'א בפועל על ידי פעולת אדם . וזה היה ביום הראשון של ספירה שהוא ההד כנחמד : **כמי** ונחמדן תמיית אויבי והאבדת כל צוררי נפשי וגו'

ליל ז' שר פסח

שבת הוא מלצוק ורפואה קרובה לבא . המאמר הזה הנאמר בגמרא לאמרזו כשנכנס לבקר את החולה בבית . יש לו שייכות גם כעה ביום הזה . שבו היו כל ישראל נמוזזה גדולה מדי רוחות כידוע . וכחחילו לצעוק . ונאמר להם ה' ילחם לכם ואחם החריטון . כי הרפואה קרובה לבא . וזה היה דייקא ביום הזה שהוא ספירת יסוד [* שהוא שרש הרפואה . כדברי חירח אמת בכמה מקומות על יסוד מאמחיל על ברכת רפואה בשמיות מפני המילה בייחמה בשמיני ולריכה רפואה] ולכן רמזו זאת בכ"ה ה' ילחם לכם" גימטריא מילי . וזה בעלמו משמעות ה' ילחם לכם . פי בקדושה זו יש השראה השם הק' הוי"ה ב"ה . כדליתא בהחוק"ק ע"פ מני' "יעלה" לנו' "השמימה" . שריח מילי . וסיח הוי"ה ב"ה . ועל רמז זה ייל גם כן שריח "ה' ילחם ילכם" וילחם "חמריטון גימטריא מילי ופרוע" . רמזו שזה העיקר פריעת העטרה הקדושה שהוא ההתגלות השישועה הוא רק מהש"י לבדו . והנה היום הזה הוא גם כן במספר שניעי לימי הפכה . וידוע מספר שניעי יש בו מקדושת שבת . לכן רמזו בו הענין שגם הוא מלצוק . כדברינו הגיל . והריה

קדושה הוא . שאם גם לא יוכל להמול מאחרי כבה . עבד נקרא מכול בשרש . משאיכ בלאומות גם אם ימולו נקראים ערלים בשרש . כי אין להם שיכות לקדושה זו . וזהו ויושע ה' ביום ההוא דייקא . שעי' קדושת היום ההוא שהוא משרש קדושה ביסוד . נעשה הישועה לישראל מיד מלרים . וייל גיב שאומר לאון מלך חלהיך רומז על ב' המדות יסוד ומלכות . ולכן היום הזה יש בו שתי הקדושות כאלה . כי הוא כפירת יסוד . ושביעי לימי המגן שהוא בחי' מלכות . ולכן השירה מתחיל ביושע ה' ביום ההוא הרומז ליסוד כגיל . ומסיים כי ימולך לעולם ועד . בחי' מלכות כגיל :

ויש להמחיק עוד הדבר . כי בשבת נאמר בתהילה שבת ואח"כ השיב"מ . ואח"כ שבת . וזכור את יום השבת . ואח"כ ששת ימים העשה מלאכה . ואח"כ יום השביעי שבת . כי קדושה הראשונה בל מגד השי' . כמשמעות זכור שהוא לשון פעול . וכן בקדושת חג הפסח הלילה הראשונה הוא נגד זכור שהוא הראשית מגד השי' . והוא גיב עיני זכר ליליאת מלרים . כשי' למגן הזכור את יום לאהך מארץ מלרים . ואח"כ ששת ימים תאכל מצות . ואח"כ יום השביעי עשרת לה' חלהיך . שהוא השבת שאחר שיב"מ . שששים מקושרים בשי' על ידי הששת ימי המגה . וזהו עשרת לה' חלהיך :

סעודה שרישית

ליד אהרון של פסח בשיק

יזכו לרב טוב כל המתענגים בה וגו' . יזכו לרב טוב יל שרומז על קדושת המועדים הנקראים ימים טובים . וזוכין להם ע"י שמתענגים בקדושת שבת . כי קדושת שבת הוא המקור הטולל קדושת כל המועדים . ולזה צימ שחכרים המועדים בחורה . נזכר על הרוב מקודם קדושת השבת . וייל שחיבות יזכו לרב טוב ביהוד על קדושת חג הפסח . כדליתא בנז"ק . ששיקר יליאת מלרים הים עיני הטברה והודוככות דנפקו ממסאבותא : כדא חיתתא כד פסקא מסאבא מינה מכאן ולהלאה וקפריה לה . ועי' שייך לשון יזכו שהוא לשון זיכוך . לבל לרב טוב המרומז בימי הכפירה . ועל רמז זה ייל שריח יזכו לרב טוב גי' מ"ט . לרמז על מ"ט ימי הכפירה :

גדולה היתה ביום הים סביבות מצרים שנאמר תורי והב געשה לך עם נקודות הבק . עפי' פשוטו אין לו הבנה . כי מה שבת היה להם בבית כסף חזב שלה היה נלך להם כלל במדבר . ומה גם שאפילו חכמים טובות ומרגליות יד להם עם המן . כמ"ש חז"ל (יומא ע"ה) על פי' והשיאים הביאו וגו' . וייל בזה דבנה ידוע שענין הבחנה חיה עיקר המכון בבמלתמה . כי עיקר מכון המלתמה עם השואה האורב על נפשו : הוא להזיל את נפשו ולהכניע את האויב לכל יחנבר עליו . וממילא כשמלתה ויבחה מפניו . נשאר לו רכות האויב לביה . וכן הוא ענין ביאת מלרים . ששיקר הגאולה היה מה דנפקו ישראל מרזח דטעוון אהרן . ועאלו ברזח דמסימותא . שבאוחו זמן הכנימו כל ישראל ברזון נפשם ללאת מההיפוך . שהיה נזחם מאוד לפניהם . והנה זה היה עיקר המכון שלהם ללאת מהמ"ט ש"ט שהיו נשקעים בהם . וכאשר זכו לזה להכניע את ההיפוך . ממילא נשאר להם הבחנה מזה גופא . היינו שאוחו טעם עלמו יטעמו בהקדושה . והיינו שהיו נכנסים במ"ט שפרי הקדושה . וכמו שגמלא עיני הזה כמפורש בבית כיתון ועוג . שבמקום אחד נאמר בזונו לנו . ובמקום אחד בזונו לנו . והם דבר אחד . כי ע"י שזיו לעזאם ונזחם להם טעם ההיפוך . עי"ז בזו להם אוחו הטעם עלמו בקדושה . והנה ידוע שגאולה מליים היה במעט ייעשה מגד ישראל . כי (תורת אמת) כשי'

סעודה שנייה

איתא במדרש (שמות פ' י"ט) ש' ימי הפסח המה נגד ז' ימי בראשית . ככס שבתחילה הם ז' ימי בראשית . וככס שהשבת מתקיימת אחד לז' ימים . כך יהיה אלה בשבת ימים מתקיימים בשבת . וייל שעי' רומז גיב הפסוק . ששת ימים תאכל מצות . ויום השביעי עשרת לה' חלהיך . שהוא נגד קדושת השבת של ימי הפסח :

הפירות הנבזרה . כי אז נכנסין בנתינת נבזרה
בנקדושה וכיל :

תרמיב ליל שביעי של פסח

פזר נתן לאביונים צדקתו עוסדת לעד . הלשון
כפול . פזר נחץ . אך לשון נתינה הוא
בנוח לו די לרבו . ולשון פזר הוא הרבה יותר
מלרבו . אמנם בפסוק נז"ר אף אם יפזר לו הרבה
יותר מלרבו . אינו עוד דבר קיום לעולם . כי
כשיכלה הדבר כשאר אציון כמקדם . אבל בפסוק
הבא מהשי" הוא דבר קיום לעולמי עד . וזהו לזקתו
עומדת לעד :

יזיר שפסוק הוא מרמז על חג הפסח . פזר נתן
לאביונים רומז על ליל ראשון של פסח .
שמעיה לכול מזה הנקרא לחם עוני . כי אין לך
אציון יותר מכשהיו ישראל במצרים שהיו מבוקעים
חמת המיט שטרי הקליפה ר"ל . אך הוא יחברך
גאלם מלך האחליל לבד בלי שום אהדלית . כדליתא
בזוה"ק ברנעא חדא נפקי ישראל מרחא דטעוון אחרין
ועאלו ברחא דמאימנותא . וכמו ש' ועברתי בדרך מצרים
בלילה הזה . אי ולא מלאך . כי דבר הבא ע"י
מלוא נקרא מלאך . כי מכל מלוא נברא מלאך
אחד . וע"ז רומז המלוא הב לם מזה בליל ראשון
של פסח . כאמרס ז"ל על שום מה ע"ש בלא
הכפיק וגו' . עד שנגלה אליהם ממיס הקדוש
ברוך הוא וגאלם . היינו האחליל לבד וכיל .
וע"ז רומז פזר נתן לאביונים כיל . וזה רק בלילה
ראשונה . ואח"כ בכל שבת ימים הוא רק רשות .
אך ביום השביעי ענרם לה' אלהיך שהוא לשון
קישור להתקשר יחד כל הבחינה שבעה ימים מגלות
מצרים . להיות קיום לעולמי עד . וע"ז נאמר
לזקתו עומדת לעד רומז על יום השביעי . כי
אף אחד שנגלה אליהם וגאלם . מדמת אח"כ דבר
שעדיין נדמה בשניהם שעוד יש להם שליטה
עליהם . כמו שנאמר וירדפו מצרים אהריכם . עד
שנדמה להם כי ח"י חפס תקוה . ורעונו יתברך כיס
בזה בכדי שיהיה על ידי זה קיום היבועה לעולמי
עד . שלא יהיה לשלם שום מניעה להקדושה .
ואז

השי" היה מהעיל במצרים בעשר מכות . עד
שהוכרחו לשלם ביד חזקה . וזה היה מלך חבדי
השי" . כאלהת האב לבנו בקטנותו שמקרבו בכל
מיני חיבה להמשיכו אללו בלי דעת הבן . ולכן כל
השביעי של יציאת מצרים הוא ספירת חסד . ולא
נקרא יציאת מצרים נקודת הכסף . כי כסף הוא
בחי' אהבת חסד . אמנם בעת קריעת ים סוף
שהשיבו אהבה חונים על הים . וישאו ישראל את
שיניהם וסנה מצרים . שר של מצרים נובע אהריהם .
היינו שבציונו גדול הריחוק . שאין להם על מה להמוך .
כי גם לעילא ניתן הכה למצרים . וגם ראו בנחש
אך שדחהו למקום לר' בהשגחה בכל מיני ריחוק .
ולא היה להם שום ענה רק להתחזק בחוקק
אמונה שלימה . הגם שרואים כל מיני ריחוק . וזה
בוודאי החסד הראשון לא יפסוק לעולם . וזה
נקרא בחינת נבזרה בחוקק ועו . וזה נקרא
בחינת זכב . נבזרה שבקדושה . והיא בחינת
גדולה מאוד מלך האדם . יותר מעת שמרגיש
לאדם התקרבות אהבת חסד . לכן גם הבינה
הזאת . היינו הטעם הזה שבקדושה . גם כן
גדולה בחינת מצרים . וע"ז נאמר חורי זכב נעשה
לך עם נקודות הכסף . כי יצי"מ נקרא רק
נקודה . וכענין משל היל' כשהיטות
קטן . האב יתקרב וממשיכו מעט מעט
להראות לו נקודת האהיות ומרפס לו .
שיהיה נקל לו להקבל . ואח"כ כשעומד על דעתו
לאיך לו בעלמו להחיינע להבין חוכן המכוון בהם
שיקר התורה . וזהו חורי זכב . רק אע"פ נאמר
עם נקודות הכסף . שגם התורי זכב נעשה רק
מכת נקודות הכסף שמכבר . וע"ז יחזיק במעוונ גם
בעת הריחוק להתגבר בקדושה . וזהו הענין שעל
יציאת מצרים נאמר למען הזכור וגו' כל ימי חיך .
ועל קיים לא נאמר זכירה . כי עיקר הזכירה לזכור
העוד בנקודה הראשונה . ומכת זה בחי' להתחזקות
שהוא התורי זכב . והוא בחינת השוכה . וזהו ענין
קיים שפנתח להם דברי החבוה . כשהשיבו בעלמם
הריחוק הגדול . והשיקר לזה התחזקות . ויהיה איך
שיהיה . עכ"פ מעשה אהיה טוב . מלאן ולהבא .
וזהו בחי' זכב . נבזרה שבקדושה . ולא תיבך
המר יום גמר קיים . שהוא המר אחרון של פסח .
[כי ימים היו על הים . כידוע] . המחילין

הוא לדקוה עומדת לעד . כי באמת הכל ימחה
 יחנך . כנס בצבא נאמר וינעקו בני ישראל .
 אולם נאמר היקף מה הנפק אלי . שאין הדבר
 הלוי כשה ננפק . רק דבר אל בני ישראל
 ויכעו . שאין הם עומד בפניהם . ונאמר כי
 אשר ראייהם וגו' לא חוספו לראוהם עוד עד
 עולם . והוא ממש לדקוה עומדת לעד . קרנו
 הרום בכבוד . רשע יראה וכעס וגו' . ולכאורה
 מלינו במיא כהיפוך . וכל קרני רשעים אגדע
 הרוממה קרנות לדיק . אולם כס המכוון על
 הכה כהא מזד אחדליה . ולזה מקודס קרני
 רשעים אגדע . כי לריך מקודס לבשר כל חלקי
 כרע שבו . שמרומם כס קרני רשעים . ואח"כ
 בא לבחי' רוממות . והוא הרוממה קרנות לדיק .
 אולם בכאן כהיקר הוא אחדליע . ולכך עיקר
 המלוה שהוא אכילה מאה נאמר מקודס . כמו
 שנאמר שבת ימים מלות האכלו . אך ביום
 הראשון השביתו באור וגו' . ולא יאכל חמץ . ולכאורה
 היפכה הוליל . אך הכוונה בכאן . לכבודה שהכל
 מזד הש"י . ולזה מקודס ז' ימים מלות האכלו
 המורה על אחדליע כדברינו היל . וממנו בא
 להשכחה שאור שהוא לבשר בהינת הרע שבו . ולא
 נאמר בקאן מקודס קרנו הרום בכבוד . על ידי
 אכילה מאה ליל ראשון של פסח : ומזה רשע
 יראה וכעס וגו' . שהוא בחינת ביעור הרע שבו
 עד שמגיעים ליום ז' של פסח . והוא האות רשעים
 האבד . באו נמר אינדוס לעולמי עד . כשי' לא
 חוספו לראוהם עוד עד עולם :

ישראל דבוקים תמיד אללו יה' . והוא כבאים עמך
 בבית הוהמך . עמך דייקא . כינו עוד קודם
 שגולד . והוא ומצטן לשמך המכ נמולים . עוד כביוהם
 בצטן אף בלי שום מעשה . ולכאורה מה ענין זה
 לפיוט יזה ליבשה . אולם כי זה הוא בעלם ענין
 יליהת מנרים . בעברת הערלה המכסה על הקדושה .
 שהגלה בחי' בני בכורי ישראל . ולכן עיקר גם
 הגאולה היא מכות בכורות . כי חיבת בכור מרומם
 בקדושה על קדושה זו . כמי' בני בכורי ישראל .
 והוא נקשר בחי' קדושה בכור בעולם שנה נפש .
 כי בזמן . החדש ניכס הוא בחי' בכור . ראשון
 לחדשי השנה . ורגל שבו ראשון לרגלים . ונפש
 נחגלה בני בכורי ישראל . ובעולם כתיב למכה מנרים
 בבכוריהם . כי לעולם חסדו . ועיי' ויואל ישראל
 מחוסכ כליה . כי זה עיקר יליהת מנרים להסיר
 הערלה המרומם בצלמי' בבכורי מנרים . ועיי'
 נחגלה בחי' בני בכורי ישראל . והוא ויואל ישראל מחוסכ
 כליה . ואח"כ נאמר לגור ים סוף לגורים כי לעולם
 חסדו . כי אעפ"י שהוליהם ממנרים . אעפ"י נדמה
 לקם אח"כ כי הם רחוקים עוד . כי היה הם בוגר
 וכי' . אולם לנד דביקוהם בשרש קדושה הכריה .
 נקרע להם הם . שלא יהיה להם שום מניעה לנשח
 אליו יה' . כמי' הם ראה ויננס . ארומם של יוסף
 ראה . הרומם לקדושה הכרית . והוא לגור ים סוף
 לגורים . כי לעולם חסדו . כי בזה נעשה קיום
 לדורות שלא יהיה שום מניעה להקדושה זו :

יום אחרון של פסח

פדות שלח לעמו צוה לעולם בריתו וגו' . תהלתו
 עומדת לעד . בממור הזכ מרמז גם כן
 ז' ימי הפסח . כדברינו על מומור הללויה השני
 איש ירא . רק בשם הוא מזד בחינת יראה
 מזד הליה . ולזה נאמר בשם פזר נחן לאזיומים
 לדקוה עומדת לעד . הרומם על ליל ראשון של
 פסח . שאו המלוה לאכול מאה שנקרא לחם עוני .
 שאריך שלא יהיה בו שום נפחיה והתשאות . כי
 כל ענין יליהת מנרים הוא ציטול בגאות והתשאות .
 כי בר של מנרים רכב שמו . והוה כל חס' .
 וכדאיתא בזה"ק דא יראה דמתגא עליה דבי .
 ולכך

יום שביעי של פסח

בפייט הבאים עכך בבית הוהמך . ובצטן לשמך
 הוה נבורים . לכאורה הינת עמך און
 לו פי' . אמנם בחי' זו נקרא עמך . כשי' וברות עמו
 הכרית . וכמי' ונתתי בריחי ביני . וביך וגו' . כי
 שרש קדושה הכרית נאמר חנייד מונע כהעלם
 אללו יה' . אך בפועל המלוה להכריה הערלה
 המכסה . ולגלות בחי' העטרה הקדושה . אעפ"י
 דביקוהו בשרש הקדושה זו הוא עוד מקודס שגולד
 הנפש ישראל . ולכך כמודר מן הערלים מוהר בערלי
 ישראל . ואכור במולי אומות . כי שרש קדושה

סוד כי ליראיו]. ראשית חכמה יראה כי. רומז על החכמה הבא מלד היראה. על ידי בחינת ביטול שבא על ידי אכילת מצה ככיל. הכלתו שומדת לפד רומז על ז' של פסח. שהוא קיום קדושת הפסח לעולמי עד. בחינת עשרה לבי אלטיך. והוא נגד הנאמר במזמור הכיל שבא מלד היראה מבחי הלימה של פסח ככיל. שמסיים שם חלואת רשעים תאבד. שהוא ביטול הכיפוך מכל וכל. שהוא ענין הלימה של פסח. מכיים כאן שעל ידי המיע שיפ שהוא בחינת הלל והודיה. תכלתו שומדת לעד :

ולכן עיקר המטא הואת בשמירה יחירה מנפחה וכתבשאלה. ודייקא בקמה ומים. ובמינים שיוכלו בקל לבא לדי חיומן. ורק בשמירה יחירה ומעולה שלא יבוא לדי שום הכתשאלה ונפחה. לבטל בזה כל בחינת הגאון. ובמזרים היה זאת בליכה הראשונה. וממילא היה על ידי זה מכות בכורות שהיא ביטול הרוממות והגאון של מזרים. כי בכור הוא עליון. וממילא נתגלה בחי בני בכורי ישראל. כי בחמה יעקב הבכור. רק שילא עשו מקודם לכסיר הקליפה שתתגלה הפרי. חכו פזר נתן לאביונים רומז על ליל ראשון של פסח מלד אכילת מצה. שנעשים בשפלות בבחינת אביון. ושמה האמר כי נעשים בחמה כן. עיי מסיים קרנו הרום בכבוד. כי מאן דליכו זעיר אילו רב. שעיז באים לבחינת הרוממות שבקדושה. ורשע יראה וכעס וגוי. רומז על הלימה של פסח שמכנים כל ה' ימים. שמרמזים על ז' המדות. ושביעי של פסח רומז ליסוד. ולא נהבטל כל הכיפוך ממילא. כדברינו על מאמר חז"ל ראה ארזנו של יוסף. ועל ידי זה היה תלואת רשעים תאבד. שנגמר ביטולם מכל וכל. הכל כדברינו בליל ז' של פסח. וכל זה מלד הלימה של פסח הבא מבחינת יראה. אולם מלד המיע שיפ הבא מבחי' אככה. נאמר המזמור הללויה אודה ה' וגו'. ולכן נאמר כאן טרף נתן ליראיו. הרומז על אכילת מצה. שעיניו הוא להכניס עצמו לגמרי תחה רזון השיי בלי שום התפעלות מלדו. כמו שנאמר חלל היונה וכנה עלה יח טרף צפיה. ודרשו ז"ל יהיה מזוכתי כו מידו של הקב"ה ואל כו צידי ציד. וזכו עמן מצה שהוא בלי שום פעולה צוד ליתן בזה טעם. רק פשוט. כמו שנבאר מהשם ית'. והוא עיקר ענין הביטול לגמרי תחה רזון השיי. שאמר כי לי בני ישראל עבדים. [*אולי הרזון על הנמצא כי מצה מאכל עבדים]. וזה שמסיים בכאן פדוה שלא לעמו הרומז על ליל ראשון של פסח. שאם המצוה אכילת מצה להכניס עצמו לגמרי תחה רזון יתברך ככיל. אזה לעולם בריחו. כי זה עיקר ענין קדושת הכרית. כדלויחא בוצי"ק ושמרתם את המצוה כדל"א ושמרתם את בריתי. וזכו קדוש וטורא שמו. [*כחכר כמה פעמים בדברי קדשו. קדוש הוא בחינת ברית. וטורא ג"כ מהצו"ק על פי

ז' תביאמו יוחטעטפו *בד' נחלהך וגו'. ברית

גימטריא חמ"ן. כמו שדרשו ז"ל על פסוק ביום החוננו וביום שמחת לבו. ביום חוננו זו מ"ח. וביום שמחת לבו. זה בנין בהמ"ק. שהוא עיקר שמחה. ומוכל לומר שבעשרה שעתרה לו קחי על יראת מזרים. כי בראו דבינה נפקי ישראל ממזרים. [*ואמו הוא בינה כידוע]. ולכן חמשים פעמים יראת מזרים בתורה. [*כדלויחא בוצי"ק פי' יתרו. וע"ש]. כי כל עיקר יראת מזרים היה המכוון על המ"ח. כמו שנאמר בכוזרי"ך את העם ממזרים העבדון וגו'. וזכו תביאמו וחתטעמו כנה. כי מכה רזונו יתברך להביאם לבר סיני לקבל ההורה. לכן אף שאמר היראהת מזרים נחכוה כפסק בינינו וצין הכר. הוא הים. וקדעו להם שלא יהיה להם שום מניעה לבא אל הכר להדיא. ונחלתך רומז על בנין בהמ"ק. כמאמרם ז"ל עבי"פ אל המנוחה ואל הכהלה. נחלה זו ירושלים. וזכו תביאמו וחתטעמו כנה נחלתך :

תרמיד ליל שביעי של פסח

הנה בלילה כזו היחה כנעקה מנפשות ישראל מעומק הלב. כמו שנאמר וישאו בני ישראל את עיניהם וגו' ויראו מאוד וילעקו וגו'. ועפי' פשוט גדלה כנעקה. מפני שהיו במצודה גדולה. הים סוגר והסוגר רודף. והאחות מן המדבר. אמנם בפנימיות העיני כשילאו ממזרים מתוך עומק הטומאה דמו ננפסם שדבר נגאלו לגי ות

לכס . ובסידור הכז זוקללכ"ה העמיק בזה . וייל גם עפי' פשוט . כי הכה עיקר המלות אכילת מצה ז' ימים . הוא רק להיות נשמר המאכל מחימוץ . והיינו להיות סוד מרע להתרחק מן הכיפוף שהוא בחי' חתך כידוע . ועכ"ז אין לורך לזה בכל השנה . כידוע המשל מזוכיק (פי' חלום דקפיצ') . כי ק נורה חכמתו ית' . שע"י שמירת ז' ימים אלו שחס עבד ז' ימי ברבשית כדאיחא בעודש . יביה נפעל בנו הכתקשרות בקדושה . וחו שגאמר ששת ימים חאכל מצוה . ויום השביעי . היינו חיקף בכמיסה מקצת יום השביעי . כי בכל דבר שבקדושה מקצת היום ככולו . אלו נעשים מקושרים בו ית' ממילא . מאחר שנתרחקנו מהכיפוף נתקשרנו שבקדושה . ויום השביעי עצמו הוא עוד ככלל השבוע להיות זכיר מחימוץ . ובסוכות נאמר עלרת תביה לכס . כי הוא בבחי' עשה טוב במעשה המצוה בפועל . לזה לריך כל השבוע ימים לפועל הקדושה עיי מעשה המצוה לפי הפעולה מזדנו . וזה לכס :

ליל אחרון של פסח

בגמר קריעת ים סוף נאמר כל המחלה אשר שמתי במצרים לא תהיה עליך כי אני ה' רופאך . והדקדוק ידוע . ופרש"י ז"ל ואם תהיה כרי הוא כאלו לא הושמה . למה כי אני ה' רופאך . וי"ל בזה דכנה נאמר ונגף ה' את מצרים עוף ורפוא . וכידוע מאמר בזוכיק עוף למצרים ורפוא לישראל . והיינו שכל מכה ומכה של מצרים היה בזה גופא הרפואה לישראל . ועבור זה היה לדרך להיות עשר מכות אף שביה ביכולתו ית' להוציא במכה אחת . אך זה היה בכדי להיות הרפואה לישראל בכל בחי' הקדושה . והנה לכאורה עוף השני כמיותר . והיה די לכתוב ונגף וגוי ורפוא . אמנם כי באמת עוד נבאר הענין הזה לדורות בכוה . וע"י מורה עוף השני שהוא לבון הוה תמיד כדי שיביה הרפואה לישראל עיי עוף את בחי' מצרים . וזהו כל המחלה וגוי לא תהיה . והאם תהיה הרי הוא כאלו לא הושמה . למה כי אני ה' רופאך . שעיך קבת הנגיפה הוא שיביה ורפוא לישראל :

לחירות עולם . ועתה כשראו וכהה מצרים של מצרים טוסע אחריהם . היה נראה בעיניהם שהיחאה לא פעל כלום . וכח הכיפוף עודנו נחפפו . וע"י נדלה הנעקב מאוד . כמשל מי שהיה לו חולי כבד מאוד ונתרפא ממנה . וכאשר הזר אלו הניחוש מאוד יפחד לבו . שגראה לו שלא נתרפא כלל . וע"י היה תשובה משה רבעיה התינוכו וראו וגוי . היינו שזה עצמו שראו את מצרים לפניהם הוא לבבה שלא יוספו לראותם עוד עד עולם . כי היחאה ממצרים היה רק מכה האתדליע . רק מלד רחמי הש"י לכל ישחקנו חיז בשומק . הטומאה . אמנם עיקר הרצון באתדליע . ובלא אתדליע אין קיום . ולזה נדמן לפניהם עוד הפעם ההכחך הגדול למען יביה האעקה מכה אתדליע . ועל ידי זה יביה קיום להיטועה עד עולם . וע"י נאמר תב חטק אלי . ואיחא בזוכיק אלי דייקא . בעחיקא הליה מילתא . והיינו לאמר שכבר פעלו באתדליע שלהם שיביה נכפע אח"י מקור הקדושה והיטועה . שהוא ענין חשה כי תרעע וילדה זכר . שהוא התגלות היטועה אחר האתדליע :

וי"ך שלזה נדמן זאת בז' של פסח שהוא ספירת יסוד . הנקרא כי כל בשמים ובארץ . ותרנומו לחחוד בשמיא וארעה . וכינו שנתחחודו ומדונו האתדליע וכוהתדליע . שמה בחי' שמים וארץ כדודע :

וגם יש רמז לזה בפסוק נפצנו כלפור נחלטה וגו' . עורנו בשם ה' עושה שמים וארץ . וכידוע המדרש ע"פ יונהי בחגוי הסלע . משל לנפור וכו' . וזהו בסתר המדרגה . שנסתר מהם עשה כל המדרגות שהיה להם בשעת היחאה . וזה היה לבבה הראיני את מראוך השמעוני את קולך . ועל ידי זה נעשה עורנו בשם ה' עושה שמים וארץ דלחוד בשמיא וארעה וכו"ל :

יום שביעי של פסח

ששת ימים האכל מצות ויום השביעי עצרת לה' אלהיך . ובסוכות נאמר עלרת תביה

יום אחרון של פסח

גְדוּלָה היתה ביזת היום מביזת מצרים . שנאמר הווי זהב נגישה לך עם נקודות הכסף .

לכנין זאת . כי הלא גם במצרים היה להם רכוש גדול . כמיש וינלוו את מצרים . וגם מה טובה היה להם בזה בארץ זרה . ומה גם דור דעב הזה . שכוודאי לא שמו זהב כסלס . כי הלא יאלו באמונה וגם יודע לא עשו להם . וייל בזה . דכנה ידוע שיצאת מצרים היה ראשית הנקודה של הקדושה . שנחברר ע"י מכה בכורות צחי' בני בכורי ישראל . והקב"ה כנחין בין נקודת בכור דקדושה הנא מטפה ראשונה שבקדושה שהוא מבחי' חסד כידוע . וכסיוף הוא מסטרטג' דינא . וע"י למכר מצרים בכבוריכם שהוא ראשית הדינים . נחברר ראשית חסד כי לעולם חסדו . זה נקרא נקודות הכסף . ונקודה זו היא ראשית הכניסה לקדושת הבריה . שהוא הכרתה הערלה שהוא בכורי מצרים . וכדאיחא בזוכ"ק דנפקי מראו דטעוון אוהרן . ועאלו בראו דמרימוחא . ובלייל הואת המזבח באכילת מצה . שהוא ג"כ התחלת קדושת הבריה . כבזוכ"ק ושמרתם את המזבח כד"א ושמרתם את ברית . וכולא בחד דרגא סלקא . וגם מלו אז עמם בפועל . כידוע בדמך חיי בדם פסח ודם מילה . וכרי זה עמין הכניסה הראשונה של נפש ישראל לברית מילה בפועל . כהכרתה הערלה ממע . אבל נשאר עוד בכח הכניסה להיות מואם ברע ובוחר בטוב . זה נגמר בקריעת ים סוף . שאז באו לקדושת שמירת הברית ששיקרו בכח היראה שנקנה אז בנפשים . כשיצא וירא ישראל וגו' וייראו וגו' . וכידוע מוזכ"ק ע"פ סוד ה' ליראו . דהא ראו דקיימא קדישא לא אחיהז לאתגלגלה אלא לאיוון דחיי הטעין . והיינו למי שבא בו צחי' היראה שבקדושה בכל פעם יותר . והנה בודאי אם יחסר הנקודה הראשונה של הקדושה . לא תועיל כההפשטות של אח"כ . רק בצירוף הנקודה הראשונה יוכל לבא להחפשטות החגלות הקדושה . והי"ע גדולה ביזת היום שהוא החגלות הקדושה בההפשטות היראה . מביזת מצרים . כיינו מכה הנקודה ראשונה של נקודת חסד שנחלש בלייל הראשונה במצרים . שנאמר תורי זהב נגישה לך . כיינו החגלות הקדושה מלך היראה נעשה ונפעל לך . עם נקודות הכסף . כציוף נקודה הראשונה של

פְדוּת שלח לעמו צוה לעולם בריהו . פדות שלח לעמו רוחו על יצאת מצרים שהוא הוציאה הראשונה שביה רק מכה אחדלי"ע . שלח מורה הלשון פדות שלח מלוד יתכרך . כי חין חבוס מחיר עלמו מביח האסורים . וע"י שריו חכוסים במאכר מצרים בעמקי הקליפה ר"ל . לא יכלו להתעורר מנדס . רק פדות שלח . שמרמזי השי הוציאת מעומק מצרים . ונפקי מראו דטעוון אוהרן . ועאלו בראו דמרימוחא . ככל לא מנדס . וכדאיחא בזוכ"ק כדה אחתא כד פסק דמי מבאבותא פינה . וידוע שפסק דמי מבאבותא לא נעשה בשום פעולה מלך האשכ . רק שנפסק ממילא . אולם בזה חין עוד ברור שיהיה נשאר זאת לקיום עולם . אחר שלח היה מנדס שהוא עיקר הרעון . רק לאחר שקדשו עמם ע"י הכפירה והגיעו ליום הששי . שהוא ספירת היום . ונתקשרו בזה בקדושה . אז נחברר הקיום לעולם . כי בלייל הראשונה נכנסו בעמין בשמירה מהכיוף ע"י אכילת מצה . ואיחא בזוכ"ק כד"א ושמרתם את ברית . וכשהגיעו לכפירת היום . אז נשלים קיום הקדושה מנדס שיהיה קיים לעולם . וזהו זה לעולם בריהו :

בפיימי . נוהג השועה לעם גברא . לכנין הלשון לעם גברא . הלא כל האומות הם בראויו יח' . וע"פ פשוט הכוונה על הפסוק [* ועם גברא יכלל יח'] . כי האומה הישראלית נבראה להללו יח' . כמיש עם זו ירתי לי חלתי יכפרו . אמנם יל שרומז על בריאה ששייך של עם ישראל בניחא מצרים . כענין הבריאה של שבעת ימי בראשית . וכדאיחא במדרש בא . כשם שברא את העולם בשבע ימים ויום השביעי שבת . כן ששת ימים תחלל מנות . ויום השביעי וגו' . כי בריאה העולם היה הבריאה הראשונה יש מאין . ועמין ויצאת מצרים הוא גם כן בריאה חדשה . אחר שריו נשקעים בעומק הכיוף באפס תקוב מלך השגת אנושי . והש"י הוציאת כבריאה מחדש . ולא בא המלכות ששת ימים תחלל מנות נגד שיהי . ויום השביעי עלתה נגד יום השבת שהוא קיום שיהי . כן יום השביעי של פסח הוא קיום הצי"מ . וזהו נותן תשובה לעם גברא :

של הקדושה שהיתה מנחמי' הכהד ג'. . חשיג' לנזר
 יס סוף לגורים כי לעולם חסדו . ואיחא באלגה
 בראשית לגורים למחולים . וביני שבא התגלות
 היראה שבקדושה . [* כי גויזר גימטריא יראיה]
 למחולים . כי לעולם חסדו . עיי הנקודה הראשונה
 שמנחי' חסד כניל . ולכן נאמר נעשה לך . שהוא
 לשון טוב ועמיד . כי בתינת התגלות הקדושה זו
 בפנש אין לה שיטור וגבול . כי בכל פעם נהגדל
 ונחפשת יותר ויותר עד אין שיטור . החי'ע הפריעט
 שאמר כתיבת הערלה . סולך ומחפשת התגלות
 קדושה הברית . ויש לרמז זה ברי'ת 'חורי 'הב
 'נעשה לך 'עם 'נקודות 'הכסף . בני' ברי'ת .
 לרמז דגריטו כניל :

ליל שביעי של פסח

(לא נרשם השנה)

הנה אכילת מזה בפעם הראשון נאמר בתוכי'ק
 בהכילת המלאכים אלל אברהם אבינו ע"ה .
 כמי'ש לופי ועשי עונות וגוי . והוא עומד עליהם
 וגוי ויאכלו . וידוע שפסח הים . ולזה נאמר
 אלל מלאכים ויאכלו . מפני שהוא אכילת מזה
 שהוא גיב אכילה רוחניות . לכן נזכר לשון ויאכלו
 אלל מלאכים . כמו שמצינו אללם לשון אכילה על
 אכילת רוחניות . כמו שדרשו רז"ל (יומא ע"ה) על הפ'
 לחם אכיריס אכל איש . לחם שמהי'ם אוכלין אותו .
 ומכאן אכילה זו זכו ישראל לאכילת מזה בליל פסח
 במצרים . שבחמאעוטה נפקו מרחא דטעוון אחרן .
 ועאלו ברחא דמכימותא כידוע מוזוכי'ק . ובזכות
 אכילת מזה בליל פסח . נוכח לעיל שיחבטל החמץ
 לעולמי עד . ויקויים בנו ואכלתם אכול ושבו
 וגוי . ולא יבושו עמי לעולם . כי היום אכילת מזה
 רק זו ימים . אבל לעיל יהיה ביטול החמץ לגמרי
 לפולתי עד . וזהו ולא יבושו עמי לעולם . ורית כל
 הכסוק מן אכול עד כוף הפסוק עולה בגימטריא
 ברי'ת . וגם רי'ת 'ואכלתם 'אכול 'ושבו גימטריא
 י'ג נגד י'ג ברי'תיה . והטעין בזה על פי ידברי
 כוכי'ק . ושמתחם את המזוה . כד'ת ושמתחם את
 ברי'תי . לזה היה אכילה מזה הראשונה אלל אברהם
 אבינו ע"ה . שהיה הראשון שקיבל עליו מזוה ברי'ת

מילה . שהוא עמין אחד עם המזה כזוכי'ק כניל .
 ולכן אחר כבילל ראשון של פסח נכנסו גם כל ישראל
 בקדושה זו בפועל ממש . שמלו באוחו הלילה כידוע .
 זכו אז לתוזה מזה מאז ולדורות . ולאלה ממערי'ם
 שהוא היפוך קדושה זו . כמו שנקראת ערות הארץ .
 ולעיל שיחבטל קליפת הערלה מכל וכל . ויחזר
 קדושה הברית בשלימות גמור לעולמי עד . נאמר
 ואכלתם אכול ושבו וגוי . ולא יבושו עמי לעולם .
 כי קליפת הערלה נקרא בושח . כמי'ש רז"ל במי'
 נדרים מאובש הערלה שנגמנו צה הרשעים . וכמו
 שנאמר על המולס במצרים . היום גלותי את חרפת
 מצרים מעליכם . וזהו הכבטחה בפסוק זה שחבטל
 קליפת הערלה הנקרא בושח לעולמים . ולא יבושו
 עמי לעולם . ולזה ברי'ת עולה בגימטריא ברי'ת כניל .
 זה העמין של קיי'ם ב'ו' של פסח דווקא . כי מים
 הם כיני להתגברות החלוות והחמדות . ויש נדע
 שכולל נחובו כל המים . כמי'ש ולמקוב המים קרא
 ימים . וב'ו' של פסח שנהקדשו כל ישראל בקדושה
 מדה היסוד ספירה הששית . ממילא נחבטלו כל
 החלוות והחמדות הרוות המנגדים להקדושה הזו .
 ויהי הקיי'ם כניל . וחי'ע מאמז'ל הים ראה
 ויגום . מה ראה . ארונו של יוסף ראה . כי יוסף הוא
 המרכבה לקדושת הברית . ועיי' נקדע הים :

הבאים עסק בברית תוחסך וגוי . הריא אותותם
 לכל רואי אותם . ועל כנפי כמותם ועשו
 גריליים . על פי פשוט הדברים אינו מובן כב'ת
 להראות להרוחש . וי'ל על פי מאמר חז"ל . ראה
 שפחה על הים מה שלא ראו נביאים . וזה היה על
 ידי שהתגלות בא מחמת כלל ישראל . זה למעלה
 ממדריגת הגבוהה . שהתגלות הוא רק ליחידים .
 לכן הוא במדריגות שוות כמוצאר . כ'ו' בספרי'ק .
 לא כן כשהתגלות הוא מחמת הכלל כולו . ממילא
 כולם שוים . והמזוה הכללי שנתמא בכל נפש ישראל
 בשוה היא מזוה מילה . שנעשה בהאדם כשהוא תיזוק
 בלא דעחו כלל . ומכאן מזוה זו היה אז התגלות .
 כי מזוה זו מסוגלת להתגלות הקדושה . כמו שהיתה
 בזוכי'ק ע"פ ומצברי אחזי אלוה . מצברי ממש כ'ו' .
 בכל זמנא דאיתרשים בי'ג כשהוא רשימא קדישא .
 מיח המי לקובי'ה . מריח במש . ובחברכה אבינו
 ע"ה נאמר ואלה אל אברהם וגוי באל שדי . שם כל
 ברי'ת כודע . זה היה הכבטחה לאברהם אבי'ה
 ואמר

הקדושה הנלמח בלב החכם מכה מלוה זו . * אולי הכוונה כבוד בני ל"ב . וכמ"ש בני חם חכם לך] . וגד הכיפוך מזה להרשע . אמר רשע יראה וכעס שמו יחרוק ונמס . כמ"ש בבבבד ג"כ לשון זה . ואף אחה הקכה את שמו . וגם כי ע"י אכילת המלה יואל מפש האדם ענין כעס ותדעומוח וקפידות . שז היפוך ענין המלה שהוא פשיטות בלי שום התגשאות . זכשמה לחם עוני . וכל ענין הכעס גשאר אלל הרשע . חזו רשע" יראה" וכעס" . וזהו כ"ח גימטריא מל"ה . שכל זה נעשה ע"י קדושה אכילת מלה . וע"י תאות רשעים האבד . היינו שיאבדו ויהפרשו מישראל כל מיני תאוות רעות . וישאלו עם בני כולם דבוקים בשם י"ה . חזו הכסיוכות הללו"ה :

יום אחרון של פסח

ענין כל אליך ישברו ואחה נוהן להם את אכלם בעתו . היינו שממנות מלה שנהן לנו הש"י שהיא מלוה זמניות . וחזו בעתו . מזה נלמח בלב האדם בעתון גדול בהש"י שיהן לו כל רשיו . כי ע"י נקראת המלה מיכלא דמדימוהא . שהוא בעתון ואמונה בהש"י . וגם טעם אכילת מלה על שלא הספיק וגו' וגם צדקה לא עשו להם . שהיא חכלית האמונה והבעתון . שע"י נאמר זכרתי לך חסד נשורך וגו' . לכתך אחרי במדבר . ופי' זכרתי . אף שלמעלה אין שכחה . וממילא לא יחכן אללו יח' לשון זכרון . אך הוא כמו מלך בוי"ד שמבטיח לאחד . אזכור לך דבר זה שעשית . מוכן שהאיש הזה אין לו עוד שום דאגה למאומה . חזו זכרתי לך וגו' . ומסיים קודש ישראל לה' וגו' כל אוכליו יאשמו . שיושבתו ויזכרוה כל היועלים רעה ח"ו על כלל ישראל . חזו הבעתון והאמונה נכנס בלב באכילת מלה מיכלא דמדימוהא בליה הראשונה . וחזו משארוס לרווח בשמלותם וגו' . ודרשו ז"ל אלו שירי מלה כו' . היינו שהאמונה הזאת שגולדה בלבם ע"י המלה . גדרו וקשרו בלבם . שמכה זה הלכו בארץ לא זרועה . חזו עיני כל אליך ישברו . ואחה נוהן להם את אכלם בעתו . שע"י המנות אכילת מלה בשחו כניל . גולד הסדרון והבעתון בהש"י . וממילא הישועה מוכנה . כמ"ש "הבועת" "כה" "חסדי" "יסיבנו" . ור"ת גימ' כ"ז מספר שם הוי"ה הקדוש . שרש כל החסדים . ועם הכ"ח ג"י מ"ט . נגד מ"ט ימי הספירה .

ואחרי כן יואל גרכות גדול . היינו קדושה כבירה שהוא המבטל כל האויות וחמדות בעו"מ : והקדושה זו למעלה מכל הון וחשק עוכ"ז . חזו הוא חכלית ברכות גדול שגאמר לאברהם אבינו ע"ה . ובכח קדושה זו היה הילאח ממזרים . והתגלות על הים . והנה ידוע מאמרים ז"ל בכל דור ודור חייב אדם לראות עצמו כאלו הוא יואל ממזרים . וע"י התפלה הראה אוחות לכל רואי אוחם . וקא"י אלמעלה . הנאים עמך בבירת חותמך . שאנחנו כולנו מופרשים בקדושה זו : שגאמלעוה וזינו אהנו בעלמנו על הים להתגלות הקדושה . כי באמת גם אהנו בעלמנו היינו במזרים ועל הים . לזה אנו מבקשים הראה אוחותם לכל רואי אוחם . היינו לאוחן שכבר זכו בים לראות התגלות שהיה על ידי קדושה כבירה . חזו גם עתה לקיים באמת לראות כאלו הוא יואל ממזרים . היינו לנטוש הטעם הזה . והראיה זו בעלמה שזכינו לראות אז מכה קדושה כבירה וכניל . חזו לכל רואי אוחים : ואמר עוד ועל כפי כסותם יעשו גדילים . שמחמתה קדושה מנות ציפת ג"כ מכה לראיה הזאת שהוא ג"כ מנו' כוללת . שכל נפש מישראל אף בקטנותו בקומו ממטתו הוא לובש ציפת . או לא סרו ממנו גם בליה . וגם נאמר במלוה זו וראיתם אותו וזכרתם וגו' . ואמרו ז"ל (מנחות ס"ג) שהתכלת דומה לים . היינו שמנות ציפת הוכל לפעול פעולה התגלות שנפעל על הים מחמת מנות מילה . מפני שמנות ציפת היא ג"כ מלה כוללת כניל . ויס דומה לכסא הכבוד שהוא עולם התגלות שהיה על הים . יס"ד שמכה להתגלות הכז בכ"ה :

ליל אחרון של פסח

פזר נתן לאבינוים וגו' . רומן על מנות אכילת מלה . הנקרא לחם עוני . צדקהו עומדת לעד . היינו כי מצדקה שנותן בוי"ד לתצירו אינו קיום לעד . כי יאכל או ילבש ממנה . וכלה הקקן . לא כן הצדקה שמן אוחנו הוא יחברך באכילת מלה . שהיא הק' שגולד מזה בלב האדם להתקשר ברא דמדימוהא . זה נשאר קיים לעד ולעולמי עולמים . והנה אמרו ז"ל כנגד ארבעה בנים דברה תורה . ונרמז גם כאן הועלת המניע מאכילת מלה להחכם . והביטוף מזה להרשע . לזה אמר קררו תרום בכבוד הוא נגד

שגאמלעוהא

שגאלתוועסס ויאל הארס ממ'ס עמי'ס . וכנס כמי'ס
 שצרי הקדושה עד שער החמשים . ומשפס מכגבורות
 חסדים טובים . כמו שפמלוס לספור בלשון יום .
 כיום יום כך וכך לשומר . שהוא לשון חסד . ואוהיות
 כבדות מן ר'בוטות כמי' חסד יסובנו גיממרי'ס
 מצי' . שעי' המלות מלכ נעשכ בוטח כבי' כריל .
 ופי' מתכפדים כמי'ס שערס כריל מגבורות לחסדים .
 וכו' והבוטח כבי' חסד יסובנו :

תרומה ליל שני

ליל מסס על מתבניו ללבוש גד לכן בליל פסח .
 וכערי ביוכי' . כי בפסח נפקו ישראל מרא'
 דעסלבוטא ופסקה זוכמתן . לז' לובשים לבנים . כמו
 כלשכ הלושם לבנים אחר הפסק זוכמת דחה . וכדוע
 פוסי'ן שז' עין בפי'רה . אמנס אחי' עי' המעשכ
 שבי' חורס הזוכמ' כדוע . עד שביוכי' נחלכ
 הקבי' לישראל וחזרו לקדושתן הראשונה שנתקדשו
 בעה ילאס מצי'ס שגפסק זוכמתן . ומעשו בחינת
 לובש לבנים . לכן גס ביוכי' לובשים לבנים . כמו
 בפסח . וז' מרמז כפי' אס יכיו וגו' כשגל ילבי' .
 היט לאחי' שחאן סקלקול חוריס לשרס קדושתן
 הראשונה שבי' בעה ילאס מצי'ס בבחינת לובש
 לבנים . זוכמן טוב הוא כשכשגל יורד בזמן זכ' .
 אום הוא לפוכי' שיקבי' מקבל ברען כל סדר מעשי'ט
 בלילכ האל . ומרלכ לו כי נחטקן חיקף ככל .
 וכשגל ילבי' . [* עובד' כפי' כוכ' . שירד לו שלג] :

יום שני

פירות שלא לעז' צוה לעולם בריחו וגו' . יל פי
 מסבוק הכ' רומ' על קדושת בי'מים
 הראשונים של פסח . פדות שלם לעמו רומ' על
 קדושת יום הראשון יום גאלותינו ופדות נפשט .
 כי לכאורס לא יזבן טלשון פדות שלם . כי מלה שלם
 יחק' על דכד המוש' כשגלה מיד ליד . ומכ עינו
 על הכדות שחא רומי' . אך זכ רומ' על אופן הגאלוכ
 וכפדות ממצי'ס ביום הראשון של פסח . שלם הי'כ
 ממוש די אסדלי' כקום ככנה מלדט לקבל הארת
 הקדושה . רק כשי' ברחמי' גדולים על עמו שלם

ישקטש חי' בעוד רגע בטומאת מצרים . שלם לכס
 הארזו הקדושה בלי שום הכנה מלדס רק בדרך דילוג
 וקפיצה . כמו ארס השולח מלכ לאין נכון לו . והמקבל
 לא עשכ לז' שום פעולה ושום הכנה מלדו . ואף
 לא פלכ על לב שום תקוב לכשיג' . ופי' רומ'ת
 פדות שלם לעמו על יום הראשון של פסח . מלס יום
 אלאינו ממצי'ס . בבחי' פדות שלם כריל . לז' לשולם
 בריחו רומ' על יום שני . כי אחרי שכארס בבחי'נה
 האל' מהנוץ ביום הראשון מלד אסדלי' לכד : ושיקף
 פסחלק הכארס האל' . כי עיקר כרען באסדלי' .
 וכעי' ספן חסד הוא שלם יוסקף מלחטו שפע הקדושה
 לשולם . לז'ל' חק ארמנו חיקף ביום כשי' כמל'ת
 האל' והפירה כעומר . בכדי שמשכ ארמנו מלדט
 הככנה לקבל' שפע הקדושה של מן חורס . שהוא
 חכלית מכוון ילאס מצי'ס . וכו' לז' לשולם בריחו .
 כי עיקר כח הגאלוכ למצי'ס בלי אסדלי' הי'כ מלכ
 הכרי' אבות . כמלמכי' כחחלה כעשוררות בעליון
 על גאלות מצי'ס ואל' וגו' ואזכור אל' בריחי' .
 היט אף כי מלדס אין ככנה שום כעשוררות וככנה .
 ארי זוכר מלכנה מקורס ככנה בני האבות הקדושים
 שברחי' אחס אל' בריחי' . וכרי' זכ כמו המרחס על
 החיטוק המוטל בעריסכ . כזכרו כי הוא בן גדולים
 וטובים . אף שכחיטוק בעלמו אין בו שום דעה וככנה
 מי הוא וכן מי הוא . בן הי'כ כעשוררות בעליון
 להול'תו ממצי'ס : בלי שום דעה וככנה וככנה
 באסדלי' . רק פדות שלם לעמו ביום הראשון של
 פסח עי' ואזכור אל' בריחי' . וכריל . אך כלאכחו ימי'
 לישראל . גס אחר הכחלקות הכארס שמולד האסדלי'ע
 ומלדך לאסדלי' . הן ארמנו בעלכ טוכה שיכיה
 הכרי'ת הכ' קיים לעד : ואז' עלינו לספור ספירה
 כעומר לעשות ככנה מלדט . לתקן ולקשט כל ככנה
 מדות הקדושות בכלולים זכ כוכ' . ויסוד כולם הוא
 מדת היסוד כחי' ברי'ת קודש . וכזכ נעשכ קיום
 להגאלוכ שבי' עי' ואזכור אל' בריחי' . לשולם . עד
 שעי' מלכ בכח הככנתו בחיקוקן כל הכדות כמי'ס ימי'
 הכפירה לקבל' החורס ביום החמשים . שחא חכלית
 מכוון זכירת' ככרי'ת של הי'לאס מצי'ס . וכמי'ס ונד
 לכס אל' בריחו :

וער פי הכרי'ס האלה וכל לומר . כי מטעם זכ
 לא נעמר מפלה הכן כרעט עד יום עי'
 כייסן . ולא ביום ראשון של פסח שחא יום המוככר
 לגאלוכ . כי זכ החילוק שפי'ן גאלות מצי'ס . ובין
 גאלותינו (תורת אמת)

גאולתנו ופדות נפשנו מכל זורנו שכם נלך וזון מזרע עמלק. כי רק גאולה מנרים היה בלא שום אחדליה. וכלי שום הכנה ושוכדא מלזנו. וכרל פדוה שלה לעמו דרך דילוג וקפיאה. ע"י הארת הקדושה הכשפע ביום הראשון של פסח דייקא. מכה ואזכור את בריחי. לא כן בגאולה וכושועה מקף כל זורנו מזרע עמלק. בהכרח להיות ע"י התעוררות הכנתינו ללחום מלחמות ה' בעמלק. ולזה בכל הכירות של יציאת מנרים שזכר ג"כ כמה פעמים בלשון זכור. או תזכור. לא כתיב שזכור איזה מעשה שנעשה. או שנעשה לחננו עשה לזה. רק את היום הזה. או יום לאתך מארץ מנרים וכדומה. כי באמת אהנו לא עשינו בזה שום דבר מזדנו לעיקר בגאולה. כי אף המכות שעשו משה ואהרן לא היה לצורך ע"ש בגאולה. והראיה כי לא היה בכס שום חושלת לגוף בגאולה. עד שנגלה אליהם ממשיב הקב"ה וגאלם. וכל המכות היו רק לצורך מנרים בעמלם ליסרם במשפט ולכוזם ולאדם. אבל ע"ש בגאולה לא היה משום פעולה ע"י ביד. וכדאיחא במדרש ע"פ מלא חפייכס. טוב מלא כף נחת ממלא חפיים וגו'. טובה דריסה אחת

שדרס הקב"ה במנרים. ממלא חפיים פיה ככשן של משה ואהרן. שזה היה בו כדי גאולה כו'. ע"ש. כרי כי עיקר בגאולה לא היה ע"י שום פעולה ביד. ולזאת מטות הכירה ג"כ רק על ע"ש בגאולה על ידי יח' לבד. בכה הארת הקדושה של ע"ש היום הזה. לא כן בזכירה מלחמת עמלק כתיב זכור את אשר עשה וגו'. תמחה את זכר עמלק. היינו לזכור בהמלחמה שהיה בינינו. וכי גברה ידו על קדושה הכריח הכרח באשר קדך ויזנב כידוע. וכי מטוב עלינו לעשות תמיד כל הכנות מזדנו ללחום מלחמות ה' בעמלק. ולימה זכרו מלמטה. ככל ע"י פשולתנו ועבודתנו. וכמו שזו היה בהלחום ע"י ירים משה את ידו. והיה נעשה ככל על ידי משה אהרן וזר ויחושע. כן בכל מלחמות עמלק מדור דור. בהכרח להיות על ידי פעולה הכנה ועבודה האדם במלחמות ה' בעמלק. ולזאת לא נזמר מפלה המן הרשע נלך זדון מזרע עמלק ביום ראשון של פסח. בכה התנוצצת הארת האחדליה בבחי' פדוה שלה לעמו כגל. רק למחרתו בזמן פעולה הכנתינו בספירת השומר. שזאת בבחינת טוב לעולם בריחו כגל :

שבת אחר פסח בפרשת שמיני

ברוב השנים קורין פי' שמיני בשבת שאחר פסח. וי"ל העמץ עפ"י הפסוק אנכי ה' אלהיך המעלך מארץ מנרים כרחב פיך ואמלאהו. ברומז שעל ידי המטות אכילה מזה טעם הוא יח' בעודם במנרים. שעי"ז יכניסו בקרבם האכילה מטוב ללרף נפשותם שיהיה בקרבם קדוש. ועי"ז מעלה אותם הש"י ממדריגה למדריגה עד שיהיה כל מאכלם וכל עמייהם רק מדברים המביאים אל הקדושה. האמרים בצדקה האמת. וזהו כרחב פיך ואמלאהו. על ידי המעלך מארץ מנרים. ולזה גם ביום פרשת המאכלים שבסדרה האמת כתיב כי אני ה' המעלה אתכם מארץ מנרים וגו' והייחס קדושים. ואמרו ז"ל אלמלא לא העליחי את ישראל ממנרים אלא בשביל שלא יאכלו בו :

בשבת אחר הפסח קורין על כדוב. או פרשת שמיני. או פרשת אחרי בשבת העיבור. וכסדרות אלו חזר קדושת בריה בלשון ונריח המעור. בפרשת שמיני חזר קדושת בריה והלשון בפי' זאת הכיח. וכנרמז בזוה"ק על פסוק כגל. ר"ל פהח מי האיש החפץ חיים וגו' נלור לשונך וגו'. וי"ל מפני שזה עיקר קדושת מג הפסח הכנתינו בפי' ואעבור עליך וארץך מתבוססת בדמך ואומר לך בדמך חיי. כידוע דס פסח שזוא בריה בלשון פה סח. ודס מילה שזוא בריה המעור. ושיהיה נרמזים בפסוק כגל מי האיש החפץ חיים. נלור לשונך הוא בריה בלשון. וסוד מרע ועשה טוב בקש שלום ורדפוהו הוא בריה המעור. [* כי טוב גם שלום הוא בריה דבריית כידוע. וכמוכא הרבה פעמים בספסיק' הכי] . והנה

וכנע בודאי שאין נגזל כי לכוון חבר ושומר בכל
 סאת גב היקף . אמנם הלא כתיב מי האיש
 כשנפץ . דהיינו שיש לו רגל ותסוקק לזה . ועי'
 מאמר אח"כ עיי' ה' אל דיוקים ואזינו אל שופטם .
 שכניטול השי"ת מטע עיניו ואזינו להצטק וסכווי בלב
 שיש לנפש ישראל לבח לקדושת האדם :

שבת אדר פסח בפרשת אדרי

לנפשות ישראל . וכו בואת יבוא אהרן אל הקודש :
הענין מה שקורין בשבת הזה [געלי מלוא] : יל
 עפי' דבריו בגיל . ששבת הוא שרש כל
 ענין שנקדושת . ועל ידי השבת מתגלה התפשטות
 כל הקדושות . לכן השבת שאמר פסח קוראין גילוי
 מלוא : שבו מתגלה שרש הקדושת מלש שאכלנו
 בשבתת ימי הפסח :

כי עמד סקר חיים באורך גיאה אור . ענין מקור
 הוא הנקודת שממנה נובע התפשטות כמעין .
 וכוה שרש קדושת שבת . שממנו נובע התפשטות
 כל ענין קדושות . וסעודת חקל תפוחין קדישין הוא
 המקור של כל השבת . שזהו נקרא סעודתה דמעלי
 שבתה . שהוא לשון התעלות של כל השבת . וזהו
 רמז בריה כי עמך מקור חיים גי' חקיל . ובשבת
 זה שלאמר פסח שבו עשרה קדושת או הפכה שטיקר
 מלואו הוא המלש . בודאי עיקר הכשרה הוא בסעודת
 חקיל . שהוא בנימטריאל מליכ עם בג' אוחיות :
 בדבריו מזה בחוכים . וכו כי עמך מקור חיים .
 ברומה על קדושת סעודתה דמעלי שבתה ששבת זה .
 ולזה מסיים באורך גיאה אור . ברומ גי' על קדושת
 סעודה זו שנמעלי שבתה ששבת זה . כי מעלי
 שבתה הוא ערב שבת . והערב שבת זה בבכ האת
 הוא אהרן הג . ונאמר אל כי יואר לו אהרן הג
 וגו' . המורה ענין האור של קדושת אהרן הג .
 שהוא ענין הקליטה . כידוע מכתבי האריז"ל . שהוא
 קליטת כל קדושת החג . והמלות אהר"ן ס"ג גימט'
 א"ע עם כדולל . ברומה על הקליטה . כי זה ענין
 בגי' עם כדולל . שהוא כולל את הכל . וזה ממש
 שרש הקליטה . ונראה גם כן בקדושת סעודה זו
 הנקראת חקל . כי ענין שדה הוא הקולטת הארע
 הארע בחוכה . ונראה בריה כי עמך מקור חיים
 בגיל . כי אהר"ן ס"ג גימטריאל אר"ת חיים עם
 כדולל . ורי"ת וס"ת "באורך" "גרא"י אור"י גימטריאל
 א"ע עם כדולל . "כי" "עמך" "מקור" "חיים" . ר"ת
 וס"ת גי' זח"ת . רומה על קדושת סעודה זו סעודתה
 דמטרוניהה הנקראת זאת . ונרמז בהרכה זו . באת
 יבוא אהרן אל הקודש . שקדושת שבת זה . בא'
 התגלות והתקשרות שפע חג הפסח . קדושת החסד .
 ידת אהרן ששכינת דמטרוניהה . לכמשך החסדים

בזמירות שהשלום שלו ישים עלינו ברכה ושלוה .
 רמז בזה קדושת השבת הוא שכוה
 גילוי קדושת מלש בגיל . ובקדושת המלש רמז ענין
 הפריסת שלום עלינו . כאמרס ז"ל (ברכות ל"ט) מניח
 פרוסה בתוך שלימה וזו"ע . רומה שקדושת המלש
 הוא פריסת השלום לישראל . וזהו משמאל ומימין על
 ישראל שלום . כי שמאל מורה על דבר שאינו
 בשלימות . והוא ענין מלש הפרוסה . וימין מורה
 על שלימות . כי עיקר השלימות נימין . והוא ענין
 מלש השלימה . ומוזכר על ישראל שלום . כענין
 פרוסה בתוך השלימה וזו"ע . [* כי ביטע הוא
 שלום כידוע] :

אין יחזיק במעווי יעשה שלום לי . שלום יעשה לי .
 דברנו מזה באתרון של פסח . בשם הרכ הקדוש
 סיכודי זולקללה"ה מפרשיסחא . שמלח במעווי גי'
 מליכ . וענין הכחזקת בקדושת המלש הוא ענין אחד
 עם קדושת הכרית . והוא שרש השלום בכל העולמות
 עליונים והתחתונים . כי קדושת זו נקראת שלום . את
 בריתי שלום . ולזה רמזו רז"ל במתמרס (סנהדרין ל"ט)
 יעשה שלום לי שלום יעשה לי . בפמליה של מעלה
 ובפמליה של מטה . וכמו"כ אמרו ז"ל (סנהדרין ק"י) .
 ומדרש שה"ש ע"פ גן העול) על הפסוק ומליכו:
 לתחפס

להרופה. חי' להחיר פה של מעגן וחי' להחיר פה של מטן. ורזמו לשחי קדוכות אלו. שעי' אכילה המנהג בלילה הראשונה. וגם בכל ז' ימי פסח. אף שאין אנו מזוויס על אכילה המנהג. מי' עי' השמירה בכל מאכל הבא לתוך פינו שלא יכיה בו משכו חימוץ. ושיכנוס בקרבנו רק אכילה שהוא רזונו יח'. נכנס כנפשנו קדושת הברית שיהיה בקדושה ברזונו יתברך. כי המאכל נותן כח החיוני למוח. ומשם נמשך ונשתלשל לקדושת הברית שיהיה בקדושה. חכו דליתא כל המהר ממשכו חמץ בפסח בטוח הוא בכל השנה שלא יחטא. [*] כהם חטא הוא בסיפוך קדושת הברית. כידוע]. כי קדושת אכילה זו משריש בפש קדושת הברית. שהוא בחי' השלום בפמליא של מעלה וכל מטע כני'ל. והוא עמין להחיר פה של מעלה וכל מטע. כי עמין פה הוא גי' קדושת הברית. [*] כידוע מיליה גי' פ"ה]. ועי' היחר הפה של מעלה בקדושת המאכלים של פסח. נכנס שרש החיים למעלה אל מוח. ומשם נמשכו השתלשלות השפע אל קדושת הברית שהוא הפה של מטע שיהי' נהיחר. ולזה בכל שנה קורין בשבת שאחר הפסח שהוא גילוי המזאת כני'ל. או בסדר שמיני. או בפי' אחרי. שבסדר שמיני מדבר מקדושת המאכלים. שהוא ענין היחר פה של מעלה. ונאמר זאת החיה אשר תאכלו. שמלת זאת מרמז על קדושת הברית.

כידוע זאת בריתי. ובסדרה הזאת פרשת אחרי מדבר מפריש מעריות. שהוא עמין קדושת הברית בפסח של מטע. וגם זה נאמר בזאת יבוא אהרן אל הקדוש. רזונו במלת בואה על רוח דברית כני'ל. [*] וכניהם יחד הוא השלום בפמליא של מעלה ושל מטע. כי כששני פיות הני'ל הם שלימים בקדושה. וקרא שלום בפסח מליא של מעלה ופה מליא של מטע. ועי' קריית הפרשיות האלו בשבת הזה. ושבת הוא פנימיות שרש קדושת הכני' פיות הני'ל. [*] כמוכן בעמין עונג שבת]. ובפרט בשבת הזה שלאחר פסח. יושרש כנפשנו החיזוק שנוכל להחזוק במשח שמירת הברית. כאשר נמלא גם אלל שבת לשון חיזוק. ובן הדם יחזיק זה שומר שבת וגו'. וכן בקדושת הברית. ומחזיקים בברית. ועל שניהם נאמר או יחזוק במשח יעשה שלום לי שלום יעשה לי. ורית יעשה שלום לי שלום יעשה לי גי' ברית חיים. רזונו על קדושת שלום הני'ל. שהוא פה של מעלה ושל מטע. כי ברית המעור מכון נגד ברית הלשון. והוא שרש קדושת חג הפסח. פה הח. וסי' הוא בגי' חיים. כי עיקר החיים הוא הדיבור. כמי' ויהי האדם לנפש חיב. וחרגוס לרוח ממללא. וכמי' אכילה בקדושה וקרא חיים. כמי' זאת החיה. רזונו על שרש החיים כידוע. וכל אלה נשלם בקדושת חג הפסח. שהוא קדושת הפה בדיבור ונאכילה. כידוע :

מִזֵּי דֵיּן שֶׁבֶת הַגְּדוּל וְלִמָּה נִקְרָא גְדוּל :

שֶׁבֶת שְׁלֹסְנֵי הַסֶּסֶח נִדְּבָנוּ לְקִדְמוֹת שֶׁבֶת הַגְּדוּל וְהַמַּעַס לְפָנֵי שְׁנֵינָם שֶׁכֵּן יִצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם חַל בַּיּוֹם הַזֶּה כִּשְׁבֶּת כְּמוֹ לַחֲדָשׁ בְּסֹדֵר עוֹלָם . וּמִקְחוֹ שֶׁל פֶּסַח מִצְרַיִם שֶׁהָיָה בְּעֶשְׂרֵי לַחֲדָשׁ בְּשֶׁבֶת שְׁלֹסְנֵי הַסֶּסֶח הָיָה אִמְרוֹ יִשְׂרָאֵל מָה נַעֲשֶׂה הַיּוֹם נֶקַח הַסֶּסֶח לְעֵינֵי מִצְרַיִם הֵן נֹזֵחַ וְגִימֵר וְלֹא יִסְקְלוּנוּ . אָמַר לָהֶם הַקְּבִיָּה עֵתָה תִּרְאוּ הַגֶּם הַגְּדוּל אִשֵּׁר אַעֲשֶׂה לָכֶם הַלְכוּ וּלְקַחוּ אִישׁ מִסָּחוֹ לְהִיָּת לָהֶם לְמַשְׁמֶת עַד יִיָּד יוֹם לַחֲדָשׁ כִּשְׂרָאוֹ הַמִּצְרַיִם כִּךְ חָנְרוּ אִישׁ חֲרָבוֹ עַל יָדֵכֶם וְיִבְקֶשׁוּ לְהַשְׁמִיד לְהִרְגוּ וְלֹאבֵד אֶת כָּל הַיְּהוּדִים וְהַשֵּׁם בְּרַחֲמָיו הִגִּין עֲלֵיהֶם וְהַחֲלָה אֶת מִצְרַיִם בְּתַחֲלוֹתֵי מַשׁוּנֵים וְנִדְּוָנוּ בִּיסוּרֵי גְדוּלִים וְלֹא יָכְלוּ לְהוֹיֵק לְיִשְׂרָאֵל וְעַל שֵׁם שְׁנַעֲשִׂי נִסִּים גְּדוּלִים לְיִשְׂרָאֵל כְּבָאוֹת שֶׁבֶת שֶׁהָיָה לְפָנֵי הַסֶּסֶח נִקְרָא כָּל שֶׁבֶת שְׁלֹסְנֵי הַסֶּסֶח שֶׁבֶת הַגְּדוּל . וְכַתּוּב הִיר אִשְׂרָאֵל בְּהַלְכוֹת הַסֶּסֶח נִדְּבָנוּ כָּל יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת לַחֵם בְּעִיר שֶׁבֶת הַגְּדוּל לִפְּנֵי גְדוּל וְהַקָּטָן לִפְּנֵי קָטָנוֹ וְקוֹרֵין אוֹתוֹ חֲלַת עֵינֵי וּבְלַעְנוֹ לַחֵם כִּיֵּת הַכִּנְסַת וּמְחַלְקֵין אוֹתוֹ לְעֵינֵים . וּמִיּוֹם שׁוֹלוּלוּ בּוֹ נִשְׁתַּלַּחַת מֵאֵרֶה בְּתַבּוּאָה :

מֵחַ דֵּיּן הַלְכוֹת חֲמֵץ וּמִצָּה

אוֹר לְאִרְבַּעַת עֶשֶׂר בִּדְרָקֵין אֶת הַחֲמֵץ לְאוֹר הַגֵּר כְּכֹל מִקּוֹם שֶׁהָיָה דְרָכוֹ לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ כָּל הַשָּׁנָה וְזוֹ הִיא תַקְנַת חֲכָמִים כִּי שֶׁלֹּא יֵבֵא לֵאכֹלֵהוּ אִם יִמְצְאוּ תוֹךְ זֶמַן אִסּוּרֵי שְׁמִתוֹךְ שֶׁהוּא רָגִיל בּוֹ כָּל הַשָּׁנָה אֲפֹשֶׁר שִׁישׁוּכַח אִסּוּרוֹ וְאִכְלוּ וְיִתְחַיֵּיב כֵּת . מִיָּדוֹ מְדַאוּרֵי־תָא הַבְּמוּל בְּעֵלְמָא מִנֵּי לִיהּ וְאִתְרַחַת הַבְּמוּל לֹא יַעֲבֹד עַל לֹא יִדְאָה וְלֹא יִמְצָא . אֵינּוּ לֹקֵה מִן דְּתוֹרַת מִשׁוֹם לֹא יִדְאָה וְלֹא יִמְצָא אֵלָּא אִם כֵּן קָנָה חֲמֵץ בְּפֶסַח אוֹ חֲמֵץ כִּי שִׁיעֲשֶׂה בּוֹ מַעֲשֶׂה עִיסָה אֲכָל אִם הָיָה לוֹ חֲמֵץ קוֹדֵם הַסֶּסֶח וְלֹא בָּעֵר וְאֵלָּא הִנְיָחוּ בְּרִשְׁתּוֹ אֵצִים שְׂעֵבַר עַל שׁוֹנֵי לְאוּיִן אֵינּוּ לֹקֵה מִמֵּנֵי שֶׁלֹּא עֲשֶׂה מַעֲשֶׂה אֲבָל מִכֵּין אוֹתוֹ מִכַּת מִרְדּוֹת וְהִצְדִּיקוּ חֲכָמִים הַבְּדִיקָה בְּעַת שֶׁכֵּי אִרְם מְצוּיִן בְּתֵיבָהִם וְאִדּוּ הִגִּיר יִסַּח לְבִדְיָה . לְפִיכֵךְ אֵין קוֹבְעֵין מִדְּרֵשׁ . וְכֵן חֲכָם לֹא יִתְחַל לְקָרוֹי בְּעַת הַזֹּאת עַד שִׁבְדוּק כָּל שֶׁכֵּן שֶׁלֹּא יִתְעַמֵּק כְּדַבְרֵים אֲחֵרִים . גִּשְׁמִים וְעֵבְרִים וְקִמְנִים בִּדְרָקֵין וְאִפְּלִי לֹא לְעֻצְמָן . אֲבָל אִם אִמְרוּ רְאִינוּ בְּאִישׁ מְלוּנֵי שֶׁבְּרַק נִאֲמָנִים וְקִמְנִים שֶׁאִמְרָנוּ שֶׁהִגִּיעוּ לַחֲנוּךְ . וְכִי שֶׁלֹּא בְּרַק לֵיל יִיָּד בּוֹדֵךְ בַּיּוֹם יִיָּד קוֹדֵם אִסּוּרֵי לְאוֹר הַגֵּר וְלְפִיכֵךְ צָרִיךְ נִרְאִי לֵיל בַּיּוֹם מִמֵּנֵי שֶׁיִּכּוֹל לְהִכְנִים הִגִּיר כְּחוּרֵין וְכִסְדֵּין . וְהִכִּי אֵינְתָא בִּירוּשָׁלַיִם דִּקְתָּנֵי אֵין בִּידְרָקֵין לְאוֹר הַחֲמֵץ וְפִרְךָ וְכִי יֵשׁ חֲמֵץ בְּלַיְלָה וּמִשְׁנֵי תַפְתֵּר אִם לֹא בְּרַק בְּלַיְלָה לֹא יִבְדוּק בַּיּוֹם אֵלָּא לְאוֹר הַגֵּר . וְאֵימִתִּי זֶמַן אִסּוּרֵי כִיִּד בְּנִינָם מִשֵּׁשׁ שְׁעִית וּלְמַעְלָה שְׁנֹאמֵר לֹא תֹאכַל עֲלֵיו חֲמֵץ כְּלוֹמֵר עַל קִרְבָּן יִשְׁחִיט הַסֶּסֶח רִיל מַשְׁעָה רְאוּיָה לְשַׁחֲיַת פֶּסַח שֶׁהִיא מִחֲצֵי הַיּוֹם וּלְמַעְלָה . וְהַאֲכִילוּ בְּעַת הַזֹּאת לֹקֵה מִן הַתּוֹרָה וּמִתְחַלַּת שְׁעָרֵי אִסּוּר אֶךְ בְּהִנָּאָה שְׁנֹאמֵר לֹא יֹאכַל חֲמֵץ לֹא יִהְיֶה בּוֹרְתֵר אֲכִילָה וְחֲכָמִים גּוֹרֵי שֶׁלֹּא לֵאכֹל מֵאֲרַבַּע שְׁעוֹת וּלְמַעְלָה נִזְרֵינָם מִשֵּׁשׁ יוֹם הַמִּצְוֵין אֲבָל מִיָּתֵר בְּהִנָּאָה כָּל חֲמֵץ וּבְשַׁעֲרֵי שֵׁשׁ שׁוֹרְפוֹ . וּמִצּוֹה מִן הַתּוֹרָה לְהִשְׁבִּית חֲמֵץ קוֹדֵם זֶמַן אִסּוּרֵי שְׁנֹאמֵר אֶךְ בַּיּוֹם הַרְאִשׁוֹן תִּשְׁבִּית שְׂאוֹר מִכֵּיכֶם וּמִפִּי הַשְּׂמִיעָה לְסוּדוֹ שִׁיּוֹם רְאוּנָה הָאֵ יוֹם יִיָּד וְדָאִיָּה לְדַבֵּר לֹא תִשְׁחַט עַל חֲמֵץ דָּם זִכְחֵי כְּלוֹמֵר לֹא תִשְׁחַט אֶת הַסֶּסֶח וְעֵדֵין חֲמֵץ קִיִּים . זֶמַן שִׁחֲיַת הַפֶּסַח הָאֵ יוֹם יִיָּד אַחֲרֵי חֲצוֹת הַחֲמִים זִיל הִצְרִיכוּ לְבְדוּק כְּמוֹ שְׂכָאֲרָנוּ . וְאִמְרוּ הַבּוֹדֵק צָרִיךְ שִׁיבְטַל כְּאוֹתָהּ שְׁעָה עֲצֻמָּה אַחֲרֵי גִמְרַת הַבְּדִיקָה וְהַמַּעַס שֶׁמָּא יִמְצָא נִלְטַקָּא יִסַּח .